

D.ª SILVIA SAMPERE I TORT DE RIBOT

mori als 62 anys d'edat el dia 18 de febrer d'enguany
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els qui la ploreu: espòs En Manuel Ribot i Serra, germana Assumpció, germans polítics Joan Ribot i Joaquim Baciana, cunyades Magdalena Colomer, Gràcia Casablanca i Margarida Romen, ties, nebots, nebodes, nebots polítics, cosins, cosines, parents tots, el jove Eduard Almenar i la Revista de Sabadell, en suplicar als amics i coneguts que l'encomanin a Déu, agrairan l'assistència als funerals que, per a l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà, divendres, 23, a dos quarts de deu del matí, a la parroquia de Sant Felú.

Sabadell, 22 de febrer de 1923.

El Sr. Bisbe de Barcelona s'ha dignat concedir indulgències en la forma acostumada.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

J. A. Wennberg Metge especialista en malalties de la infància. Consulta: Dimarts, Dijous i Dissabtes, de tres a cinc. Tractaments especials per personal auxiliar, els dimecres i divendres. - Balmes, 90, pral., 1.ª

Dos fidels amics

La pipa que mata les hores i el
LINIMENT DE SLOAN
que mata les dolors. El vellut
viu feliç i se sent ple de vida i
agilitat. No hi ha dolor físic
que no fugi a l'acte per mitjà del

LINIMENT DE SLOAN

Penetra sense massatge

Reumatisme, dolor d'espatlla,
neuràlgies, cops, con-
fusions, torçades, etc.

NO VENEN TOTS
ELS APOTECARIS

Liniment de Sloan

Si encara no usen la làmpara

VULCAN 1/2 WATT

assaja-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26 botiga

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATARO
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 21
de febrer de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
754.8, 754.8, 754.2.

Termòmetre sec: 9.2, 14.0, 13.2.

Termòmetre humit: 6.7, 10.0, 10.4.

Humitat (centèsimes de saturació):
67, 57, 68.

Direcció del vent: N., NNO., O.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 1, 4, 6.

Estat del cel: Quasi tapat. Nuvolós.

Classe de núvols: Al St. Al K., C. St.,
C. St.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 16.1; mínima, 8.0; mínima prop
del sol: 6.4.

Oscil·lació termomètrica: 8.1.

Temperatura mitja: 12.0.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual perio-
de: 138 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcóbé

-Sangrà Pelayo, 11.

Aixetes
porcellana

L'Acadèmia i Laboratori de Cièn-
cies Mèdiques de Catalunya, va cele-
brar sessió científica ahir, dijous,
les deu de la nit, en la qual el doc-
tor Noguera Moré va seguir desen-
rollant la seva comunicació sobre

«Notes anatomo-patològiques i críti-
ca del tractament de la Psoriasis». El
doctor Alsina i Melis. «L'audimur-
tisme des del punt de vista mèdico-
pedagògic».

Immediatament després de la ses-
sió científica, se celebrà sessió pri-
vada per a proposar i acordar el no-
menament de soci honorari al doc-
tor En Ramon Turro.

Avui, a dos quarts de set de la
tarda, l'Agrupament Escolar de l'es-
mentada Acadèmia, celebrarà sessió
científica, en la qual En Joaquim
Fuster desenvoluparà el tema «Nostra
joventut mèdica i la seva missió es-
colar».

Porcellana
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al dispensari de Can Tunis van
auxiliar ahir al matí Josep Baldosa-
ra, de 33 anys, mecànic, el qual te-
nia una ferida d'importància al cap,
per haver-li caigut un barril en una
obra que hi ha en construcció dar-
re de l'Asil del Port. El ferit, que
menava un camió, després de curat
passà al seu domicili.

Les exigències de la Moda en
la decoració de la llar queden super-
tes amb l'encant dels mobles de jonc
i mèdula del Passeig de Gràcia, 115.

L'Associació d'Agents d'Asseguran-
ces, celebrarà el propi diumenge,
dia 25 del corrent, a dos quarts
d'onze matí, al seu estatge social,
plaça de Santa Anna, 8 bis, segon,
primera, junta general ordinària, per
a donar compte de la gestió anual,
aprovar l'estat de comptes, renovar
la Junta Directiva i altres assumptes
generals.

Cristalleries J. Llorens, R. 1079, 39

Dimarts al matí hi hagué un
gran escàndol a una sabateria del
carrer del Beat Oriol, perquè dos
subjectes, que són de Granollers,
entraren a l'establiment, insultaren
l'amo, a conseqüència de ressentim-
ents antics, tractaren d'agredir-lo i
trencaren alguns vidres.

Va intervenir-hi un urbà al qual
costà molt de treure els dos indivi-
du de la botiga car de totes maneres
volien fer una mala passada al sa-
bater. Se'n trameté denúncia al jut-
jat.

Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cor-
na inapetència, B. Domenech, Ronda
Sant Pau, 71.

Al passeig de la Creu Coberta, can-
tonada carrer de Calàbria, un bergant
va escamotejar el rellotge a un tran-
seünt, el qual va adonar-se'n de l'es-
camoteig i va perseguir el lladre.

Aquest va ésser detingut per un

del sometent i un urbà, i conduït a la
delegació, on va manifestar dir-se
Antoni Diaz Parra, de 28 anys, do-
miciliat al carrer del Congost.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Al dispensari de l'Alcaldia van cu-
rar ahir tarda a Magi Badia Torres,
de 24 anys, el qual havia tingut raons
a la plaça de Palau amb un mossò
d'una vaqueria per qüestió d'interès-
sos i havia arrebategat alguns cops
de puny que li van omplir els llavis
de sang.

Admetent càrrega general, sor-
tirà directe cap a San Juan de Nie-
va (Avilés), el vapor «Santofirme»,
el dia 24. - Consignatari, R. Delga-
do, Mercè, 8, entresol. Telèf. 5555 A.

Una dona de 30 anys, que vivia re-
llogada a un pis del carrer de Dos
Rius, va canviar d'habitació anan-
se'n a la plaça de Riera i va tornar
al pis primerament esmentat a reco-
llir unes cortines i un parell de co-
loms que hi havia deixat.

L'amo del pis s'ho va pendre tan
malament, que escumet la dona a
cops de puny, causant-li contusions
a la cara que van precisar la inter-
vençió del metge del dispensari de
Sant Martí. Se'n va passar denúncia
al jutjat.

Voleu tenir la salut a casa?...
Compren avui mateix un flascó d'AI-
QUA del CARME DELS CARMELI-
TES DESCALÇOS DE TARRAGONA,
exigint sempre el veritable.

Al carrer d'Urgell hi hagué una
alarma perquè uns veïns que habiten
al núm 105 encengueren uns draps i
els altres veïns van creure que s'ha-
via caigut foc i cridaren els bombers.
No calgué que preparassin les bora-
bes.

- La Loteria de la Sort

També en aquest sorteig la sort ha
afavorit l'afortunada Administració
de Loteries número 12, que don Mi-
quel Valdes té establerta a la Ram-
bla de les Flors, núm. 12.

En el sorteig d'ahir ha venut el Se-
gon premi al bitllet número 24.592,
aproximacions i quaranta bitllets del
centenar del mateix número, ultra
trenta del centenar del Tercer premi.
Es troben a la venda els bitllets per
al sorteig extraordinari de l'11 de
maig, el premi major del qual és de
3.000.000 de pessetes.

Al carrer de l'Alegria, prop del de
Salamanca, es barallaren per ressen-
timents anteriors, dues famílies. Per
un costat resultaren ferits Amàlia Pi-
gueras Pérez, de 50 anys i els seus
fills Antoni Feigols Piqueras, de 27,
fuster, Isabel, de 24, casada. La pri-
mera, amb contusions al front, el
segon amb una al front i altres als
polsos drets, la tercera amb una con-
tusió al front, totes les ferides de
pronòstic reservat.

I per l'altre costat resultaren ferits,
Manuel Domènech Gombau, de 45
anys, casat, la seva dona Irene Blasco
Mateo, de 43, la seva filla Ramona,
de 24, casada amb l'Antoni Feigols. El
primer, i la segona, tenien erosions
a la mà dreta i a la cara, i la tercera
tenia una contusió al pit esquerre,
totes de pronòstic lleu.

Els primers habiten al carrer d'Al-
cassar, 3, tercer, i els altres al carrer
de la Tormenta, 14, segon.

Foren curats tots al dispensari de
la Barceloneta i es donà part al jut-
jat, de la baralla.

Per encàrrec del director general
de Contribucions, el delegat d'Hisen-
da ha comunicat al degà del Col·legi
d'Advocats que, segons telegrama re-
but d'aquell, s'ha de considerar am-
pliat fins a nova ordre el termini per
a la presentació de les declaracions
dels contribuents compresos en l'E-
pigraf E. núm. 2 de la Tarifa d'Uti-
litats.

Els germans Mariné i Molins han
afavorit l'Hospital de la Santa Creu i
de Sant Pau amb un donatiu de
500.000 pessetes per a edificar-hi un
pavelló de dos pisos, que dediquen a

la bona memòria del seu difunt ger-
mà En Manuel (A. C. S.).

Fem vots perquè el laudable acte
dels senyors Mariné i Molins, servi-
xi d'estímul a les classes acabalades
perquè cooperin a la construcció de
tan important nosocomi, orgull de la
nostra ciutat.

Pere Gaspar Lafuente, de 41 anys,
arribà abans d'ahir nit a Barcelona
per a efectuar algunes compres, diri-
gint-se, per a esperar l'hora de so-
par, a una botilleria del carrer de
Muntaner, denominada «Bar Boer».

Al cap de poc entraren a l'esmentat
establiment dos subjectes que entau-
laren conversa amb el Gaspar, al
qual proposaren alguns negocis, sor-
tint junts després de pagar aquells
les consumacions.

Una vegada al carrer, els dos sub-
jectes procuraren entrar en una es-
cala, i sense que es donés compte
el Pere Gaspar, li aplicaren al nas un
mocador amb cloroform, quedant
sense sentir.

Quan va tornar en si, es va trobar
amb gran sorpresa que li havien des-
aparegut 1.650 pessetes que guardava
a la buïxaca interior de l'armilla.

Els dos subjectes havien desaparegut.
Seguidament fou presentada la de-
núncia del fet a la policia, la qual
practica diligències per a la recerca
i captura dels desapareguts subjectes.

Al jutjat del districte de la Univer-
sitat, li ha correspost la incoació del
corresponent sumari per furt.

Sortí ahir a la nit cap a Madrid, el
secretari de la Cambra Industrial, En
Joaquim Aguilera.

També marxà una comissió de la
Canadenca per a posar en coneix-
ement del ministre del Treball, que a
causa de l'eixut persistent, s'està en
perill que a Barcelona manqui força
i llum.

Els estanys de Camarasa i Tremp,
on l'aigua amagatzemada ha d'arri-
bar a un nivell de 40 metres, en l'ac-
tualitat sols conté un gruix de cinc
metres, amb l'aggravant de que la
part inferior del dipòsit és de forma
cònica, i per tant, conté menys quan-
titat d'aigua.

Els comissionats van a demanar al
Govern que autoritzi la Companyia
per a poder obtenir aigua de rius de
corrent públic que podria ésser apro-
fitada.

Vida religiosa

Avui: La Càtedra de Sant Pere a An-
tiòquia. Sant Aristó, bisbe. - Demà:
Sant Pere Damià, bisbe.

Quaranta hores: Avui, a l'església
de Sant Felip Neri, als Agonitzants,
de PP. Camils. Hores d'exposició: De
les vuit del matí a les sis de la tarda.

-Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: La Càtedra de Sant

Pere a Antioquia, color blanc. - La de
demà: Sant Pere Damià, bisbe, color
blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona

del Consol, a Sant Agustí, privilegiada.

-Demà, Nostra Dona de l'Estrella, a

Santa Anna.

Adoració nocturna: Avui, Torn del

Santissim Corpus Christi.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del

Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant,

a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia).

-Demà, Torn de Maria Mare de les

Ànimes, a la mateixa capella.

-Església del Bonsuccés. - Avui, dime-

res, a les sis de la tarda, la Congregació

de senyores de la Bona Mort, practicarà

els seus espirituals exercicis amb exposició

de S. D. M. i sermó pel reverend don

Francesc Farré, prevere, sobre el següent

punt: De Poració a l'Hort.

-Havent publicat com els altres anys la

Lliga d'Acció Catòlica de la Dona l'esta-

dística dels Exercicis Espirituals que es

Cultura

Per encàrrec de la delegació regia d'Ensenyament primari d'aquesta ciutat, el degà dels mestres recorda als seus consocios l'obligació en què estan de tenir exposat en llurs respectives escoles un quadre o cartell sobre «Protecció als ocells», puix així ho prescriu la llei de 19 de setembre de 1896.

Aquells que no tinguin el referit cartell poden dirigir-se a les oficines de la dita Delegació, on se'ls facilitarà un exemplar.

El diumenge va tenir lloc a l'Escola oficial del carrer de Mallorca, núm. 408, una festa altament simpàtica i poc acostumada. El professorat, l'Agrupació de pares, alumnes i ex-alumnes de l'Escola, homentajaren la que fins ara havia estat llur directora, Na Maria Baldó de Torres, i amb motiu d'acomodar-se d'ells, per haver-la nomenada directora del grup escolar «La Farigola». Ocuparen la presidència, l'inspector senyor Ibarz, en representació del rector, el regidor senyor Palau, qui representava la Comissió de Cultura, l'homenajada, el senyor Casulleras, president de l'Agrupació de pares, mossèn Gil Parés, en representació de la barriada; la senyoreta Maynadé, profesora de l'Escola; la senyoreta Barba, representant les ex-alumnes i la nena Carme Sánchez, les alumnes. Assistiren també a l'acte En Ventura Gassol, doctor Mias i el senyor Gelabert, de la Comissió de Cultura; senyor Galés, de l'Associació Barcelonina de Mestres; donya Eulàlia Vallès, directora de l'Escola de Labors i Oficis per a la Dona, i en representació dels Amics de la Instrucció, donya Narcís Feliu, de la Cultura Musical Popular; senyor Martí Alpera, director del Grup Escolar Baixeras; senyor Vergés, director de l'Escola de Mar; representacions de l'Escola Catalana «Mossèn Cinto», i de l'Institut de Cultura de la Dona, i les deixebles i ex-deixebles, acompanyades de llurs famílies.

El senyor Casulleras, emociionadíssim, va obrir l'acte, explicant el motiu de l'homenatge, dient que era un deure que tenien tots de manifestar llur agraïment a la senyora Baldó, pel bé que havia fet dintre de l'Escola; que la felicitava, però, a l'ensansa es condolia que els deixés. Tot seguit, la senyoreta Maynadé, digué que les deixebles de la senyora Baldó, en saber que deixava l'Escola, havien exposat llur desig que se n'enduguessin quelcom de cadascuna, i per això li oferien un album, que era un recull de fets passats a l'Escola, i, en conjunt, una cosa viscuda del treball que hi havia fet. Diverses deixebles i ex-deixebles en llegiren alguns d'un ver interès, destacant-se d'entre ells, un de la senyoreta Barba, ex-deixeble de l'Escola, i avui mestressa de l'Escola de Mar, en el qual exposava tota l'actuació pedagògica de la senyora Baldó, i la influència i derivacions que la mateixa produïa en les seves deixebles, fent-les dones santes de cos i d'ànima. Va pendre la paraula, després, el senyor Palau, dient que havia sentit un gran goig en veure com s'honorava una mestressa, que havia fet tant en bé de la cultura, i recomanà a les deixebles que continuessin practicant ço que els havia ensenyat aquella bona mestressa, perquè d'elles n'havia de sortir una pàtria gran. Seguidament, el senyor Ibarz, en nom del rector, felicità a la senyora Baldó, perquè l'acte que se celebrava posava ben bé de manifest fins quin punt es feia estimar de les seves deixebles, i a l'Agrupació de pares, perquè havien secundat tan bella obra. Mossèn Parés, digué que sentia en l'ànima que l'Escola perdés tan bona mestressa, en la qual havia trobat sempre una bona col·laboradora per l'obra religiosa.

La senyora Baldó, amb paraules plenes de sentiment i d'emoció, va donar les gràcies a tots, dient que ella també sentia deixar un lloc on li havien passat les joies i les penes més grans de la seva vida, i recomanà a les deixebles que servessin la llavor de cultura i amor que havia sembrat en elles l'Escola.

En acabar l'acte, va arribar el delegat regi, senyor Luengo, i digué que havia sentit molt no haver pogut assistir a la festa, per un anterior compromís d'assistir a un acte també cultural, però que volia fer constar la seva admiració envers la senyora Baldó.

S'adheriren a l'acte per impossibilitat d'assistir-hi personalment els senyors marquès de Carulla, Lluís Massot, Manuel Ainaud, senyora Bonnemaison, senyors Ramon Mongai, Artur Martorell i d'altres.

Govern civil

EL GOVERNADOR HA TORNAT

Amb l'express de Madrid ha tornat el governador civil senyor Raventós. A l'hora de costum rebé els periodistes i els digué que havia conferenciat amb el president del Consell i amb el ministre de la Governació sobre els assumptes més importants de Barcelona, estant de perfecte acord amb ells.

Quant a les eleccions, la data de les quals encara no està fixada, el Govern està satisfet perquè s'ha iniciat la presentació de candidatures de la concentració liberal. Pel que toca a Barcelona, el Govern li ha recomanat que guardi bona harmonia amb totes les agrupacions polítiques i que observi una neutralitat completa.

Manifestà també el governador que havia recorregut els locals i dependències del govern civil; i, contestant la pregunta d'un company, afegí que aviat funcionaria la delegació regia del treball, a càrrec de don Lluís Algarra, passant a jurisdicció d'aquest tots els assumptes referents a vagues i conflictes socials, quedant a la competència governativa — del negociat del senyor Rosselló — aquells assumptes anàlegs als que són de competència del ministeri de la Governació en relació amb el ministeri del Treball.

Quant a la beneficència, n'ha parlat també amb el Govern, i aquest li ha recomanat que sigui atenció les atencions benèfiques tal com es mereix la importància de Barcelona, però aconsellant que no sigui única la font d'ingressos per a les dites atencions.

Ha vist que aquests dies hi ha hagut diferents atropells al carrer de Balmes. Això l'afirma més i més en el seu propòsit de reglamentar els passos a nivell, i a tal efecte donarà pressa a l'enginyer cap de la Divisió de Ferrocarrils perquè contesti la consulta que li té feta.

Finalment, parlà del rebombori mogut per la qüestió dels partits de futbol. Li atribuïren un èxit per haver suspès el partit Europa-Barcelona diumenge passat. Potser sí que ve a ésser un èxit, però afegí que no tolerarà més, en el successiu el que ha passat fins ara, i que no permetrà que entrin en cap dels camps de futbol més persones de les que bonament hi capguen.

Ultra això, s'ocuparà de la qüestió del repartiment dels carnets de socis dels clubs de futbol, perquè ha arribat a constituir un abús gran i és una manera de defraudar la Hisenda. A aquest efecte conferenciarà amb el Delegat d'Hisenda.

Finalment, digué que l'embaixador anglès marxava avui al vespre cap a Palma.

MULTES

Per vendre llet adulterada, el governador ha imposat 3 multes de 400 pessetes, una de 200 i quatre de 100.

NOVA LÍNIA ELÈCTRICA

La Societat Regadius i Força de l'Ebre ha presentat un projecte de nova línia destinada al subministre d'energia elèctrica a la Colònia Pearson, en el terme municipal de Sant Cugat del Vallès.

La nova línia partirà de la subestació de Sant Cugat, essent el recorregut total de 1.950 metres.

La instal·lació projectada no afecta terrenys de domini públic, però sí a propietats particulars, sobre les quals se sol·licita la imposició de servei de pas de corrent.

Els propietaris de les finques interessades són: Golf Club, Remel, Ma-hotrè de Carreño, Maria Traval, Roman Oliva, Josep Fargas i senyora Fenosa, tots de Sant Cugat.

Així es fa públic perquè tots els interessats puguin formular per escrit les reclamacions que considerin convenientes, al qual objecte es concedeix un termini de trenta dies perquè les presentin al Govern Civil, podent examinar el projecte a la Secció d'Obres Públiques (Pelayo, 11, tercer), en les hores hàbils d'oficina.

Conferències

La primera conferència del curs de Cardiopatologia, donada pel doctor Duran Arrom a l'Institut de Medicina Pràctica, tractà de l'excitabilitat cardíaca assenyalant els dos grans conceptes que priven avui en Clínica, titulat disfunció sense lesió anatómica, l'un; alteració miocàrdica, l'altre, deduint-ne modernes normes terapèutico-clíniques per a la curació d'aquells trastorns.

Explicà d'una manera gràfica com es registren mecànicament, acabant el conferenciant amb l'exposició del que ha d'entendre's per arritmia permanent i la seva diferenciació amb la dis-excitatibilitat.

L'anunciada conferència d'En Josep Barrov, sobre el tema: «L'obra de cultura de l'Ajuntament. Relacions entre l'Escola privada i l'Escola pública», tindrà lloc el dissabte vinent, a les deu del vespre, a la sala d'actes del Foment Autonomista Català (Escola Catalana Mossèn Cinto), Passeig de Sant Joan, 113.

Demà, a les sis de la tarda, el doctor P. Barnils, director de l'Institut Municipal de Sords-mutts, repetirà a l'Escola Baixeras (Via Layetana) la conferència que va donar dies enrere a Vilajoya sobre «El funcionalisme de la paràlisi en el seu aspecte experimental». Serà il·lustrada amb projeccions confeccionades al laboratori del dit Institut, i entre elles es projectarà un film dels moviments de les cordes vocals produït pel doctor G. Calzin d'Hamburg.

L'acte serà públic.

En la sessió acadèmica pública que celebrarà avui, a les set del vespre, la Societat Médico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià, en son estatge social, el doctor Riba desenvoluparà el següent tema: «Casos clínics de Mal de Pott».

La qüestió de la «Rabassa morta»

Reunió a l'Institut de Sant Isidre

Amb extraordinària concurrència que omplia completament la sala d'actes, es celebrà a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre l'anunciada reunió a la qual assistiren els uns significats socis de l'entitat i molts dels que resideixen en diverses comarques de Catalunya.

En Carles de Fortuny, explicà l'objecte de l'acte. «L'Institut de Reformes Socials — digué — ha rebut del Ministeri del Treball l'encàrrec de procedir a l'estudi d'un avantprojecte de llei que determini els preceptes que hagin de regularitzar els contractes de «rabassa morta». L'Institut de Reformes Socials desitja conèixer, prèviament, l'opinió d'aquest i d'aquí que la Junta directiva nomenés una ponència que estudies i proposés el corresponent informe.

La ponència constituïda per En Pere J. Girona, En Josep Maria Boix i N'Antoni Jansana, ha portat a cap son començament, mes abans de remetre a la Junta el projecte d'informe, desitja enrobustir-lo amb l'opinió de tots els socis i demana i vos demana la Junta que li doneu el vostre parer.

Afegí el senyor Fortuny que no podent llegir tot el treball redactat per la ponència a causa de sa molta extensió, es donarien a conèixer els punts principals.

En Francesc Bartrina demanà una explicació prèvia sobre el criteri i orientació general que ha tingut la ponència en redactar el seu treball.

El senyor Jansana digué que la ponència ha estudiat el contracte de rabassa i el dels similars, procurant sense desnaturalitzar son caràcter, proposar determinades solucions que omplir alguns buits que actualment s'observen en dits contractes.

S'estudià, per tant, no sols els contractes notenals de rabassa, sinó aquells altres en els quals el propietari d'una terra convé amb altra persona en que aquesta planti una vinya en aquella amb el dret de cultivar-la durant el termini i amb les condicions que estipulin, sense que durant el període de vigència del contracte pugui el propietari de la terra desnonar al cultivador que compleix els pactes convinguts. Serà condició precisa d'aquests contractes que els fruits produïts per la vinya es repartiran entre els con-

tractants en la proporció per aquests convinguda o bé fent-los tots seus el cultivador mitjançant el pagament d'una quantitat fixa i periòdica al propietari de la terra, o ambdues coses a la vegada.

Fetes aquestes i altres aclaracions pels senyors Boix i Girona (don Pere), es passà a l'examen i crítica de cada una de les conclusions del treball de la ponència, aportant els concorrents detalls i observacions inspirats en les diverses modalitats dels contractes segons les comarques; així els senyors Marrugat, Vidal i Riba i Lleó, parlaren en nom dels agricultors del Penedès; els ex-senadors senyors Soler March i Argemí, pels del Pla de Bages; Fages (N'ignasi) pels de l'Empordà; Riba, pels del Camp de Tarragona; fent demés observacions de caràcter general N'ignasi Girona, En Ramon Ribas, N'ignasi de Puig, En Francesc Bartrina, En Josep Ricart, En Vicens Coma i altres.

La reunió durà unes tres hores, deixant-se perfectament estudiats l'assumpte.

La presidència agraï als concorrents la valuososa cooperació prestat a la ponència, que rebé moltes felicitacions per son treball.

Obituari

ENTERRAMENTS

N'Alfred Noyrjean i Frossard. Avui, onze matí, Casa mortuòria, carrer de Muntaner, 44.

Na Elena de Goyola i de Casanova, vídua de Semilosa. Avui, a dos quarts d'onze, Portaferrissa, 6, Parròquia del Pi, Cementiri Vell.

Na Maria Teresa Pomeyrol i Miguel, vídua d'En Manuel Mompert. Ha mort a l'edat de 75 anys. Avui, a dos quarts de quatre, Balmes, 129 bis, Parròquia de Jesús, Cementiri Nou.

FUNERALS

En Rómul Bosch i Alina. Morí el dia 13 dels corrents. Seran en son sufragi totes les misses que se celebraran avui, dijous, dia 22 del corrent, de deu a dotze, a la parròquia major de Nostra Senyora de Betlem, església parroquial de Sant Miquel del Port (altar del Sagrament), Nostra Senyora de Pompeia (altar del Sagrat Cor), Casa Provincial de Caritat (Capella Miraculosa), Catedral de Vich, Basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès, esglésies parroquials de Sant Miquel d'Oleñola, Roda i Calella, i a la Capella de Sant Salvador de Masies de Roda.

El noi Victòria Vilà de la Riera. Morí el dia 13 dels corrents. Seran en son sufragi totes les misses que se celebraran avui, dijous, dia 22, de deu a dotze inclusivament, als altars del Santíssim Sagrament de les parròquies de Sant Vicenç de Sarrià, Nostra Senyora de la Bonanova, Sant Francesc de Paula, Sant Pere de les Puelles i església de Maria Reparadora (Sant Gervasi), i totes les que se celebrin de cinc a deu del matí a l'església del Sagrat Cor (PP. Jesuïtes).

Na Silvia Sampere i Tor de Manuel Ribot i Serra. Morí el dia 18 dels corrents. Demà, divendres, dia 23, a dos quarts de deu, a la parròquia de Sant Felu de Sabadell.

En Ramon Ferràs i Elias, vídu de Na Claudiu Oliva i Esbert. Morí el dia 24 de gener últim. Avui, dijous, misses a Santa Anna.

Na Josepa Anglès i Baxeras. Morí el 6 dels corrents. Avui, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de la Casa de Caritat.

En Josep Espiell i Reizach. Morí el dia 19 de gener. Avui, dijous, a l'església del Roser.

En Josep Peris i Pallàs. Morí el dia 4 de gener darrer. Avui, a les deu, als Josepets.

Na Creu Rulló i Majó de Martínez Valls. Morí el dia 15 dels corrents. Avui, a les deu del matí, a Sant Josep Oriol.

ANIVERSARIS

Na Concepció Macià i Domènech, vídua d'En Josep Rocamora i Riera. Morí el dia 21 de febrer de 1922. Avui, de deu a dotze, misses a Pompeia.

En Pere Bosch i Clariana. Morí el dia 23 de febrer de 1922. Demà, a les deu, als Josepets.

Na Maria Frelxa i Salvat, vídua d'En Jaume Morgades i Ribes. Morí el dia 22 de febrer de 1922. Avui, de deu a dotze, misses a Nostra Senyora de Lourdes.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Jaume Marany i Puigimiquel. Enterrat ahir tarda, al Cementiri Vell.

En Joaquim Tomás i Maria. Enterrat ahir matí, al Cementiri Nou.

Bisbat

—Ha estat elegit Prior de la Congregació dels Dolers de Lleida el doctor don Josep Chavarria.

—Així va tornar a la capital de la seva arxidiòcesi el cardenal de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer.

—Ha estat nomenat ecònom de l'Almshaus el Llic. don Antoni Fàbregas i Vila, prevere.

—Diumenge vinent, dia 25 del corrent, el doctor don Lluís Carreras, catedràtic d'aquest Seminari Conciliar, començarà a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell una tanda de conferències sobre el tema general de la moral ciutadana.

—A la parròquia de Sant Joan Baptista de Lleida hi predica els sermons de Quaresma el jesuïta P. Francesc Llorens.

—Has estat nomenat ecònom d'Agluà i de Torre de Tramàcia, respectivament, don Ramon Murillo Ibarz i don Rial Tassier.

—Diumenge vinent, a les onze del matí, el nostre Prelat doctor Guillaumet administrarà el Sagrament de la Confirmació a la parròquia major de Santa Anna.

—De l'1 al 12 del propiunt mes de març, al Foment de Cultura, el P. Cinto de la Compensia de Jesús, hi donarà una tanda d'exercicis espirituals dedicats a metges i farmacèutics.

—El Col·legi del Sagrat Cor de Jesús d'aquesta ciutat celebrarà avui, amb una esplèndida festa literario-musical, el quart centenari de l'arribada de Sant Ignasi de Loyola a Barcelona.

—Del 21 al 28 del propiunt mes de març donarà una tanda d'exercicis espirituals, a l'església del Palau, el jesuïta P. Josep M. Pijoan.

—L'antiga i benemèrita Germania de «Pau i Caritat» per socórrer els seus necessitats, en junta reglamentària celebrada el 25 del corrent, fou constituïda en l'ordre i forma següent:

Josep Opisso Olivas, president honorari; Francesc Figueras Dalmau, president electe; Cebrià Bonella Alemany, vice-president; Josep Muntané Ferran, tresorer; Ennà Carrera Roura, secretari; germanes nazi Flavia, Josep Galés, Josep Campa, Josep Olivera, Roig, Francesc Morató, Cudó, Ramon Frere, Mallofré, Jall M., Ferran, Manel, Josep Parrells, Santó, germanes auxiliars: Francesc de P. Puig i Puig i Josep M. Maseras Ribera.

Homenatge a tres periodistes il·lustres

A començaments del vinent mes de març, se celebrarà al local social de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat, un acte d'homenatge a la memòria de tres il·lustres periodistes catalans, En Joan Maré i Flaquer, En Josep Ixart i En Miquel Sans Olivera. Aquest simpàtic acte consistirà en la col·locació del retrat dels tres eminents periodistes en el local de l'Associació, i es llegiran les biografies que han escrit expressament per l'entramat acte, els socis don Eusebi Corominas, don Alfred Opisso i don Agustí Calvet, llegint-se al mateix temps alguns treballs originals dels honorats.

Amb la col·locació d'aquests tres retrats, serà inaugurada de fet a l'Associació de la Premsa Diària, la galeria de periodistes il·lustres, a la qual s'hi posaran probablement dintre el mes d'abril, els retrats d'En Joan Maragall, N'Enric Prat de la Riba i En Francesc Peris Mencheta, les biografies dels quals estan escrivint altres tres il·lustres periodistes barcelonins, també socis de l'Associació.

Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya

Avui, a les sis de la tarda, el senyor Josep Maria de Casacuberta, professor auxiliar, donarà en l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya (Facultat de Filosofia i Lletres d'aquesta Universitat) una conferència sobre el següent tema: «Recerques lingüístiques a l'Alt Aragó: aplicacions etnogràfiques».

Poden assistir-hi, ultra els col·laboradors de l'Arxiu, totes les persones interessades en l'assumpte.

Les Conferències del Centre Moral

Diumenge vinent, dia 25, a les cinc de la tarda, tindrà lloc la segona sessió tractant de «L'ideal de l'associació cristiana», del cicle organitzat pel Centre Moral Institut de Gràcia, d'acord amb l'ortodox Montserrat.

Dissertarà l'eminent publicista En Ramon Rucabado sobre el tema: «Les fórmules de l'associació cristiana», donant un esboç del concert l'ortodox Montserrat, i un interessant recital En Joaquim Nogué, acompanyat al piano per N'Amadeu Laharàs. L'entrada és per invitació gratuïta. Hi haurà safeta.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 21, 2 tarda.

Tampoc avui no s'ha parlat d'altre assumpte que de la publicació del document dels arxivers, i de les seves possibles derivacions.

Els periodistes han acudit a l'hora de costum a visitar el president.

Aquest ha manifestat que havia assistit als funerals organitzats per l'Acadèmia de Jurisprudència en sufragi de la vídua de Montero Ríos.

Referint-se després a l'assumpte del dia, ha manifestat el cap el Govern:

«No hi ha cap notícia, perquè els periodistes no han publicat tot i la qüestió ha sortit de l'escena del Govern; millor dir, no hi ha entrada, i està en la de les autoritats militars, les quals practiquen les indagacions de què els vaig parlar ahir».

Aquesta tarda celebrarem Consell, a dos quarts de sis, com estava anunciat, i no passarà res, fracassant una vegada més els alarmistes que es dediquen a profetitzar grans successos.

Ha afegit el president que en sortir del Palau de despatxar amb el Rei, s'ha trobat amb el capità general de Castella la Nova, el qual assistia a la recepció militar, i li ha dit que no hi havia cap novetat a la guarnició.

Preguntat sobre el nomenament de secretari de l'Alta Comissaria, el cap del Govern ha dit que no s'havia acordat res sobre aquest extrem.

Ha anunciat que demà sortirà cap a St. Sebastià el ministre d'Instrucció pública, invitat per l'Ajuntament, per a imposar la creu d'Alfons XII a l'escoltar Marin.

El senyor Salvatella tornarà a Madrid a la tarda.

Ha confirmat el president que demà sortirà cap al Marroc l'Alt Comissari.

Serà acompanyat pel president i els ministres de la Guerra, Estat i Marina.

ELS RABASSAIRES

Una comissió de rabassaires, presidida pel diputat a Corts don Lluís Companys ha visitat el ministre del Treball per a parlar-li del problema de la redempció de la terra a Catalunya.

L'AMBAIXADOR FRANCÉS

L'Ambaixador de França ha visitat aquest matí el ministre d'Estat.

L'ALT COMISSARI

Aquest matí ha complimentat al Rei l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, senyor Silveira, el qual ha passat més de dues hores a la regie cambra, conferenciant amb el monarca.

A la sortida els periodistes li han dit:

«Sembla que la seva entrevista amb el monarca ha estat molt extensa».

«No — ha contestat el senyor Silveira —, l'ocorregut és que jo merament he despatxat els ministres i després, un cop acabada l'entrevista meua amb el Rei, he passat a complimentar la Reina».

Per aquesta causa he romàs més temps al Palau.

Això — ha afegit — ha estat una audiència d'acomiadament, puix marxo demà amb l'express cap al Marroc, amb l'objecte de passar la nit a Algeciras, des d'on, sortint dissabte al matí, a primera hora, a fi d'arribar a les dotze a Tetuán.

«He rebut — ha continuat dient el senyor Silveira — molts telegrams, afectuosos tots, i entre ells, aquest del comandant general de Ceuta».

«Ceuta. — En nom meu i generals i oficials i tropes d'aquesta Comandància general agraim V. E. laudatòries frases que ens dedica, honorant-nos ésser dirigits per V. E., els alts dots de la qual estimem, en la tasca del protectorat que S. M. el Rei i la Patria li han encomanat, saludant-lo respectuosament».

«En iguals termes, — ha continuat dient — m'han telegrafiat el comandant general de Melilla i els senyors Gómez Jordana, Souza, Castro Girona, Vallejo, Despujol, i altres oficials de Melilla i de Ceuta».

«Estaré dotze dies a la zona occidental; després aniré a l'oriental, on segurament hauré de romandre de vint a vint-i-cinc dies, i passat aquest temps vindré a Madrid, amb l'objecte

de conferenciar amb el Govern, perquè crec que s'avança molt més amb dues hores de conferència que en nombrosos telegrams i oficis».

SIGNATURA DE MARINA

Reial Decret, disposant que cessi en el càrrec de comandant general de l'esquadra, don Joan Baptista Aznar.

Idem nomenant per a aquest càrrec el vicealmirall don Josep Ribera i Álvarez de Telleria.

Proposta d'ascens a favor del capità de corbets don Emili Núñez Quijano, tinent de navili don Ferran Navarro, i comptador de fragata, don Sadurní Caldero.

NOTA DE FOMENT

Al ministeri de Foment han facilitat a la premsa la següent nota oficial:

La campanya d'hivern s'ha enllestida, sanejant per rotació i escarificació un nombre d'hectàrees extraordinari.

Ara s'encarrega, pel ministeri de Foment, que es compleixi la llei quant a les sancions, amb tot rigor.

No es pot, i així ho digueren, tant el Consell d'Estat, com el de Ministres, en concedir el crèdit, demanar constantment recursos considerables i deixar sense càstig els infractors.

De Reial Ordre s'ha dirigit el ministre de Foment al de Gràcia i Justícia, fent veure la necessitat que els jutges cooperin a aquesta tasca, fent efectives les multes.

Per a la campanya de primavera, tot està preparat amb anticipació suficient, no esperant-se, com ha succeït alguns anys, al mes de març o abril, això és, quan resulta inútil i ineficac l'esforç, que es procura que el crèdit sigui distribuït aplicant tot el que es pugui al material i reduint les despeses de personal.

De 1.300.000 pessetes se n'invertiran ara amb destinació a material 1.200.000 i a personal 73.000.

D'estesa de zinc solament se n'adquireixen 150.000 metres.

Amb aquesta suma d'estesa de zinc i la que ja existeix de les anteriors campanyes, es podrà combatre amb bon xic dèficit el flagel, però no ens enganyem: aquest és tan formidable aquest any, que, aduuc essent gran l'esforç, no s'aconseguirà extingir-lo.

Perquè es vegi la intensitat n'hi ha prou amb assenyalar que entre quatre provincies es necessiten més de mil quilòmetres d'estesa de zinc; que pel treball fet i pel què es fa, s'aconseguirà reduir el mal, però cal que no es faci el que s'ha fet altres vegades, és a dir, descuidar el mal perquè després rebroti amb més força.

LA «GAZETA»

Madrid, 21, 4'15 tarda.

La «Gazeta» publica: D'Instrucció pública.—Reial ordre resolent la instància de don Pere Riera Vidal, inspector que fou d'ensenyament primari de Girona, en sollicitud que se li llivi la correcció administrativa que li fou imposada per Reial ordre de 7 d'abril de 1921.

Una altra disposant que durant la Fira Internacional de Mostres que ha de celebrar-se a Barcelona es donin a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de la dita capital ensenyaments pràctics als alumnes de l'expressat centre respecte a les distintes modalitats de la producció nacional i estrangera.

D'Estat.—Anunciant concurs per a proveir una plaça de maquinista del ferrocarril de Fernando Poo, vacant al negociat d'obres públiques dels territoris espanyols del Golf de Guinea.

AL PALAU

Avui, com a dimecres, ha estat al Palau, complimentant el Rei, el capità general de la regió.

L'estada del general Orozco al regi alcazar ha estat molt curta.

Després el sobirà ha rebut audiència militar, en la qual figuraven el tinent coronel d'artilleria don Josep Mirrell, amb una comissió de caps i oficials del grup d'instrucció de la dita arma.

La resta de l'audiència la componien el contralmirall marquès de Magaz, els coronels don Alfred Melgar i don Vicens Morera, els comandants

don Josep Centeno i don Succés Did, els capitàs don Vicens Valero i don Andreu Infigne, i els tinent don Ildefons Aguirre, don Josep Govar i don Ignasi Diaz Aguilera.

OSSORIO I GALLARDO I EL DOCUMENT DELS ARTILLERS

El senyor Ossorio i Gallardo publica en «El Debate» un article elogiant el document dels artillers, per estimar-lo noble i discret i gens atemptatori a la disciplina i a les lleis; i afegeix:

«La gran significació de l'acte dels artillers està en forçosa repercussió en tots els aspectes de la vida nacional. Quan un grup d'espanyols renuncia a les comoditats de l'estat posessor i llura el seu esdevenidor i la seva tranquil·litat com a fiança per a la constitució d'un poble millor, han de sentir en l'anima el viril i enèrgic cop els que ara es disposen a comprar actes o a falsificar-les, els que inventen alcaldes i jutges per a forjar unes Corts artificials, els que empleats venals o ganduls, els jutges superditats a la pressió política, els traficants que s'enriqueixen amb la farn pública, els advocats que no serveixen causes morals, els jutges que fan del seu alt ministeri degradat trafic... A tot ateny la crida. Per a tots va l'autoritat incomparable de l'exemple. A tots afecten les paraules austeres i sobries en què invita al compliment del deure».

Si no responen molts i molt aviat, podrà creure's que no sent les necessitats d'Espanya sinó una petita minoria dels seus fills.

LES COMUNITATS RELIGILOSES I LA CONTRIBUCIO

Un periodista ha interrogat al ministre de Finances sobre el rumor que circula suposant que el senyor Pedregal havia donat ordres terminants perquè es procedís executivament contra les comunitats religioses que es troben en descobert pel concepte de la contribució dels immobles que ocupen.

El ministre ha negat en absolut que hagi pres cap iniciativa en tal sentit.

El que passa és que la llei de 1910, avui vigent, acabà amb el règim de excepció, i, segons la llei, l'administració fixa per a cada cas les quotes que les comunitats han de satisfer, i fora d'aquell període en què, sens dubte per influència política es mantingué pràcticament en suspens l'aplicació dels preceptes legals s'han seguit les diligències i procediments acostumats i reglamentaris.

Precisament, durant el comandament del Govern conservador, L fou adjudicat a la Hisenda pública un convent d'aquesta Cort per deutes d'aquella naturalesa.

Recordava el senyor Pedregal que per la llei de 1910 i una real ordre posterior es faciliten els mitjans perquè les comunitats pobres puguin obtenir l'exempció d'aquella part dels immobles que destinen al culte i als exercicis espirituals, amb la qual cosa la quota contributiva per la petició ocupada a títol d'habitatge resulta molt petita, i en aquests casos l'administració fiscal es porta amb la possible benevolència prevista en les esmentades disposicions legals.

Es clar que les comunitats riques i les que es dediquen a l'ensenyament amb alguns manifestació activa de matís industrial, es troben subjectes als preceptes generals de la llei de 1910, i han d'ésser considerades com a contribuents ordinaris pel concepte de què es tracta.

En fi, — ha acabat dient el ministre, — no hi ha cap novetat ni altra cosa que el compliment exacte de la llei, per part de l'administració pública i sense cap necessitat d'intervenció ni excitació meua.

Jo sóc un enamorat fervent que s'observin totes les disposicions en vigor, però encara que així no fos no hi ha altre remei que complir-les mentre no se'n dictin d'altres que les modifiquin.

SOBRE L'IMPOST D'UTILITATS

Madrid, 21, 5'15 tarda.

Alacant.—Els comerciants i industrials d'Elda s'han reunit en assemblea per a tractar de l'impost d'utilitats, prenent els següents acords:

Primer. — Que se suspengui immediatament tots els procediments incoats per intrusió de la llei d'utilitats.

Segon. — Que per a la redacció del reglament d'aplicació sigui escoltades les cambres de comerç i representants de les diverses indústries.

Tercer. — Que mentre es dicti el dit reglament no es faci efectiva cap liquidació.

Quart. — Que es reglementi l'impost en forma que quedi a salvo el secret professional.

Cinquè. — Que procedeixi sempre a la inspecció una visita al·ligonadora.

Sisè. — Que desaparegui la participació dels inspectors en les multes i que es publiquin els noms d'aquests i la quantia de les sumes cobrades per la seva participació en les multes, amb l'objecte de conèixer exactament els sacrificis imposats als contribuents.

Setè. — Que cessin tots els recarregos sobre la contribució industrial, mentre no s'ajustin a l'equitat.

Vuitè. — Que mentre s'aconsegueix tot això, els contribuents no s'aplanin a les demandes fiscals, intentant la defensa de llurs interessos per tots els mitjans.

Destinant a l'Estat Major Central de l'Exèrcit al coronel d'Estat Major don Alfred Guàrdia Jaume i al d'enginyers don Fermí de Sojo i Lomba.

Idem als coronels d'enginyers don Manuel López de Roba i Sánchez a comandar el segon regiment de sapadors minaires; don Segon López Ortiz a comandar el de pontoners, i don Francesc Suzana Torrente al sise de sapadors minaires.

Idem a comandar el setè regiment de reserva d'Artilleria al coronel de la dita arma don Jordi Pons i Ruiz Maza.

Concedint la Gran Creu de San Hermenegild a l'auditor general de l'Armada don Ferran González i Maroto i a l'inspector metge de segona classe don Ricard Pérez Minguez Rodríguez.

Concedint la Gran Creu del Mèrit Militar al general de brigada honorari en situació de reserva don Marcel·l de Lavilla, al coronel de l'exèrcit argentí i ministre de la Guerra de la dita nació don Agustí Jorge, al sotadelegat de Medicina i ex-alcalde de Palma de Mallorca don Jaume Pons i Montero i a don Josep Sarrat i Escudero.

Concedint la Medalla de Sofriments per la Patria pensionada a un cap i 14 oficials de diverses armes i cosos de l'Exèrcit i a dos oficials moros de segona, ferits per l'enemic en operacions de campanya realitzades en la nostra zona del protectorat al Marroc.

Autoritzant al ministre de la Guerra perquè per la Comandància d'enginyers de Ceuta s'adquireixi material telefònic per a l'esmentada plaça i Tetuán.

Idem a l'Idem perquè per al servei d'aviació s'efectuï per gestió directa l'adquisició de sis hidroavions model F. D. A. amb motor Isotta-Franchini.

Autoritzant l'establiment control d'intendència per a adquirir per gestió directa 50.000 mantes per a llits de caporals i soldats que han quedat sense adjudicar en les dues subhastes celebrades amb l'esmentat fi.

Exceptuant de les formalitats de subhasta i concurs les obres corresponents als projectes d'apariació i sanejament de la línia del tractor-carri de Tistutin a Drius, i l'estesa dels rails de Drius a Tafferat i Acob de Midar.

Exceptuant de les formalitats de subhasta i concurs o contractació directa i autoritzant que s'executin directament per l'Administració les obres de terminació de la instal·lació de la llum elèctrica en les obres defensives de Monte Faro al Ferrol.

Autoritzant al ministre de la Guerra perquè pel servei d'aviació s'efectuï per gestió directa les obres de les bases secundàries de Logronyo i de l'Aeròdrom de vigilància de Barcelona.

Commutant la pena de mort imposada a l'artiller de la Comandància de Gran Canària, Joan Ramírez González, per la immediata de cadena perpètua.

Concedint la llibertat condicional al corregid de la penitenciar militar de Mahó, Pasqual Martín Gaspar.

EL PRESSUPOST MADRILENY

Ha començat a l'Ajuntament la discussió dels pressupostos municipals. Les despeses es fixen en 58.379.438 pessetes.

Els ingressos es calculen en la mateixa quantitat.

Els socialistes han censurat els augmentos de personal.

UNA CONFERENCIA

El diputat mauri, senyor Fanjul, donarà el vinent dissabte una conferència sobre el tema de les responsabilitats pels successos del Marroc.

MANIFESTACIONS DE L'ALT COMISSARI

Madrid, 21, 9'15 nit.

Demà sortirà cap a Algeciras, amb l'objecte d'embarcar amb rumb a Ceuta i Tetuán, el nou Alt Comissari d'Espanya al Marroc, don Lluís Silveira.

Durant aquests dies el senyor Silveira no ha volgut parlar dels plans que pugui portar, els quals plans no són sinó reflexes de l'opinió del Govern.

Només davant del cicle dels seus amics particulars l'Alt Comissari ha exposat alguns dels seus pensaments, tenint especial cura en fer constar

Reorganitzant l'Estat Major Central de l'Exèrcit.

Disposant que el general de divisió en situació de primera reserva don Francesc Molitó i Camporedondo i el de la mateixa classe don Antoni de la Fuente i Castrillo i el general de brigada en situació de primera reserva don Enric López Sanz, passin a la de segona, per haver complert l'edat reglamentària.

Disposant que el general de divisió don Manuel López Ruiz i el de brigada don Enric Baños Pérez, en situació de primera reserva, passin a la de segona per haver complert l'edat reglamentària.

Promovent al càrrec de general de brigada al coronel de cavalleria don Antoni Espinosa i Sánchez.

que ell no aspira a aquest càrrec, i que l'ha acceptat per creure que posant en la tasca que se li imposa tota la seva voluntat i el seu bon desig, podrà prestar un servei al país.

Aspirava aquest a què el senyor López Ferrer continués ocupant la Secretaria general de l'Alta Comissaria. L'encert que durant la seva gestió ha demostrat el senyor López Ferrer i els coneixements que posseeix del problema marroquí, han estat estimats en el que valen per l'opinió, i el senyor Silvela hauria volgut tenir al seu costat a tan valuosos col·laboradors.

En el Gabinet civil que constituirà a Tetuán l'Alt Comissari es centralitzaran, uniran i tindran forma pràctica les iniciatives, serveis i projectes sortits dels diferents ministeris que tenen avui jurisdicció al Marroc.

Sobre l'exercici de la tasca del protectorat, lògic seria suposar que continuaria en la forma iniciada pel Govern anterior.

Els fets, segons el senyor Silvela, han de dir més bé que els programes, la manera de desenvolupar aquesta política de protectorat.

Des del seu nomenament per a l'Alta Comissaria, han arribat fins al senyor Silvela diversos d'opinions diverses sobre diferents problemes a resoldre, tals com el de l'exèrcit colonial, el dels Ajuntaments de Ceuta i Melilla i altres, els quals es proposa estudiar amb tot interès i detalladament sobre el terreny, per a proposar al Govern en justícia.

Es fa càrrec el senyor Silvela de l'estat actual del problema marroquí, el qual exigeix que no es prescindeixi ni tan sols es menysprei el concurs de l'acció militar.

Té paraules de gran elogi per a l'exèrcit, però creu que s'ha de modificar el règim de posicions, continuant la supressió d'aquestes i dotant les que quedin, de condicions de seguretat.

Aj seu jut, les posicions fixes s'han de situar fora de poblats moros, amb aigua dins, substituïnt els campaments per la mamposteria, i l'exèrcit s'ha d'organitzar en columnes volants de gran mobilitat, que vagin de l'una a l'altra posició exercint així un enllaçament constant i una pressió espiritual sobre el cabileria.

Es mostra l'Alt Comissari molt animat per a l'exercici del seu càrrec, proposant-se visitar totes les zones i atendre llurs necessitats posant la mira en l'interès nacional.

NOTA DEL PARTIT SOCIAL POPULAR

Madrid, 21, 10:30 nit

El partit social popular ha fet pública la següent nota:

«Diversos secretaris d'Ajuntaments, suspesos en llur càrrec amb fins exclusivament electorals i contravenint

les lleis, han acudit al partit social popular en demanda d'ajut. I el partit, conseqüent amb les normes, ha protestat del cas que atropellava davant del ministre de la Governació, demanant-li que es reparin els danys causats, castigant els culpables, i que s'eviti en l'esdevenidor.»

LA PROTECCIO A LES INDUSTRIES

A la reunió plenària del Consell d'Estat s'informà per unanimitat l'expedient de pròrroga de la llei d'auxilis a les indústries en el sentit de què no procedeix la pròrroga en virtut de la base novena de la llei per quant ha caducat el 31 de desembre darrer, i per consegüent la garantia d'interès que s'atorgava a les exempcions, reducció i ajornament en el pagament d'impostos concedits a base de la dita llei de 2 de març de 1917, anomenada d'auxili a les indústries, queden caducades. Solament, i segons la base cinquena de la dita llei, els préstecs a les indústries es poden atorgar durant un període de 15 anys fins un total de 150 milions de pessetes, mantenint-se durant tot aquest temps en vigor per a la seva aplicació, la quantitat total no invertida.

Tal és l'informe del Consell d'Estat. El Govern haurà de resoldre dictant les oportunes disposicions.

LA COMBINACIO DE MAGISTRATS

El ministre de Gràcia i Justícia ha negat avui que os exacta la combinació de magistrats publicada en un diari, afegint que lluny d'això, podia assegurar que no havia somès cap decret a la firma del Rei.

L'obertura del carrer de Coello

Ahí es celebrà l'acte de l'obertura del carrer de Coello, tros comprès entre els terrenys que circumden la Casa Miralletas i el Passeig d'En Maragall. La millora tant de temps desitjada, per a la consecució de la qual ha vingut prestant intensa activitat la Cambra de la Propietat Urbana, ha estat per fi una realitat mercès a la col·laboració decidida que han prestat la comissió municipal d'Eixample, l'Ajuntament i els propietaris, els quals sempre donaren tota classe de facilitats.

L'expressada obertura ha vingut a emplenar una necessitat fonamental sentida, no sols per l'extensa barriada del Guinardó i d'Horta, sinó per tota la ciutat, puix permetrà, un cop acabada la projectada Diagonal que amb una amplada de 21 metres, i afectant quatre illes, ha d'unir la Sagrada Família amb l'Hospital de Sant Pau, escarcar considerable-

ment la distància que ens separa d'Horta i descongestionarà la barriada del Camp de l'Arpa, degut a l'eslèndid arreu de Coello que ha de realitzar la comunicació directa d'Horta i el Guinardó amb Barcelona.

A les onze en punt, al començament de la Rambla Volart, es reuniren les nodrides comissions de l'Ajuntament, Comissió d'Eixample, Cambra de la Propietat, Associacions de Propietaris i Industrials i nombrosos veïns que, en unir-se espontàniament a l'acte, ho comentaven en termes de vivíssima satisfacció. Hi havia els regidors senyors Escaló i Santamaría, en representació de l'Ajuntament, els funcionaris del mateix, senyors P. Suñer, cap de la Secció d'Eixample; Romero, cap del Negociat d'Obres Públiques; Cabestany i Selles, don Antoni Prim i don Andreu Gassó i Vidal, de la Comissió d'Eixample; els senyors Burrull, Grifó, Millastre, Comas d'Argemir, Culilla, Català i Aloy, per la Cambra de la Propietat; els senyors Bartomeu i Traval, per la Secció de la Borsa de la Propietat, i el doctor Buñil-Fors, Llores i Ferriols, per la d'Urbanització de l'expressada Cambra; una comissió de les Associacions de Millores de Sant Martí, formada pels senyors Usset, Pla, Codina i Prat; Gremi Català de Propietaris i Industrials representat pels senyors Armengol i Vila; per l'Associació de Propietaris de la Dreta de l'Eixample, Zona de les Saleses, els senyors Vidal, Planas i Torrent; els senyors Gumila, Ferrando, González i Rocamora, pel Casal Nacionalista Guinardenc; els senyors Coll (fill), Renom, Bassas, Guart, Casany, Pascual Freixas, Ferreré, vidua Grivé i Dret, pels propietaris del Guinardó; don Pere Fargas, per l'Associació de Propietaris de Llibalbe Can Casanovas, i per don General Urgell que per malaltia no pogué assistir, el mateix que don Miquel Coromina; el president i el secretari de la Junta de la Quinta de Salut «La Aliança», senyors Torné i Sagarra, respectivament; els propietaris que han cedit terrenys, Donya Cecilia Estapé vidua de Riera i filles i els senyors Casanova, Guí i Coll Batlle.

La comitiva es dirigí per la Rambla Volart al lloc on ha de continuarse el carrer de Coello, en el qual una brigada municipal asenyala els llocs afectats per tan important millora urbana, prenent possessió dels terrenys la representació de l'Ajuntament en nom de la ciutat. Seguidament el vice-president de la Comissió Municipal d'Eixample i de la Cambra de la Propietat, N. Antoni Prim, pronuncia eloqüents frases enaltint l'acte que es realitzava que havia de servir d'estímul a tots els reunits per a anar dotant a la ciutat de totes les reformes que el seu

creixent desenvolupament exigeix, col·locant-la al costat de les més belles i grans urbs, per a la qual cosa no ha de faltar mai el concurs i la decidida protecció de la Comissió d'Eixample, de l'Ajuntament i de la Cambra que tantes proves té donades de l'atenció que li mereixen els interessos de la ciutat, havent estat sempre el promotor de tot el que ha significat urbanització i progrés. Acabà el senyor Prim agraïnt a tan nombrosa concurrència l'assistència a l'acte; a la qual salutà en nom de la Comissió Municipal d'Eixample i del president de la Cambra de la Propietat don Joan Pich, el qual, atret per inajornables obligacions, es troba fora de Barcelona.

El senyor Prim fou aplaudit.

El senyor Santamaría dirigí també la paraula a la comitiva agraïnt-li el concurs prestat i oferint l'apoi de l'Ajuntament de Barcelona per a la resolució dels problemes que més afectin a la ciutat.

Les paraules del senyor Santamaría foren aplaudides, i amb elles acabà l'acte.

Questions socials

ELS FLEQUERS

El diumenge que ve celebrarà assemblea general el Sindicat Lliure Professional de flequers al seu domicili social, carrer de Guardia, 14, per a tractar dels següents assumptes:

Lectura i aprovació de l'acta anterior, aprovació dels comptes del passat any, discussió de les bases presentades a l'Associació de fabricants de pa, renovació de la Junta Directiva i altres assumptes.

L'acte començarà a dos quarts d'onze del matí.

ELS BARBERS

S'ha celebrat al Centre de Sindicats Lliures del carrer de Guardia l'anunciada assemblea general dels barbers i perruquers, amb gran concurrència.

Aprovaren els comptes de l'any anterior, donaren compte de l'actuació de la Comissió mixta, afirmaren la orientació sindicalista de l'entitat, afirmant-se en els principis del sindicalisme lliure, i nomenaren els càrrecs de la Junta Directiva.

Durant l'acte no esdevingué cap incident desagradable, desenvolupant-se els debats en mig d'un gran respecte entre els assistents.

ELS OBRERS

DE LA CASA MIRO I TREPAT. Continua en el mateix estat la vaga d'obrer de la casa Miro i Trepat.

Una de les peticions formulades, pels dits obrers és que el jornal mínim sigui el de nou pessetes.

EL CONFLICTE DE CALELLA

Al Centre Obrer de Calella s'ha celebrat el miting convocat per a tractar de la situació creada amb motiu del lockout, assistint-hi representants de totes les societats obreres. Feren ús de la paraula diversos oradors, que tingueren paraules de censura contra els causants del conflicte.

RECONeixEMENT D'UN ARTEFACTE

Pels caps i oficials de la Mestrança d'Artil·leria de Barcelona ha estat reconegut l'objecte sospitós trobat fa alguns dies a l'escala de la casa número 9 del carrer de Fontanella.

Resultà ser una bomba formada per dues mitges esteres, d'un diàmetre de 90 mil·límetres, amb una petita càrrega de dinamita, tan insignificant que no hauria pogut fer explosió, encara que s'hagués encès la càrrega interior, puix a més de no tenir es- quer ni filament, era un tros de matxa co que es volia que comunicés el foc amb sis mistos ordinaris embolcallats en paper de fumar.

Naturalment, encara que hagués fet explosió, no hauria ocasionat cap dany.

Polítiques

ELS CAVALLERS DE SANT JORDI

Diumenge que ve els Cavallers de Sant Jordi aniran a Caldes d'Estrach, on al Casal Català En Manuel Thió hi donarà una conferència sobre «Nacionalisme pràctic».

Pel dia 4 de març preparen un acte a Terrassa. Oportunament donarem més detalls.

CONVERSES SOCIALISTES

Sota el títol de «Converses socialistes» donarà En Rafel Campalans tres conferències públiques a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, tenint lloc la primera el proper dissabte, dia 24, a les deu de la nit.

ARRIBATS

De Madrid han arribat els diputats En Pere Rahola i En Josep Luis Torres.

L'Ambaixador d'Anglaterra

Amb el vapor «Mallorca» va marxar ahir vespre cap a Palma l'ambaixador anglès sir Howard amb la seva senyora.

Van estar a bord a saludar-lo, el capità general, el governador civil, el president de l'Audiència, el senyor Luengo, el cap superior de policia, el cònsol d'Anglaterra i algunes persones de la colònia britànica.

Rifa de Madrid

Premiat amb 150.000 pessetes
619, Trujillo, Barcelona i Màlaga.

Premiat amb 70.000 pessetes
24.592, Barcelona, Màlaga i Madrid.

Premiat amb 30.000 pessetes
28.103, Sant Feliu del Llobregat.

Premiats amb 2.500 pessetes
22.956, Saragossa i La Línea.
11.867, Madrid i Màlaga.
13.223, Madrid i Linares.
18.189, València i Sant Sebastià.
22.820, Barcelona i València.
24.733, Sevilla, Barcelona i Palència.

7.796, Madrid i Carcagene.
21.384, Carcagene.
7.681, Sevilla, Madrid i Barcelona.
6.567, Sevilla, Sabadell i Barcelona.

11.566, Cartagena i València.

Premiats amb 500 pessetes

DESENA
010 011 014 018 019 043 074

CENTENA
148 217 244 271 304 310 321 322 342
363 381 442 446 454 480 496 510 548
601 603 615 636 670 744 786 828 874
913 941 945 947 960 968 970

MIL
023 047 139 186 238 239 262 269 330
382 392 426 507 514 543 69 590 608
640 648 718 788 794 806 811 840 849
861 862 907 909 912

DOS MIL
010 015 048 065 073 147 230 247 288
305 320 332 362 382 411 449 544 545
567 600 623 637 643 663 676 700 709

752 818 827 834 839 869 908 923 924
970 995

TRES MIL
086 048 060 097 116 139 152 192 194
227 235 255 336 375 379 404 437 454
478 486 556 582 596 616 657 659 667
670 672 679 717 723 749 752 759 760
796 813 881 890 902 906 915 925 960
981 992

QUATRE MIL
043 076 089 115 135 137 145 238 240
260 289 313 314 354 359 358 418 443
447 548 631 647 666 695 707 804 824
847 854 898 908 955 990

CINC MIL
007 010 015 051 077 100 163 173 177
243 248 319 359 407 423 529 538 541
545 588 611 648 698 721 795 824 844
850 869 887 893 907 988

SIS MIL
019 023 054 055 088 096 116 128 140
153 155 172 230 275 298 339 434 477
483 526 536 580 595 609 636 649 671
672 695 709 722 754 762 772 773 788
796 797 815 863 866 907 911 915 944
947 956

SET MIL
017 051 148 157 207 242 249 275 281
286 298 320 330 376 384 438 472 517
532 561 584 590 675 688 689 718 724
812 829 862 866 873 915 934 940 977

VUIT MIL
017 028 073 110 131 154 208 235 273
313 316 422 466 479 525 597 671 681
691 768 831 840 851 854 868 902 932
937 944 952 990

NOU MIL
001 013 032 048 063 122 148 187 207
212 235 252 254 269 280 321 343 459

464 470 560 592 593 639 648 655 657
682 772 774 814 954 965 990

DEU MIL
012 078 105 122 150 165 181 190 194
207 230 257 297 323 371 404 428 456
498 503 527 533 561 578 621 627 638
665 716 760 769 777 811 869 893 913
920 930 955 960

ONZE MIL
073 086 088 181 189 192 210 229 230
232 400 420 451 457 473 555 561 569
570 581 590 594 617 634 644 695 717
723 816 818 849 852 863 881 933

DOTZE MIL
044 134 181 187 225 230 265 268 280
332 384 403 435 458 496 513 538 551
601 604 628 631 648 655 674 680 707
711 717 756 768 865 872 873 968 984
992

TRETZE MIL
021 022 031 041 130 136 151 202 250
265 285 313 338 408 424 427 435 414
463 466 480 481 495 496 723 809 839
897 900 915 933 940 966 968

CATORZE MIL
000 029 050 099 127 133 153 170 200
219 272 316 347 363 408 525 560 585
596 621 670 742 777 820 859 908 930
992

QUINZE MIL
009 011 030 042 071 072 142 196 212
254 345 358 380 382 388 394 408 415
449 472 493 497 519 524 528 546 597
598 615 619 652 685 718 736 768 775
817 819 856 861 869 916 992

SETZE MIL
005 024 035 057 162 168 034 200 064
276 281 289 315 324 330 341 369 394
428 429 430 434 458 480 533 576 608
651 689 718 774 781 187 859 884 890
900 923 977 991 996

DISSET MIL
004 068 110 111 120 134 163 165 274

326 416 423 455 469 488 505 551 557
566 612 620 716 723 752 757 777 785
792 795 819 828 837 857 874 889 890
940 942 986

DIVUIT MIL
193 192 206 238 272 281 309 322 356
392 394 409 417 445 473 474 491 500
503 517 572 596 645 670 724 749 751
752 766 771 774 833 834 857 962 968
990

DINOU MIL
028 037 055 059 067 090 100 145 178
187 306 311 321 343 381 471 508 520
559 562 587 598 630 663 668 696 738
765 837 840 881 909 917

VINT MIL
021 050 067 088 115 191 216 226 247
270 286 293 305 320 415 417 446 451
500 502 536 574 584 622 623 638 629
630 663 684 688 718 721 746 786 802
817 846 871 914 915 920 986 999

VINT-I-UN MIL
028 050 057 081 082 147 159 186 221
235 252 284 329 347 377 403 407 415
428 446 463 477 515 521 530 558 592
666 703 746 757 781 803 817 888 969
980 997

VINT-I-DOS MIL
055 087 090 140 163 173 175 222 230
251 275 319 323 364 393 421 463 488
496 519 525 528 548 560 578 603 515
617 671 739 742 749 768 848 880 899
901 904 921 942 945 957 964 986

VINT-I-TRES MIL
043 052 072 130 138 135 185 193 195
225 237 245 290 303 308 323 331 356
376 385 398 424 442 450 493 499 516
526 571 573 583 594 608 682 696 717
788 796 890 936 965 975 983 999

VINT-I-QUATRE MIL
005 065 100 117 123 129 136 155 171
175 217 255 268 271 280 304 357 380
404 425 469 480 491 499 502 507 529

550 552 612 659 665 746 815 835 914
966 969 973

VINT-I-CINC MIL
000 028 039 042 058 117 120 163 183
190 210 221 238 247 248 263 276 281
288 291 309 314 316 399 401 454 500
530 553 570 626 644 662 675 680 682
706 717 743 748 753 792 815 996 923
946 969 978

VINT-I-SIS MIL
036 051 111 124 129 171 184 220 273
282 288 284 287 291 299 317 388 339
339 384 413 434 495 509 535 569 562
599 615 624 625 642 652 664 696 672
739 857 912 915 941 946 984 992 996

VINT-I-SET MIL
006 009 017 023 036 038 105 142 173
185 188 200 292 312 338 374 410 433
467 495 499 514 614 656 664 701 829
834 837 869 880 890 893 920 923 972
977 981 995 997

VINT-I-VUIT MIL
020 055 128 146 148 151 168 220 240
263 318 367 369 396 399 421 542 550
567 679 625 668 673 676 708 710 749
768 856 864 865 878 888 904 920 940
984

99 aproximacions de 500 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del primer premi.

99 aproximacions de 500 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del segon premi.

99 aproximacions de 500 pessetes, corresponents als 99 números restants del centenar del tercer premi.

2 aproximacions de 2.

LES TERRES CATALANES

VALENCIA

Abans del programa de les festes de la propera Coronació de la Verge dels Desemparats. — Es diu ja qui serà el batlle

No està enllestit encara el programa de les festes que han de celebrar-se en la nostra ciutat el vinent mes de maig, amb motiu de la Coronació pontifícia de Nostra Dona dels Desemparats, guix l'adaptació de data per a determinades festes depèn de molts detalls, com és ara el dia que arribaran a València els Reis d'Espanya.

Però en línies generals pot dir-se que les festes començaran a la ciutat el dijous 10 de maig, dia de l'Ascensió del Senyor, en què terminaran les Santes Missions preparatòries que es donaran en la majoria dels pobles de la regió.

Dissabte 12, tindrà lloc l'acte solemne de la Coronació, que sembla que s'efectuarà a la plaça de la Constitució —vulgus de la Verge— preparada convenientment, celebrant-se acte seguit una solemníssima missa pontifical, en la qual predicarà el cardenal Benlloch.

Diumenge 13, serà la grandiosa processó, i des d'aquest dia al diumenge 20, hi haurà diàriament funcions solemníssimes a la Metropolitana, oficiant-hi, per rigorós torn, tots els prelats valencians, que vindran per a l'indicada data. Aquests cultes, com ocorre tots els anys durant la visita de la Santíssima Verge, seran costejats, per distintes entitats (pelegrinació catalana, nobles, obrers, floristes, cigarres, etc.), minyones, colònies valenciana a Barcelona, a Saragossa, etc., etc.)

En el dia que s'assenyala es celebrará un Rosari de l'Aurora, en el qual hi figuraran les seccions de tots els pobles, que entonaran llurs clàssiques pregaries.

El dia 20, diumenge, serà la segona processó per a retornar la sagrada imatge a la seva capella.

Durant les festes es celebraran els Congressos d'Obrers Catòlics, que inauguraran la nova casa social del carrer de Cavallers, el dels Sindicats femenins i benedictió de les banderes dels Sindicats Agrícoles.

També es farà la festa de Confraternitat Hispano-Americana, disposant als peus de la Santíssima Verge les banderes de les seves respectives nacions els delegats de totes les Repúbliques sud-americanes; es representará al Principal, per distingides damelles de l'aristocràcia valenciana, el retaulle Maria «Salve»; es farà un repartiment d'almoines que ascendirán a 25.000 duros, pel comerç valencià; tindrà lloc la donació de la «Senyera», present de les senyores valencianes, al cuirassat «Jaume I», que visitarà aquest port amb l'esquadra, i es farà la inauguració de l'Hospital de nens, projectat pel doctor Gómez Ferrer.

Si a això s'uneix la VI Fira Mostuari, la Batalla de Flor, la gran cavalcada, la festa de l'Aviació, el concurs de bandes, la inauguració oficial de la Casa de Correus, la de les cases barates, el III Congrés d'Història de la Corona d'Aragó, i l'espectacular, les Exposicions d'Art Modern i retrospectiu, el festival nàutic, l'exposició de projectes de la nova Basílica monumental, i les grans curses de tirans, tindrem bosquejat el que seran les nostres festes de maig.

Aquestes terminaran el dijous, 31 de l'esmentat mes, amb la festivitat del Santíssim Corpus Christi, la processó del qual revestirà extraordinària esplendor.

Per fi, després del temps que va transcorregut des que l'actual Govern pujà al Poder, corre ja el rumor de qui serà nomenat batlle de reial ordre contra la voluntat de la majoria dels valencians i malgrat haver estat el senyor Garcia Prieto qui establí, darrerament, la facultat dels Ajuntaments per elegir-se'l.

En virtut, doncs, d'aquest retrocés en la democràcia del jurista d'Astorga, ja no serà batlle ni N'Elis Miralles, ni En Juli Romero, els dos regidors albins que es disputaven la vara, conforme de públic es deia, sinó un tercer en discòrdia de la minoria, el jove advocat, fill de Sueca, En Joan Arias, que, per no infringir, està a cobert d'odis.

(Es diu ara a València que no serà)

CONFERÈNCIES HUMANISTES

El nostre Renaixement : Els clàssics a Catalunya

Sota aquest títol donarà un conferència, avui, dijous, dia 22, a Malgrat, el poeta

Ventura Gassol

col·laborador de la FUNDACIÓ BERNAT METGE

L'acte serà a dos quarts de deu de la vetlla, a l'entitat cultural «La Barretina Vermella»

ment, que serà cosa ja de dies, es deu a «proposta» dels que s'oposaven que es fes de reial ordre. Es sospita també, encara que no es confirma, si l'agraciat, per a ser-ho, evolucionarà del camp albi... a les hosts d'En Garcia Prieto, i, darrerament s'assegura que es tracta d'un alcalde «fester», amb el qual es vol dir que sols romandrà a l'Alcaldia pel temps que durin les vinentes festes.

E. M. F.

València, 20 de febrer de 1923.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

El subministre de la llum

Avui es celebra al teatre Principal l'acte referent a la llum elèctrica de Girona. El president del Consell d'Administració de la Cooperativa de Catalunya senyor Pich, desenvolupa la conferència, demostrant que a Girona hi convé servir-se del fluid d'aquella entitat.

Abans parla el secretari de la Federació Patronal senyor Garcia Alvarez, en nom de les Cambres Patronal i del Comerç i de l'Indústria, les quals eren les organitzadores de l'acte.

El local estava ple del tot i els conferenciant foren tots dos molt aplaudits.

Desgràcia a Arbúcies.

D'Arbúcies comuniquen que a la pedrera Terrés els obrers En Ramon Colomes i En Pere Gali, tingueren la desgràcia de que una esllavissada els agafés. El primer morí a conseqüència de les ferides rebudes.

Rectors malalts

Estan greument malalts els rectors de Lloret de Mar i Palamós, Mossèn Francesc Magí i Mossèn Tomàs Ameller.

Desgràcia a Amer

Al torrent Minyana del terme d'Amer, mentre treballava el veí J. Massaguer, tingué la dissort de caure d'una alçada de vuit metres, morint als pocs moments.

L'inauguració de l'Ateneu de Girona

Dissabte s'inaugurarà l'Ateneu de Girona, donant una conferència, el senyor Nicolau d'Oliver de l'Institut d'Estudis Catalans.

Altres noves

Divendres el dramaturg Ignasi Iglesias desenvolupa una conferència al local de l'Orfeó Germanor, de Figueres, tractant de l'Obra social d'En Clavé.

Avui ha estat a Girona el candidat pel districte de Vilademuls senyor Pla i Carrera. Després ha anat a Banyoles i demà visitarà Figueras.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de la Garriga tenint notícia que a la torre deshabitada d'aquella localitat propietat de don Juan Fabre Gurrí, s'havia començat un robatori de roba i efectes, en unió de la parella de Cardedeu practicaren diligències que donaren per resultat saber que les veïnes de Canollers Mercè Fortuny i Angela Galvany havien comprat diversos llençols amb les inicials J. F. i J. G. a Josefa Benlloch Bugat (a) Pepa Maca. Detinguda aquesta dona nega haver fet tals vendes. Les dones Maria Davi i Josefa Arqués, afirmaren que el subjecte Isidre Carreró Llovet, els havia llençols vells. Detingut l'Isidre Carreró nega en rodó haver ofert els dits llençols. En vista que els llençols venuts eren uns procedents d'un robatori a Cardedeu i els altres dels de la torre de la Garriga i considerant que el Carreró i la Benlloch són íntims amics i per manifestació dels mateixos estan en continua relació, han estat posats a disposició del jutjat de Canollers.

Els de Santanyola presten a disposició del jutjat a esser tots els banyers posats en diverses torres deshabitades d'aquell terme robant diferents efectes i causant desperfectes en les mateixes.

Els d'Esplugas posaren a disposició del jutjat al veí Jaume Puig Bernat per haver agredit al seu sogre promovent amb tal motiu un gran escàndol en la via pública.

Els de Sant Felip de Codinas auxiliaren al jutjat municipal de Galla i en les diligències de recollir el cadaver de Josefa Busquets Saló, de 27 anys, casada, trobada per alguns veïns en una bassa d'aigua prop a la casa de pages que habitava. De les diligències practicades es dedueix que en passar per allí la perfecta relliscó passor per allí la gaudí desmai calent a la bassa i morí negada.

Els de Sant Cugat del Vallès posaren a disposició del jutjat als veïns d'aquella localitat Joaquim Martí, Martínez Fernández, Joan Pedro Torregrossa i Josep Martí Ayala per infringir les ordenances municipals, anant amb carreta posada, ocupant-se-li al primer un ganivet de grans dimensions.

Els de Rubí per intendre's sospita detingueren en el punt dit «Les Fonts» del terme de Terrassa, el subjecte que digué dir-se Josep Masip Bagué, de 23 anys, de Mora de Ebro (Tarragona), que resultà ésser soldat desertor del regiment d'Almansa número 18 de guarnició a Tarragona. L'uniforme el deixà a càrrec d'un veí de Tarragona.

Els de Sant Cugat denunciaren al jutjat el veí Josep Vilarrubi per haver robat en diverses ocasions avals d'un camp d'aquell terme.

Els de Meneada denunciaren dos subjectes per furtivament de la llei de caça.

Els de Sant Cugat del Vallès denunciaren un subjecte per infringir la llei de caça.

Els de Sant Adrià del Besòs sabent que a l'adrogueria d'aquella localitat «Adrianense S. A.» s'havien efectuat diverses subtraccions en metallio practicaren diligències que donaren per resultat la detenció del minyó veí de la mateixa Claudi Roca Guster, el qual després de diverses negatives es confessà autor de les dites subtraccions les quals pujaven a 71 pessetes 35 cèntims, en diverses vegades, robant-se-li deu pessetes i algunes efectes que havia comprat. Fou posat a disposició del jutjat competent.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La puja de la contribució

A conseqüència dels conflictes que origina la puja de la contribució, han estat posats, la Delegació i Tresoreria d'Hisenda que siguin prorrogada la recaptació voluntària durant un nou període que finirà el 9 de març.

El president de la Cambra Oficial de Comerç i de l'Indústria ha dirigit a les altres entitats interessades una circular invitant-les a l'Assemblea que es farà el dia 22 del que som al Saló Catalunya, a les tres de la tarda, per a tractar de la sudita puja de la contribució.

La pesca al Segre

Del primer de maig fins al primer d'agost estarà prohibida la pesca al riu Segre.

Cicle de conferències

Ja està organitzat el cicle de conferències que es donaran els vinent divendres de cada setmana, de març a abril, patrocinats per la Mancomunitat de Catalunya i a càrrec de la seva Comissió d'Educació. Tractaran problemes referents a Urbanització, Economia, Sanitat, Higiene, Ensenyança, Literatura i altres.

Fins ara els conferenciant inscrites són els següents: En Joan Vallés i Pujals, En Jesús Maria Bellido, N'Adolf Florensa, N'Eugení Giral d'Arquer, En Felip Proubasta i En J. Farran i Mayoral.

Aprofitant les conferències referents a Literatura i el Renaixement de Catalunya, s'organitzarà una important exposició anexas de llibres catalans.

Altres noves

El Sindicat de Regadiu del Canal d'Urgell ha tramès els pressupostos parcials dels grups de la seva zona regable.

L'alcalde senyor Paladín ha indicat al secretari, comptador i dipositiari que acudeixin a l'oficina mitja hora abans de la que tenien per costum, allargant-se també mitja hora la sortida, a l'objecte de fer més llargues les hores d'oficina.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Memòries de Bancs

Ha publicat la seva anyal memòria d'exercici, el Banc Comercial de Tarragona, el qual ha obtingut un benefici de 435.167'54 pessetes. També ha publicat la seva el de Descomptes, Préstecs de Reus, el qual ha obtingut 240.708'35 pessetes de benefici.

Reparteixen dividendes de 8 i 6 per 100 respectivament.

Les avellanets i les ametlles

Durant la passada setmana han estat embarcades en nostre port:

Sacs d'avellanets, 3.355 en gra i 50 en cloca.

Sacs d'ametlles, 250 caixes i 300 sacs, en gra, totes.

Maniobres d'hidroavions

Ahí entrà al port la gasolinera «El II» la qual ha vingut per a protegir els hidroavions que vindran a fer exercicis en nostres aigües.

Concurs

L'Hospital civil ha anunciat el concurs per a adquirir durant el mes d'abril el menjar i combustible necessaris.

Català il·lustre

Ha estat entre nosaltres, acompanyat de la seva senora, l'il·lustre compatriota En Josep Pineda, president del Centre Català de l'Havana. Després ha marxat cap a Poble, seguint visitant els monuments notables d'aquestes terres.

Altres noves

El governador ha cridat a la Junta d'Espectacles per a fer-li present la conveniència de que complexi son comés.

Demà es farà una inspecció als locals de nostra ciutat i després als de les poblacions de la «provincia».

El governador es proposa cridar totes les Juntas, recomanant-los que actuïn o que es dissolguin.

Demà i passat el Col·leu Mundial hi actuarà la companyia teatral Ruiz Moragas. Posarà en escena les obres «La Reina Mora», el primer dia, i la «Reina després de morir», el segon.

Al Seminari i Universitat Pontifícia hi haurà aviat una Acadèmia de Dret Canònic que serà preidida pel senyor cardenal arquebisbe.

S'ha declarat la vaga de barbers a Valle.

A Tortosa han detingut a Manuel Dicho Bernat, de 17 anys, fugitiu de l'Assil de Sant Josep de Tarragona, el qual es dedicava a furar coses dels masos.

El metge don Ramon Barceló s'ha estat nomenat facultatiu de l'Amic del Poble Català.

Han ingressat a l'Hospital civil les dues germanes Manuela i Angela Leon Hernández, de 40 i 45 anys, filles de Cervera (Logroño).

Demà arribarà don Fèlix Boix, director de la Companyia del Nord, acompanyat d'enginyers i altes funcionaris.

Venen a fer-se càrrec del nou dipòsit de màquines, construït en nostra ciutat.

Noves Junes

Ha quedat constituïda la Junta de Govern del «Gràcia Esports Club» (Menéndez Pelayo, 92), tal com segueix:

President, En Josep Galofré; vice-president primer, En Jordi Blanch; vice-president segon, En Manuel Gustà; secretari, En Nicolau Areny; vice-secretari primer, En Joan B. Roca; vice-secretari segon, En Domènec Batalla; comptador, En Bru Galindo; tresorer, En Francesc Navarro; vocals, En Jordi Rals, En Francesc Pla, En Francesc Folguera, En Josep Bernat, En Josep Margenat, En Francesc Santamaria i En Josep Roca.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Els afers d'Orient

MUSTAFA KEMAL I ISMET PATXA

Constantinoble, 21. — Comunicuen d'Angora que Mustafa Kemal baixà i Ismet patxa han arribat a aquella capital.

Immediatament es celebrà una reunió del Consell de Comissaris en la qual Ismet patxa començà a fer una exposició de les negociacions portades a cap a Lausana i sobre la situació política exterior a Europa.

Avui tornarà a reunir-se el dit Consell per a oír el final de les referides explicacions. — Havas.

L'ASSEMBLEA D'ANGORA

Angora, 21. — Es creu que la gran Assemblea que es reunirà aviat aprovarà els acords firmats per Ismet Patxa a Lausana. Quant a les qüestions econòmiques i financeres, es creu que Angora proposarà acords suplementaris que comunicarà al secretariat de la Conferència de Lausana. — Havas.

Les finances franceses

París, 21. — El Senat ha votat el projecte de llei autoritzant el Govern per a l'emissió de Bons per valor de tretze mil milions. — Havas.

París, 21. — Durant la discussió entaulada a la Cambra sobre els nous impostos i havent declarat un diputat que el sol mitjà eficaç d'evitar el frau fiscal seria suprimir els títols al portador (i això faria necessari arribar a una intel·ligència internacional per a evitar el dit frau) els senyors Loucheur i De Lasteyrie recordaren que havien estat entaulades negociacions en aquest sentit amb els Governes estrangers, però que algunes nacions feren oposició al dit projecte. — Havas.

Els treballistes anglesos

Londres, 21. — A la Cambra dels Comuns, després d'esser rebutjada per 307 vots contra 176 una altra esmena presentada pels laboristes, fou aprovada per unanimitat la resposta al discurs de la Corona. — Havas.

Els vins francesos

París, 21. — El grup vitícola de la Cambra de Diputats presentà ahir un projecte per a defensar el mercat nacional de vins contra la concurrència de vins estrangers. — Havas.

El deute britànic als Estats Units

Washington, 21. — En la sessió de la Cambra d'ahir fou ajornat l'examen de les esmenes proposades pel Senat al projecte de consolidació del deute britànic. — Havas.

L'OCUPACIÓ DEL RUHR

LA SITUACIÓ A DUSSELDORF

Dusseldorf, 21. — Ahir a la tarda foren tancades moltes tendes i magatzams, com a protesta per la detenció i expulsió portada a cap per les autoritats franceses de l'alcaldia d'aquesta ciutat.

Esperava que a primera hora es declarés la vaga general com a protesta també contra la dita detenció, però no arribà a plantejar-se.

Els tramvies circulen amb total normalitat. — Havas.

Dusseldorf, 21. — Pel personal de la Central de Dusseldorf s'han realitzat nous actes de sabotatge a les línies telegràfiques.

En vista d'això, les autoritats militars han fet evacuar la dita Central, en concepte de càstig per les esmentades avaries. — Havas.

Dusseldorf, 21. — L'expulsió del burg mestre d'aquesta capital, s'efectuà ahir al migdia obeint la dita mesura a haver-se negat a transmetre a la premsa local i als seus administrats les notificacions de les autoritats d'ocupació.

Una Delegació del Municipi protestà prop del general comandant contra l'arrest del burgmestre. — Havas.

Dusseldorf, 21. — No ha canviat la situació, però circulen rumors que es plantejarà la vaga general.

S'afegix que el Govern alemany ha promès suportar el morantia per cent de les despeses que s'originin, i que els grans industrials aportaran el deu per cent restant.

Malgrat això, sembla que els esmentats rumors no han de tenir-se en compte.

Després de l'incident esdevingut a la mina Princep Regente, un dels minaires ferits ha declarat que els soldats francesos no tenen foc sinó molt temps després de donar els tres trets d'atenció, de manera que el obrers tingueren temps de sobres de retirar-se.

Aquesta declaració destrueix completament les assertions de l'Agència Wolff i dels periòdics alemanys, els quals van dir que els francesos havien disparat sense motiu. — Havas.

Dusseldorf, 21. — Han arribat a aquesta ciutat els Alts Comissaris frances i belga a Renania.

El comandant de les forces belgues d'ocupació general Rucroy conferencià seguidament amb el general Degoutte. — Havas.

Dusseldorf, 21. — L'anunciat tancament de tendes com a protesta per l'expulsió del Burgmestre de Dussel-

dorf ha terminat aquest matí i ha estat solament parcial, sense que es registrés cap incident desagradable.

Durant un registre operat en una caserna de seguretat d'Essen foren desarmats onze policies i embargats 18 cavalls. — Havas.

A LA ZONA BRITÀNICA

Londres, 21. — Les negociacions referents al tràfec ferroviari a través de les línies principals de la zona anglesa d'ocupació, prossegueixen entre els generals aliats.

El Govern francès no ha fet cap nova gestió.

L'impressió dominant és que aviat s'arribarà a un acord. — Havas.

Dusseldorf, 21. — Els anglesos evacuaren ahir la línia fèrria de Duren a Grawenbreich, ocupant-la el personal francès.

Els funcionaris alemanys que prestaven servei en la dita línia, es negaren a seguir treballant.

Ahí sortiren cap a França un tren de carbó i altres sis cap a Holanda. La flota que presta servei al Rin, es compon de 30 unitats. — Havas.

ELS FERROCARRILS OCUPATS

Berlin, 21. — El ministre de Transport ha invitat l'administració dels ferrocarrils a cessar en el subministre d'aigua, gas i electricitat en tots els locals anexo a la xarxa dels països ocupats. — Havas.

L'EXERCIT FRANCÉS

París, 21. — Durant la discussió al Senat, de la llei de reclutament de l'exèrcit, l'ex-ministre de la Guerra, senyor Lobrun, president de la Comissió de l'exèrcit de la Cambra, declarà que sembla molt fàcil reoprir a França que té balonets que vetllen al Ruhr, oblidant les poderoses flotes que s'amaguen en alguns ports militars.

Ens trobem, digué, davant de dues propostions: una que estableix el servei militar d'un any, i una altra de divuit mesos.

La primera és la del servei militar del Tractat de pau executat, la segona és la del servei de la pau per executar.

Potser arribarà el dia, acabà dient, que Alemanya, convençuda de la nostra resolució inflexible, es decidirà a executar el Tractat de pau, i llavors, aquest dia, és quan feliçment pensarem a alleugerir la càrrega del servei militar.

Esperant això, com sempre, l'exèrcit francès, no té altra objecte

que el manteniment de la pau a Europa. — Havas.

VAGA A GENSELUIROHEN

Genselkirchen, 21. — Els empleats del Reichsbank s'han declarat en vaga com a protesta per la detenció del seu director.

El cap de policia ha estat detingut per les autoritats d'ocupació, per haver ordenat als seus subordinats de no saludar els oficials francesos. — Havas.

ARMES A ESSEN

Essen, 21. — En un registre efectuat a la caserna de policia de seguretat, han estat trobats tres cents revolvers, tres cents sabres, cent fusells, dues ametralladores i dues pistoles ametralladores.

El general comandant de la policia d'aquesta població ha dissolt la policia de seguretat, a la qual reemplaçaran sis cents homes que prestaran servei vestits de paisà. — Havas.

LA PREMSA FRANCESA

París, 21. — Els diaris estudiant l'actual situació política d'Europa, creuen que la qüestió del Ruhr no és la que en aquests moments ha d'embargar més poderosament l'atenció, ja que per a resoldre-la bastaran convenientment administrades, la paciència i l'energia.

El perill que amenaça més seriament a les potències i a la pau d'Europa, es troba precisament a l'Est d'Europa, i a Orient la premsa, per la seva part, no cessa d'insistir unànimament sobre el fet relatiu a la remesa de la nota russa a Kowno, nota en la qual el govern de Moscou assegura a Lituània totes lurs simpaties i declara perillós per a Rússia l'atribució a Polònia del ferrocarril de Grodno a Vilna.

Sembla — diu el «Petit Parisien» — que ha de veure's en la remesa d'aquesta nota un alient donat a Lituània perquè persisteixi en un camí formalment condemnat ja per la Societat de les Nacions.

Fent observar que la intervenció del govern dels soviets s'ha produït en el mateix moment en que l'ambaixador rus a Angora intentava evitar la conclusió de la pau, el «Matin» creu que estem en presència d'un vast pla, concertat d'antemà.

Es clar — diu «Le Journal» — que els polonesos no tenen cap motiu per a provocar incidents a Vilna, ja que la decisió de la Societat de les Nacions sobre el repartiment de la zona neutral els dona satisfacció;

Polònia i Lituània

EL LLIURAMENT DE MEMEL

Kovno, 21. — La Comissió extraordinària ha notificat al president del Consell el lliurament de Memel a Lituània.

La dita Comissió extraordinària embarcà a bord d'un creuer. Les tropes franceses han tornat a bord del cuirassat «Voltaire». — Havas.

Memel, 21. — Els vaixells aliats esparan dilluns. — Havas.

A VILNA

Londres, 21. — Els informes rebuts d'origen francès i angles concorden a considerar molt seriosa la situació de Vilna, puix els lituans pretenen que els polacs han pres possessió d'una part de territori atribuït a Lituània.

Es creu que M. Viviani té el projecte de convocar el consell de la Societat de Nacions per a resoldre aquest assumpte. — Havas.

però els lituans, pel contrari, protestaren contra la decisió esmentada.

El «Echo de Paris» considera a Lituània com un centre d'intrigues forjades contra el nou estat de coses a Europa per Berlín i Moscou, a fi d'establir comunicacions directes fora del redi d'acció de Polònia, entre els antics imperis dels Romanoff i dels Hohenzollern.

«El Echo» fa notar que l'entrada de França al Ruhr sembla haver afectat als elements directors russos tant com als elements directors alemanys. Això ho explica l'esmentat diari per la por que els russos deuen segurament tenir, davant el perill de perdre un arsenal de guerra amb el qual compten per quan arribi el cas.

Afegeix també el «Echo de Paris» que aquesta ocupació ara esperada com un acte saludable i de gran abast europeu, acte que interessarà profundament a tota l'Europa occidental.

L'enviat especial al Ruhr del «Petit Journal» ha pogut comprovar que tant el govern alemany com els magnats de la indústria, compten solament ja amb la intervenció o amb una derivació estratègica, per a salvar la situació actual. Veuem precisament aquestes regions poloneses i lituanes com susceptibles per a ésser el teatre d'una nova guerra, considerant-les com el punt sensible del present moviment europeu.

En efecte, aquestes regions atreuen en aquests instants l'atenció d'Ala, manya, perquè espera que sorgirà un conflicte en aquells territoris i

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

22 FEBRER 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

Jo tinc teories pròpies i aquesta és una teoria meua.

— Doncs jo... —

La noia abaixà el cap, sense poder acabar. I corrent altra volta a la cadira, deixà caure novament sa cara entre els genolls de l'oncle. Aquest la contemplà una estona profundament entonadit i agitant-la per la barbeta i vaient-li perlejar les llàgrimes, li digué amb veu entelada:

— És trist, filla. Tu hi tens un típol més. Però avui és tard; tot queda arroglat ja. —

Aquí pensà una mica, i arreu, mudant de to, afegí:

— Ara t'haig de dir una cosa: em

retracto de lo promès: les cartes no te les deixaré, lo principal ja ho saps; lo restant no et convé llegir-ho, filla. Escriu-li tu.

— Com? per què? És que ha estat malalt, que ho està encara?

— No, dona, no; per res d'això per res de mal. Escriu-li tu.

— No, oncle Bernat, vostè m'enganya; o està malalt o diu mal de nosaltres.

— Res d'això; t'ho asseguro.

— És que si en diu mal no m'entendrà, Creguim, no m'entendrà. Ja sé que totes les coses es venen segons el punt de vista que es pren. De la mort de l'avi ençà, ell les veu d'un punt de vista fals. Vaja, donem les cartes, sinó encara patiré més.

— Escriu-li tu. Creu-me a mi, escriu-li.

— És impossible — declarà la noia, tota avergonyida. — Ho he provat sis vegades i no en surto. He tingut de desistir.

— No en surto? Per què? — preguntà ell, encisat, els ulls il·luminats d'admiraçió i jola.

— Ni sé què dir-li — respongué ella, gairebé amb un sospir tot vergonyant.

I En Bernat, pres novament d'aquella enyorança, exclamà:

— Ja estàs ben enamorat!

— Petit! — feu ella, vaient ja la inutilitat de resistir. — Per Déu, oncle, per Déu! no li escrigui pas, no li digui pas a ningú. A casa no ho voldrien. Ja ho veu, si en soc de desgraciada. Aquestes renyines em maten a mi.

I rompé a plorar amargament. Però son oncle abandonà la cadira, l'ajecà a braç, i, apretant-la contra el

pit, l'aconsoià, dient-li gairebé a cau d'orella que no es desespantes, que tot s'arreglarà i que ell guardaria el secret com un sagrat.

— Anem, no et desconsoltes, calla, calla. Deixa fer al temps i confia en mi. Tot s'adonarà. —

I el xit del quarto profundament entonadit i estupendament meravellat de què, beneit de si, no hagués descobert lo que aquella noia valia, amb tanta i tanta anys de tenir-la davant. Però, tot d'un plegat, ensomiant-se, sacadís les espalles i exclamà interiorment:

Es clar; com conèixer les persones quan no les examinem com cal? El món moral ens guarda tantes sorpreses com el món físic. —

I aquella vetlla, en escriure a En Francesc, mogut pel sentiment de son cor verge i intrigat per la tafaneria que l'anterior treball li havia despertat, se li escolaren a la carta els paragrafs següents:

«Me n'alegro de saber que has trobat ja una bona col·locació dins de la casa Hollendorf, que, segons tinc entès, és una gran casa editorial, així com que tant agradiu les teves vivències i orles; però com que t'estimo i coneix que tens forces per a molt més, jo desitjaria que t'obrisse un camí més ample, de retentissament segur, per a fer-te el gran nom que et pertany. Llavors, potser, realitzaries fàcilment la cosa aquella que, tornant del cementiri, deies que et privava de matar-te. No sé a què et referies; però m'ig suposo amb fruïció que seria a la nostra nebodeta, que és un àngel de bondat i d'hermosura.»

A lo que respongué En Francesc, passats els dies:

«Li agraeixo les bones intencions. Vostè em fa massa favor. Un nom a París suposa un cervell que no tinc jo i, de més a més, haver nascut a França. Vostè ho sap com jo mateix: la França és per als francesos. I fan bé; tant de ho que, a casa nostra, passés altra tant, o, si ho vol més clar, tot a la inversa de lo que hi passa.»

La darrera paraula em porta, referint-me ja a la suposició que fa vostè al final de sa carta, a dir-li que no es passi de maliciós, vostè que té tan bon seny. Quin dia més trist aquell per a mi! No en parlem més.»

Amo lo que, En Bernat, es quedà esmampadit i obligat a revocar el projecte que ja menta havia fet d'ensenyar aquesta carta a la noia, la qual, d'aquell dia ençà, no deixava, amb una excusa o altra, de veure al seu oncle per a informar-se d'En Francesc. La Delfineta, amb tot i haver encaratat tanta reserva, acabava l'esperança de que aquell bon home, portat del millor desig, començaria alguna indiscreció que seria una revelació per l'estimat. Retent-se les escenes amb ella passades a casa el pintor i alambicant i comentant els actes i paraules d'aquest, assedegada d'amor, la noia havia arribat a traslluir que era corresposta, no sense recança, certament ben dolorosa, d'haver-hi arribat tant tard. Amb aquesta il·lusió al cor, la noia esperava la carta amb candeleteres. I la carta, segons falsa confessió d'En Bernat, no venia.

No cal dir, si el neguit de la noia augmentava, amb quins treballs no es veuria aquell conxo inexpert i tocat

del cor per a aconseguir-la inventant excuses i alimentant esperances insostenibles.

— Però escriu-li tu, filla, escriu-li tu, — seguí aconsellant l'home, apurat de debs.

— És que, amb lo que passa amb la maina, jo no sé com posar-m'hi. Que pobre de mi si ella sabés que li he escrit... Que estimant-li com l'estimo, no se m'acut parlar-li sinó d'ell i de mi i del neguit que sento perquè tot ni i em tregui de l'infern en que visc; perquè és un infern, oncle Bernat, un infern per a mi, veure la maina amb la idea fixa de que el seu germà no té vergonya, ni amor als seus, ni respecte a la sagrada memòria de sa mare, ni cap sentiment honorari. Oncle, jo sento això tot el dia i això em mata, això em consumeix. Vostè, vostè és qui té d'escriure, dient-li, almenys, que s'expliqui amb la nova mare, que destrueixi aquest malençany, que procuri recuperar l'opinió perduda, que torni la pau a casa. Almenys, llavors, jo tindrè més turment que al de l'absència. Esperaré, l'estimaré en secret i sabré consolar-me'n. —

El calaix d'En Folx, amb més ganes d'obrir que d'altra cosa, resistia encara, sota la consideració de què, no sortint de la Catarina la petició, era una ingratitud per ell pendre cartes en un afer que cap de les parts directament interessades li havia confiat.

— Ni l'un ni l'altre me n'han resat un mot, filla; com vols que m'hi fiqui?

La noia hi pensà un moment i, tota resolta, opocà:

— Digni a l'oncle Francesc que soc

D.ª Francisca Canet Farré

vídua de D. Josep Casals i Alba

ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. G. S.)

Els seus afligits fills Assumpció, Josep, Mercè, Frederic, Paquita, fills polítics Pau Rolduà, Josefina Galceran, Andreu Cendra, Doctor E. González Mora, nets, germans, germana política, nebots i parents tots i les signatures comercials **Hijos de J. Casals, P. Rolduà Figueras, i Cendra y Frigola**, en assabentar els amics i coneguts de tan dolorosa pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs oracions.

L'hora de l'enterrament s'avisarà amb oportunitat

aleshores haurà aplegut la derivació estratègica en que es funden tant esperances, tota vegada que, arribat aquest moment, els aliats es veurien en la dolorosa precisió d'interveir per a pagar l'incendi, abans que prenguessin increment. — Havas.

DESMENTIMENT

Dusseldorf, 21. — La informació de font estrangera segons la qual França i Bèlgica haurien obtingut l'ús de la línia ferroviària de Duren, per haver fet constar davant el govern anglès la possibilitat d'un aixecament general al Ruhr, està completament desproveït de fonament.

Un argument semblant, de cap manera correspondria a la realitat, tota vegada que els mateixos alemanys inclou els més exasperats, reconeixen que la resistència armada és impossible i resultaria nefasta, per la desigualtat de la lluita. — Havas.

VAGA A MAGUNCIA

Magúncia, 21. — Com se sap, el director de Correus, Telègrafs i Telèfons ha estat detingut per les autoritats d'ocupació, i com a protesta contra la dita detenció, s'ha declarat en vaga tot el personal de les esmentades dependències.

Tots els edificis i estafetes dels dits serveis han estat ocupats militarment. — Havas.

Magúncia, 21. — El tribunal militar ha condemnat a penes que varien entre deu anys i seixanta dies de presó determinat nombre de funcionaris, empleats i obrers de ferrocarrils, per negar-se a obeir les ordres de les autoritats d'ocupació, i excitacions a la vaga.

Tote els bancs s'han tancat en senyal de protesta durant 24 hores. — Havas.

Magúncia, 21. — Continúa la vaga dels empleats de Correus, Telègrafs i Telèfons, el bé prossegueixen les negociacions entaulades entre els vaguistes i les autoritats franceses.

Després dels fils telegràfics de les línies Magúncia París, foren tallades les línies Magúncia Berlín i Magúncia Praga. — Havas.

Magúncia, 21. — Aquest matí tots els Bancs establerts en aquesta ciutat han tornat a obrir les seves portes, després d'una vaga de 24 hores.

El Director del Banc de l'Imperi de Magúncia, ha estat detingut per les autoritats d'ocupació. — Havas.

LA POLICIA ALEMANYA

Berlín, 21. — El ministre prussià de l'interior, ha prohibit a la policia alemanya del Ruhr que presti els seus serveis sense uniforme.

Aquesta disposició està destinada a fer ineficaces les mesures que es disposaven a adoptar les autoritats d'ocupació, amb el fi de crear una milícia sense armes ni uniforme. — Havas.

ELS EFECTES FAVORABLES DE L'OCCUPACIO DEL RUHR.

Londres, 21. — Durant una reunió de Consellers d'una Companyia de ferrocarrils, un dels oradors declarà que la milloria, que d'algun temps ençà es ve notant en la indústria, s'ha accentuat en aquests darrers temps, a conseqüència de l'acció empresa per França al Ruhr.

Aquest esdeveniment — afegí entre grans aplaudiments — és el que ha afectat més beneficiósament el

poble anglès, des de la firma de l'armistici. — Havas.

PROPOSITS DEL GOVERN ALEMANY.

Londres, 21. — Telegrafen de Berlín al «Daily Express» que, segons notícies de bon origen, el govern alemany es proposa intentar el començament d'unes negociacions internacionals, referents al Ruhr. — Havas.

EL QUE DIU UN DIARI DANES

Copenhague, 21. — El diari «National Tidende» diu que França ha d'afirmar-se en l'aseva perseverança i, com en 1918, Alemanya cessarà. Per tal de no perdre tots els avantatges de la victòria — afegeix l'esmentat diari — França ha de portar la seva acció fins al fi. — Havas.

COMENTARIS D'UN SENADOR

IANQUI

Washington, 21. — El senador per Nova Jersey, Mr. Edge, interrogat al seu retorn d'un viatge a Europa, viatge que durà uns dos mesos, ha aprovat i justificat l'acció empresa al Ruhr per França, declarant que la política del cap del govern francès M. Poincaré, obrirà el ulls de tot el món sobre els mètodes d'Alemanya, per a evitar el pagament de les justes reparacions. — Havas.

ELS FINANCIERS ALEMANYES SON PARTIDARIS D'UNA INTEL·LIGÈNCIA

Londres, 21. — Comuniquen d'Amsterdam als diaris que segons informes rebuts de Dortmund s'ha celebrat a Berlín una reunió entre els caps de les indústries del Rin i Westfalia i els representants de la Hisenda.

La majoria dels esmentats caps de la indústria insistí en el manteniment de les mesures de resistència del Ruhr, però els financers aconsellaren vivament que es tractés d'arribar a un acord amb les autoritats d'ocupació.

Hug Stinnes compartí el punt de vista dels financers. — Havas.

REUNIO FRANCO-BELGA A PARIS

París, 21. — El president del Consell de ministres belga, senyor Theunis arribà a aquesta capital a la una i mitja de la tarda, dirigint-se immediatament al ministeri de Negocis estrangers per assistir a l'esmorzar que donava en el seu honor el senyor Poincaré. — Havas.

París, 21. — Una oficiosa diu el següent:

El president del Consell belga senyor Theunis i el cap del govern francès senyor Poincaré s'han reunit amb els ministres d'Hisenda, Guerra, Obres públiques i Regions alliberades i el mariscal Foch.

La conferència versà sobre totes les qüestions referents a l'ocupació del Ruhr, qüestions que abarquen les qüestions d'exportació, taxes i impostos, transports, moneda i noves mesures que haurien d'adoptar-se en el cas de continuar la resistència alemanya.

Els dos governs s'han trobat una vegada més de complet acord sobre tots aquests punts.

Assistí també a l'esmentada reunió el general Weygand. — Havas.

EL TREBALL D'UNA MISSIO

París, 21. — El senyor Scheywaguth ha exposat al ministre del Treball el

resultat obtingut per la missió financera al Ruhr.

Les diverses mesures adoptades com a conseqüència dels treballs efectuats per la dita missió, eren aplicades molt aviat. — Havas.

ELS SOCIALISTES ALEMANYES

Dusseldorf, 21. — El conseller municipal socialista, senyor Schop, exposà durant l'última sessió celebrada pel Consell, l'opinió de què el Govern alemany hauria de cercar un terreny d'intel·ligència i fer gestions tendents a resoldre el conflicte actual.

La premsa socialista de Dusseldorf, per altra part, no ha cessat de sostenir la mateixa tesi. — Havas.

NORMALITZACIO

Dusseldorf, 21. — Les demandes de utilització dels trens militars francesos, que no existien en un principi, han assolit tals proporcions, que la Direcció de ferrocarrils d'Elberfeld, ha cregut necessari dirigir una proclama a la població invitant-la a no utilitzar els esmentats trens francesos.

També ha augmentat molt el nombre de pobres que acudeixen a recollir les sopes populars, i igualment augmenten les peticions de treball fins a l'extrem que sols a l'Oficina de Dusseldorf es contractaren avui 56 obrers especialistes. — Havas.

El Govern de la Indo-Xina

París, 21. — El Consell de ministres ha nomenat el senyor Merlin, governador de l'Àfrica occidental francesa, per al càrrec de governador general de l'Indo Xina.

L'actual governador del Camerun ha estat nomenat governador de l'Àfrica occidental francesa.

A proposta del ministre de l'Interior ha estat nomenat director de la Seguretat general en el ministeri de l'Interior, el director del Gabinet de la Prefectura de Policia senyor Merlier, qui reemplaça el senyor Durand, que ha estat nomenat per a exercir altres funcions. — Havas.

Les finances alemanyes

Berlín, 21. — El ministre de Finances i els delegats d'algunes banques berlineses i estrangeres han arribat a un acord per a la col·laboració d'aquestes banques en una emissió de dos cents milions de marcs or en bons del Tresor. — Havas.

Svejewsky condemnat a mort

Riga, 21. — Segons un despatx de Moscou, el tribunal suprem bolxevic ha condemnat a mort el coronel Svejewsky, acusat de complicitat en una temptativa d'assassinat contra Lenin. — Havas.

El protectorat del Marroc

París, 21. — L'Agència Havas publica el següent despatx datat a Madrid: «El nou Alt Comissari d'Espanya al Marroc, senyor Silvela, el qual sortirà el dijous cap al seu destí, en rebre a un redactor de l'Agència Força, digné que no podia ni havia de fer declaracions sobre el càrrec que se li havia confiat, però sí que havia de manifestar que el Govern espanyol tenia el ferm projecte d'obrir al Marroc de complet acord amb França. — Per entendre-ho així — afegí el

senyor Silvela — he conferenciat ja amb l'ambaixador de França a Madrid i en arribar al Marroc, immediatament trametaré un telegrama de salutació al mariscal Lyautey, al qual

La «Rosa d'Or» per la reina Victòria

Roma, 21. — S'assegura que el Sant Pare ha acordat enviar dins de poc a la Reina d'Espanya un preciós present constituït per la Rosa d'Or.

Aquesta joia la formen 20 roses petites que sumen més de cent pétals i serà prèviament benedicida pel Sant Pare, que disposarà a la Rosa Major un xic de bàlsam i meso.

L'última Rosa d'Or donada ho fou pel Papa Lleó XIII a l'actual Reina de Bèlgica. — Havas.

L'arrendament de les mines potàssiques de França

París, 21. — La ambra de Diputats ha aprovat, per 550 vots contra 6, el projecte de llei relatiu a l'arrendament de les mines de potassa embargades. — Havas.

El ferm projecte de salutar personalment quan retorni a la zona francesa.

En la tasca admirable del mariscal Lyautey, afegí el senyor Silvela, hi ha molt que aprendre, i jo, al Marroc disposat a aprendre d'ell; el mariscal Lyautey és el mestre.

Respecte als meus sentiments personals i actius envers França, manifestaré en acabar l'Alt Comissari espanyol, em basia recordar que el meu pare va néixer en el país veí i que sense exagerar, bé es pot dir que ell parlava millor el francès que el castellà, i per últim, que exercint el càrrec d'ambaixador d'Espanya a París es posaren de manifest els seus sentiments d'afecte i d'admiració envers França. — Havas.

Els iogoeslaus a Albània

Belgrad, 21. — Conforme a la decisió de la Conferència d'Ambaixadors, les tropes iugoeslaves han ocupat l'última part de la zona neutra d'Albània des de Djaravitz a Korab. — Havas.

Mort de Miquel de Bragança

Nova York, 21. — El príncep Miquel de Bragança, ha mort avui, a conseqüència d'una neumonia. — Havas.

Hongaresos acusats a Romania

Bucarest, 21. — Ha començat davant el Consell de Guerra, la vista de la causa instruída contra set hongaresos acusats d'haver volgut atemptar contra la vida del rei.

Els acusats han confessat que formaven part de la societat «Hongria que es despartia», la qual societat té relacions íntimes amb els feixistes i organitzacions secretes alemanyes. — Havas.

Els incidents d'Irlanda

Londres, 21. — La resistència del mariscal French a Drumcondra, comtat de Rosemoon, fou envaïda i saquejada per una partida de lladres, el dilluns a la nit.

Els assaltants es van emportar la

quasi totalitat del mobiliari i objectes d'importància que hi havia a la casa. Sembla que els autors del saqueig pertanyen a les forces rebels. — Havas.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès els obliga a no esmerçar el temps sobre el servei del públic i que ens tornen materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Així no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils i factibles.

ELS COMITÈS PROVINCIALS DE LA FIRA DE MOSTRES

Estan constituïts a Espanya i treballant activament per la nostra Fira de Mostres, visitant-la quan es celebri, els Comitès situats en les següents localitats: Albacete, Algeciras, Almeria, Astorga, Alcantar, Aguilas, Arava, Alcoy, Burgos, Barbastro, Béjar, Badajoz, Bilbao, Cáceres, Cádiz, Còrdova, Guenao, El Ferrol, Girona, Gijón, Granada, Huelva, Oca, Igualada, Jaén, Jerez de la Frontera, Lleida, Linares, Logronyo, Lugo, La Carolina, Mahón, Màlaga, Manresa, Mataró, Madrid, Oriola, Olot, Palència, Pamplona, Palma de Mallorca, Pontvedra, Rivas, Reus, Ronda, Sabadell, Segovia, Sevilla, Soria, Sarria (Lugo), Salamanca, Santander, Sant Sebastià, Tarragona, Terrassa, Tàrraga, Toledo, Tortosa, Valladolid, Vigo, Valls, Vich, Vilagarcía d'Arosa, València, Zamora i Saragossa.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 22 de febrer de 1923

La política madrilenya i l'opinió

ELS esdeveniments polítics que es desenrotllen aquests dies a Madrid i els comentaris que en fan els homes públics i els diaris, revelen un ambient peculiar, estrany als corrents europeus i als corrents universals de la governació dels pobles del nostre tipus de civilització. Aquestes coses que passen ara a Madrid no són coses que passin enlloc. Però és que les causes que produeixen tan peculiars efectes són també úniques de la política madrilenya.

Es per això que afers que haurien de tenir una precisió tan concreta com el de les responsabilitats resten diluïts en fórmules cada volta més vagues i abstractes. Una concepció primitiva i elemental de la justícia es subleva contra la idea que siguin exigides unes responsabilitats determinades i no siguin exigides de la mateixa manera altres responsabilitats no menys greus. I una altra concepció igualment simplista i intuïtiva de la justícia reconeix que el fet que unes responsabilitats no hagin estat oportunament exigides no cohesiona la impunitat ulterior de tota mena de funcionaris públics que incorrin en responsabilitats.

Es que realment el mal és un mal orgànic, un mal constitucional, que no pot ésser guarit amb remeis ocasionals, sinó que requereix un tractament radical, una esmena fonamental, una rectificació essencial. Per això subsisteix el divorci absolut entre la política madrilenya i l'opinió pública, entre l'Estat i el país. L'opinió, realment, ni s'interessa ni sapassiona per aquests episodis de la política madrilenya. El país sap que tot això succeeix fatalment per la manca d'un pensament i una voluntat de govern, per l'absència d'ideal de les colles oligàrquiques del centralisme.

L'opinió i el país saben que, seguint la cosa pública pels viarans d'artifici i convencionalisme que segueix ara, ni els militars de bona fe aconseguiran donar a l'exèrcit l'organització i l'eficàcia que desitgen, ni els polítics amb consciència de la dignitat del poder públic podran sotmetre a la disciplina comú de l'Estat tots els estaments i totes les funcions.

Per això l'opinió i el país resten una mica al marge de tots aquests episodis pintorescos i de totes aquestes anècdotes arbitràries, esguardant-los amb una certa resignació encuriosida i una certa tafañeria indiferent.

A Catalunya, on hi ha un altre concepte de la política, on la política té un contingut ideal, aquests espectacles influeixen d'una manera molt diferent, afirmant, cada vegada amb més decisió i vigoria, la nostra personalitat nacional i la necessitat que Catalunya aconseguixi els instruments polítics del seu govern propi.

AL DIA

La nova divisió municipal de Barcelona

Divisió municipal i no electoral, tom han dit tots els diaris que n'han donat compte. A què obeeix? Quin criteri l'ha informada? Havem procurat assabentar-nos-en, i heu's ací el que se'n ha dit:

La R. O. d'agregació de Sarrià a Barcelona, mana fer una nova divisió municipal. Altament, l'aconseguia la desproporció entre els districtes, ja que n'hi ha de 160.000 habitants i de menys de 40.000. Per altra banda, el projecte de reforma interior i la constant ascensió dels comerços als primers i segons pisos, haurien desequilibrat més encara els districtes.

El criteri fonamental de la nova divisió ha estat el de considerar l'interior de la ciutat amb propensió a desdoblarse d'habitants de dret, per les raons que acabem d'exposar, així és: reforma interior dels actuals districtes II, III i IV, que els farà baixar de més de vint mil habitants, i instal·lacions de despatxos i magatzems comercials en els primers i segons pisos d'aquests districtes, del IV i de part del VI. I les barrades dels pobles agregats, amb tendència a créixer en població de dret. Així, s'han fet els districtes interiors, avui de gran densitat de població, amb major nombre d'habitants que els dels afores. I, naturalment, què diu habitants, diu electors. Que la divisió electoral va calcada sobre la municipal per a l'elecció de regidors.

De tal manera s'ha fet la nova divi-

sió, que les diferències que pel cens actual hi ha entre els nous districtes desapareixeran en part, electoralment, en fer-se el cens electoral de 1926, i municipalment, en fer-se el nou padró o la rectificació de l'actual. Una compulsa entre el Padró de cèdules i el cens electoral reduiria de seguida les diferències actuals.

S'ha tingut cura també de mantenir tot el possible—la urbanització ha fet desaparèixer alguns límits—les delimitacions dels vells municipis agregats a Barcelona: s'ha aconseguit en absolut quals als nuclis urbans, ja que alguns trossos que forçosament ha calgut segregar eren terrenys sense urbanitzar, quan els vells municipis tenien vida pròpia. Així, per exemple, si bé de Sant Martí de Provençals ha passat al districte IX una petita part del vell territori, s'han conservat els límits urbans del Clot i Poble Nou. Això s'ha fet, no sols per respecte a la història dels municipis agregats, sinó mirant a una possible i desitjada organització autònoma de tals municipis quan ho permeti la llei municipal.

S'han cercat com a fites dels districtes, on ha estat possible, les grans vies. I diem fins on ha estat possible, perquè el principi general de la ponderació d'habitants en un avenir pròxim ha privat de fer-ho en absolut.

S'ha atès, altrament, a fer menys costosa l'aplicació dels serveis municipals actuals a la nova divisió, conservant-se els nuclis actuals dels districtes: i, fins on ha estat possible també, s'ha atès al bon aprofitament dels edificis pròpils del Municipi per a Tinències d'Alcaldia.

L'adaptació del nombre de regidors a elegir, ha quedat, ara com ara, molt més regularitzada que en l'actual divisió: quan els districtes de la nova vagin igualant-se, s'haurà de modificar un xic. Els Ajuntaments tenen el dret i l'obligació de fer-ho abans de cada elecció de regidors. Així com les modificacions en els districtes porten gran aldarull i cal tenir cura que no s'hagin de fer sovint, la del nombre de regidors a elegir no en porta cap.

La nova divisió la considerem molt més regular i efectiva que l'actual. No és un treball perfecte, però s'acosta molt a la perfecció.

I en el concepte polític, amb relació a les eleccions municipals, la distribució de forces resulta absolutament relacionada amb els resultats de les darreres eleccions.

Aprovada per l'Ajuntament, la nova divisió s'ha d'exposar al públic per 30 dies, i si hi ha reclamacions, les resol la Diputació provincial, sense ulterior recurs.

L'Institut Geogràfic i Estadístic, en la revisió d'abril i maig vinent, ha d'aplicar el cens electoral a la nova divisió, la qual no començarà a regir fins després del primer d'agost, tant perquè es necessita temps per a l'aplicació dels serveis municipals, com perquè la llei exigeix sis mesos de temps entre la modificació i les eleccions de terme fix en què hagi d'aplicar-se.

Així, les eleccions pròximes legislatives i les provincials del juny es faran encara amb la divisió actual. Les municipals del febrer de 1924, amb la nova divisió.

I caldrà de seguida anar a una nova divisió provincial, que reconegui el fet de la divisió judicial i el dret de Barcelona. Però això s'ha de fer per llei votada en Corts.

POL

«La lluita per la cultura catalana»

Conferència del Sr. Vallès i Pujals

Organitzada per l'Associació Catalana d'Estudiants demà passat, dissabte, dia 24 del corrent, a les set de la tarda, donarà una conferència a l'Ateneu Barcelonès l'il·lustre president d'aquesta Diputació, don Joan Vallès i Pujals.

Desenrotllarà el tema: «La lluita per la cultura catalana».

Una iniciativa lloable

Una Escola de Comerç a Tortosa

La Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Tortosa ha endreçat una instància al Ministeri de Instrucció Pública i Belles Arts demanant a l'Estat la modestíssima subvenció anual de 7.500 pessetes per a la creació d'una Escola de Comerç a aquella població i activa ciutat.

Molt lloable és aquesta iniciativa de la Cambra de Tortosa, la vitalitat mercantil de la qual demana realment una Escola com la proposada per a donar a l'economia comarcal l'orientació que cal i contribuir a la cultura de la seva joventut. Cal habilitar la comarca per a dirigir eficaçment un negoci d'exportació que passa de cent milions anuals de pessetes. La producció d'oli és d'uns vint milions de quilos anuals i la d'arròs de cinquanta milions. Les fruites i els altres productes de la terra donen a l'exportació cinquanta mil tones anuals.

De tota aquesta riquesa, el centre de la qual és Tortosa, l'Estat no se'n ha preocupat mai. A Tortosa no hi ha Institut oficial de segona ensenyança, ni Escola de Comerç, ni d'Arts i Indústries, ni d'Agricultura. L'Estat no s'ha preocupat mai de la riquesa ni de la cultura de Tortosa.

Ara, la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació d'aquella ciutat vol suplir aquestes deficiències de l'actuació de l'Estat creant una Escola de Comerç on els joves puguin aprendre almenys calcul mercantil i comptabilitat comercial, francès, anglès, legislació mercantil i duanera espanyola i geografia comercial gene-

Butlletí internacional

21 de febrer de 1923

LA GUERRA CIVIL A IRLANDA

Les esperances que tenia el govern de l'Estat Lliure d'Irlanda d'aconseguir la pacificació de l'illa, mitjançant la concessió de l'amnistia proclamada pel general Mulcahy, no han esdevingut confirmades pels fets.

Ha passat la data assenyalada per l'Estat Lliure com a límit concedit als insurgents per a rendir-se, i la gran massa republicana segueix en armes contra el govern del president Cosgrave. Unicament al combat de Kerry s'han rendit un dels caps republicans, Pierce, i nombrosos insurgents. Als altres combats i a Dublín mateix continua la lluita fratricida entre els patriotes.

S'han esvaït, doncs, les esperances d'una pacificació immediata. Molts ex-soldats de l'exèrcit republicà, apartats de la lluita present, demanen una treva d'un mes entre els insurgents i el govern per a gestionar la pau. L'actitud dels extremistes impossibilita aquesta solució. No veu ningú cap probabilitat immediata de pau. Tot el contrari. Fracassades les temptatives pacificadoras del govern, és de temer que extremi les rigors de la persecució, amb les represàlies consegüents per part dels republicans.

El President Cosgrave ha dit solemnement: «Constitueix un deure sagrat repetir clarament i definitivament, en forma que tothom ho pugui veure i entendre, que el Govern està decidit a dominar la revolta. Si hi ha algú que continuï aquesta guerra antinatural contra els seus propis germans, després de passar el període concedit per acollir-se a l'amnistia, cal que es prepari a pagar totalment les conseqüències dels seus actes, car el govern no rectificarà ja la seva actitud. A més a més, cal que tothom sàpiga terminantment que el govern no mantindrà converses ni negociacions amb De Valera, Liam Lynch ni cap altre de llurs col·laboradors en la destrucció, sigui home o dona.»

I el ministre de Governació de l'Estat Lliure, Kevin O'Higgins, ha afegit: «Les paraules del President Cosgrave defineixen exactament l'actitud del govern i de tots i cada un dels membres del Poder Executiu. Aquesta és la nostra darrera paraula. Nosaltres hem arribat fins al límit que cap govern no pot ultrapassar sense posar en perill la seva pròpia existència. S'han presentat molts soldats de l'exèrcit irregular. Els presoners, més lliures per a prendre una decisió que els irregulars que romanen al camp, han acceptat tots l'amnistia. L'exèrcit irregular és mantingut únicament pel terrorisme.»

Tots els nacionalistes del món lamentaran aquest fracàs de les negociacions de pau a Irlanda, i acompanyaran la dissortada illa, l'experiència de la qual pot ésser doblement exemplar, amb llur simpatia i llur fervent desig que la intransigència fratricida no posi en perill les llibertats nacionals tan gloriósament conquerides.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

ral i particular de les terres d'Espanya. I és possible encara que l'Estat regategi la modestíssima subvenció que li demana la Cambra de Tortosa.

Els bons patricis que han pres aquesta iniciativa són:

President: Sr. Josep Ballester Romero.

Vice-president: Sr. Joan Mangrà Adell.

Tresorer: Sr. Pere Blasi Franquet.

Comptador: Sr. Manuel Atoche Pina.

Vocals: Srs. Josep Anguera Anglés, Mortimer Bellaubi Canadell, Joan Benagües Ventura, Joan Bautista Bertrou Vallès, Francesc Canivell Curio, Oscar Carballo Rodríguez, Vicens Cercós Navarro, Joaquim Sales Omedes, Frederic Espuny Jesús, Artur Homedes Belleté, Joan Moreso Fatsini, Felix Muñoz Beltran, Joaquim Prades Segura, Joan Rocher Tallada, Alexandre Zans Martorell i Enric Zaragoza Franquet.

Secretari: Sr. Felip Tallada Caçot.

Municipi

DRET MARÍTIM

Sota la presidència del tinent d'alcalde senyor Blaiot s'ha reunit el Patronat dels Ensenyaments de Dret Marítim que sosté l'Ajuntament.

El dit Patronat, ultra haver despatxat diversos assumptes de tràmit i assabentar-se de la marxa satisfactoria dels ensenyaments, prengué diversos acords d'essencial interès amb relació a un dels pròxims Congressos Internacionals de Dret Marítim.

MONUMENT A GUIMERA

A la Sala de Juntas de la Comissió municipal de Cultura s'ha reunit la Comissió Executiva del Monument a Guimera, sota la presidència del senador don Lluís Duran i Ventosa.

La Comissió estudià en principi la manera de formular el projecte d'urbanització de la plaça que ha de dedicar-se al gran poeta en la qual s'erigirà el monument, i acordà reunir-se novament dissabte vinent per arribar a una solució sobre el particular.

PASSEIG PRAT DE LA RIBA

La Comissió de Foment ha acordat exposar al públic el projecte de reducció de l'amplada del Passeig de Prat de la Riba de la barrada de la Salut, i ordenar a la Companyia de tramvies la col·locació de baranes als cotxes de nou model posats al servei a la línia de Sant Andreu.

REDÓS AL PORTAL DE L'ÀNGEL

La Comissió de Foment ha pres en consideració una moció del senyor Tusell perquè s'encarregui a les oficines facultatives un projecte de redós al Portal de l'Àngel que eviti el perill del pas de pentons des del carrer de Fontanella a la vorera de la Plaça de Catalunya.

ALTRES MOCIONS

Del senyor Tomás: perquè es formulí el pressupost d'empenyat del carrer de Ferran Duró i del de Miquel Àngel.

Dels senyors Nonell i Degollada: perquè es substitueixi l'urbanisme deteriorat que hi ha a la Plaça de Rovira.

Dels senyors Cararach i Iglesias: perquè es formulí el pressupost per a empenyat el trajecte que falta del Passeig de Maragall, i que es formulí així mateix el replanteig de l'espai destinat a jardins a la prolongació de la Granvia Meridiana, des de la carretera de Cornellà al final.

Del senyor Santamaría: perquè s'instal·lin 7 llumars elèctrics a la carretera de Sant Andreu, en el tros comprès des de l'últim pal instal·lat en l'actualitat fins al lloc conegut per Can Calau.

Del senyor Nonell: que per la Direcció general dels Serveis tècnics es procedeixi a

avaluar els terrenys que hagin de passar a via pública en la regularització de l'alineació dels carrers de Montseny, Sant Joaquim i Pere Serafi.

RETORN DE LA COMISSIÓ

Ha tornat de Madrid la comissió de regidors que hi anà per activar la resolució de l'acord de les altes que, segons sembla, a Madrid encara segueixen estudiant-lo, amb tot i fer anys que el tenen en estudi.

Acompanya els regidors en llurs gestions oficials el diputat per Barcelona senyor Leroux.

CRIDA

Per assabentar-los d'un assumpte que els interessa es serviran presentar-se al Negociat Central (Quintes), els individus següents:

Emili Acosta Morales, Francesc Alís March, Angel Alsua Morales, Baltasar Arnal Artigas, Josep Badia González, Benet Balafà Oliva, Antoni Blanes Bernabeu, Francisca Cañabate Lorente, Vicens Castellon Montes, Enric Columbrí Villena, Manuel Costa Matro, Gervasi Fernández Martínez, Pere Font Camerá, Jaume Font Pou, Miquel Gallan Navasal, Antoni Garcia Díez, Francesc Garmes Molinero, Carme Jordana, Pere Jueres Sanz, Daniel Isolas Morató, Evarist Mansion, Esteve Merino Fernández, Antoni Montiel Díez, Victòria Moreno Navarro, Pasqual Monstó Verot, Aquil·li Ramos Població, Joan Sánchez García, Pauli Santolaria Gómez, Lluís Serrano Ibarra, Pere Suñer Sanz, Raimon Trilla Cuchi, Joan Vidal Bruguera.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suspirades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas! d'avaluar degudament els originals amb un segell a una firma i a una data.

OPINIONS D'ALTRI

Un article separatista de Sinesio Delgado

Retallam de l'A B C:

«Murmuraciones de actualidad. — El señor Macià, separatista catalán a quien debemos tratar con toda consideración y todo respeto, porque si quiera expresa siempre su opinión sin tapujos, ha pronunciado un importante discurso en un mitin de propaganda organizado por las izquierdas.

En ese discurso ha vuelto a repetir noblemente que ellos — él y su partido — no se conforman con la autonomía y quieren la independencia de Cataluña.

Estamos de acuerdo. Nosotros opinamos exactamente lo mismo sin variar una tilde. Y este «nosotros» quiere decir todos los habitantes de esta Castilla, eternamente saqueada y eternamente mártir.

Sépallo el señor Macià, a quien debemos hablar también con toda franqueza: nosotros tampoco queremos que se dé a Cataluña la autonomía, sino la independencia completa y absoluta, sin federaciones militares y aduaneras ni otras armas al hombre, que es a lo que se tira. Lo que se dice la independencia munda y lirona, para que Cataluña sea una nación limítrofe, como Portugal y como Francia!

Según parece, los españoles viven y pelean explotando a una región determinada, a la cual abruman con exorbitantes contribuciones, sin dar nada en cambio. Es preciso que semejante abuso, verdaderamente intolerable, termine inmediatamente, y para ello nada mejor que la separación definitiva.

Para ayudar al partido separatista catalán debe formarse otro partido expulsionista en el resto de España, y, unidos los esfuerzos de ambos, tal vez se logre el objeto que todos perseguimos, y que no es otro que la tranquilidad perpétua de las dos naciones.

Porque... entérese el Gobierno y tomen nota las otras agrupaciones políticas más o menos turnantes: aun suponiendo que a fuerza de concesiones y claudicaciones se llegara a la prohibición del idioma castellano en la educación y en los actos oficiales, al pago por el «Poder central» de todas las trampas del Banco de Barcelona y de las nuevas minutas que quisiera poner el señor Cambó, a enviar una segunda subvención para la Exposición de industrias eléctricas con doble sueldo para el señor Puig y Cada-falch y, en fin, a la autonomía con Parlamento aparte y todo, la deseada paz no se habría conseguido tampoco de ninguna manera.

Porque las declaraciones son terminantes: el señor Macià y las huestes que acudilla seguirían alborotando el cotarro en demanda de la independencia, y el llamado problema catalán no estaría resuelto.

Todas estas advertencias y consideraciones no están hechas a humo de pajas, porque se notan estos días unas cuantas coincidencias sospechosas y lamentables.

Que son, a saber:
Primera. Propósito del Gobierno de estudiar el asunto y solucionarlo, a ser posible, en paz y concordia.
Segunda. Declaraciones de algu-

nos políticos ilustres actualmente en la oposición — el señor Goicoechea y el señor Ossorio y Gallardo, sin ir más lejos — reveladoras de la misma idea; es decir, de que para calmar los ímpetus de las izquierdas catalanas se debe apelar a la cordura, a la dulzura y a la ternura, concediendo paulatinamente todo lo que se pida, por aquello de que dos no riñen cuando uno no quiere.

Tercera. Nombramiento de un señor francamente separatista para el cargo de alcalde de Lérida.

Cuarta. Viaje a Madrid de los señores Cambó y Ventosa para tratar con el ministro de la Gobernación de asuntos electorales.

Y quinta i última. Pretensión de los fabricantes barceloneses de que se aumenten los derechos de Aduanas para las manufacturas inglesas, porque se sospecha que el Gobierno de la Gran Bretaña concede subvenciones de exportación para que los géneros puedan venderse aquí más baratos. Y aquí no se debe vender barato nada mientras haya fabricantes en Barcelona!

Aten ustedes todos esos cabos, pónganse las manos sobre los corazones y digan si no es cosa de empezar a escamarse...

Porque siempre han coincidido las estridencias y las amenazas de guerra civil con peticiones al parecer más moderadas de ventajas y privilegios económicos. Los hombres que dirigen y administran, sean del partido que quieran, por evitar-se disgustos y perturbaciones y para que no se les tache de tozudos y de intransigentes, suelen conceder lo menos, con el fin de que lo más no se exija inmediatamente por la violencia.

Y como gobernar es transigir, según dijo el otro, de transigencia en humillación hemos llegado a que a los ministros de la nación se les hable en catalán, aunque no lo entiendan, a que haya una Mancomunidad que parece un Estado dentro de otro, a que se trate a los catalanes como extranjeros en Cataluña y a la perpetuidad de unos aranceles que nos dificultan y encarecen la vida.

Hay, pues, que echarse a temblar en cuanto se anuncia que el Gobierno va a estudiar el problema. Y bueno es advertir a tiempo a los señores del margen que entre el separatismo disimulado de Cambó y Ventosa, y el claro y terminante de Macià, con Macià nos vamos, y, como él, no nos contentamos con la autonomía, sino que queremos la independencia.

Por lo tanto, visca Catalunya lliure, pero visca sin recargar las tarifas con ningún pretexto. No sea que por contemporizar como de costumbre y para tranquilizar a los levantisos del Centro de dependientes vayamos a pagar más caros los tejidos de Mataró, Sabadell y Terrasa. Si a los fabricantes les conviene seguir siendo españoles para conservar el mercado, que sean ellos los que persigan y castiguen al señor Macià y sus adeptos.

Nosotros, no. Nosotros debemos ponernos a su lado resueltamente, porque la separación nos tiene mucha cuenta. — SINESIO DELGADO.

Les Idees i les Imatges

ANDRÉ SUARES

LA PASSIO I LA SOBREEXCITACIO
Hom pot ésser just per un igual dient molt de bé com dient molt de mal de N'André Suarès.

En les seves obres hom hi troba el millor i el pitjor a l'enseny.

Els tres volums que acoblen els seus treballs de «La Grande Revue», sota el títol comú «Sur la Vie», i que signava amb el pseudònim de Ives Scantrel, marquen el moment culminant en que vàrem fer nosaltres coneixença amb aquest amarg i ardent escoliasta.

D'aleshores ençà hem llegit gairebé tota la producció literària de N'André Suarès: la prosa crítica de «Trois Hommes», de «Chronique de Caerdal» i de «Remarques»; la prosa poètica de «Livre d'Emerande», de «Bouclier du Zodiaque» i de «Voyage du Condottiere».

En un dels darrers volums de N'André Suarès: «Xénies» — (Edit. Emile Paul, frères, 100, Rue du Faubourg Saint Honoré, Paris) — es parla de Sthendal, d'Aristòfanes, de Marc-Aurèli, de Carlyle, de Flaubert i de Le Sage, alternant amb disquisicions psicològiques i morals sobre els pintors, la crítica, la sentimentalitat, el dubte...

N'André Suarès hi palesa, una volta encara, la qualitat preciosa de la seva passió.

Una passió que es conforma, però, potser, massa sovint, amb la sobreexcitació.

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

22 febrer de 1819

NEIX A VICH EL MESTRE COMPOSITOR BERNAT CALVO PUIG.

Es destaca entre els catalans que es dedicaren a la música religiosa. En la seva ciutat nativa, tingué per mestres al que ho era de la capella de la Seu, en Francesc Bonamaci i l'organista Josep Sallés, al qual substituït en els anys de 1831 a 1835, essent nomenat organista interí fins quatre anys més, en què renuncià el càrrec.

En el desig d'ampliar els seus estudis, vingué a Barcelona, seguint els estudis, sota la direcció del reverend Josep Roses i del Pare Joan Quintana. Els seus progressos com organista, foren tals, que en 1842 exercia tal funció en l'església del Pi, passant després a ocupar les de contractat a Santa Maria del Mar i de la Catedral.

Com a successor del mestre Andreu, fou nomenat en 1851, director de la reputada escola de la Mercè.

Per aquells temps es dedicà a la crítica musical en el diari El Anchoa, però disgustat per no poder dir el que sentia, deixà aquelles tasques, dedicant-se a la composició.

Fou aquesta nombrosa, i la seva obra pot considerar-se com de millorament, sobretot en la música religiosa caiguda en mans barroeres. El càrrec d'organista era generalment adonat, procurant seguir les modes de gent inculta, i a l'efecte s'estimaven les composicions com a més atractius, desproveïts de tot concepte d'art. Contra això, reaccionà en Puig i assolí reformar moltes coses de mal gust.

A la vora de set centes composicions donà a conèixer, distingint-se un «Miserere», l'oratori a gran orquestra i en dues parts «L'última nit de Babilònia», un «Credo» i la gran missa de Requiem, estrenada en 1852, per als funerals del general Castaños, a grans chors, cant pla i notable acompanyament.

La vella generació recorda com dirigia la «Gallia», de Gounod, a la Mercè, per Setmana Santa.

Mori en la nostra ciutat en 1880.

ESPIGOLAIRE

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

L'home i les formes cilíndriques

NO és pas lícit que ningú ignori com ha contribuït al progrés científic i material la forma tubular. L'obsessió de la forma tubular es comprèn, doncs, fins a un cert punt, en l'home del segle XIX. I així com no ha mancat qui digués que els constructors de les catedrals gòtiques esrafeien, en pedra, la selva, en les seves ogives, en els seus troncs columnars i fins i tot en les seves tenebres, no seria estrany que algú, d'aquí a uns quants segles, en veure alguns figurins de l'actual sastreria anglesa, sospingués que l'home, per aquests temps que vivim, obsessionat per aquelles progressives resplendors que dèiem, s'ha vestit i cobert la testa tot pensant en els telescopis o els cables elèctrics. Cilíndric el capell (prenem com a tipus un lord anglès), cilíndriques les mànigues, cilíndrics els pantalons, els homes moderns no anem vestits, sinó enfundats. Fins el cos del jaquet, fins certes formes d'abric fan pensar en un cilindre tot just degenerat. La qüestió és allunyar-nos del Renaixement italià i les tribus dels pellerogues (per no citar sinó dos casos d'un corrent històric que cobreix una àrea considerable) que conferien als homes unes possibilitats de luxe i d'esclat que, sens dubte, canviarien completament la base social de la relació entre els sexes. No existiria el feminisme si els homes anéssim amb una calça verda i una de verda i una de vermella, i arracades, i plomall en testa. La dona seria més romàntica si restablíssim encara que no fos sinó el frac blau amb botons d'or, o la casaca malva o tabac, amb l'armilla brodada i la corbata de randes. I, diguen el que voldreu, seria molt menys infecte que la dona es deixés seduir per les mitges de seda de l'home que no pas per portar-ne ella. Ens hem convertit d'herois en empresaris. La dona, avui en dia, pot estimar-nos, però ja no l'obsessionem. L'obsessionem les altres dones, o, si volen, les toilettes de les altres dones. La dona més enamorada del món, quan és en el teatre o en el restaurant i veu entrar una dona elegant, pren una estranya vivor de mirada i respon al seu interlocutor d'una manera llunyana. El gall és magnífic al costat de la modesta gallina; la lleona mira amb docilitat enlluernada l'aureola d'or que volta la testa del lleó: nosaltres, els homes, introduïts en múltiples cilindres, ens hem deixat arrabassar la nostra pompa que a dreta llei hauria d'excedir la de les nostres mullers: és més, les nostres mullers, perquè el món fos moral, haurien d'anar, al costat dels nostres flocs llampants, amb una mena d'uniformes d'asil benèfic. La llei profunda que ho comanda és tan conatural a tots, que espanta de pensar els èxits immerescuts dels homes que porten antiqüelles, o galons, o van, en un escenari, vestits d'època.

Massa èxits, diríem. Perquè l'amor a les formes cilíndriques no ens ve d'una obsessió de l'eficàcia de la forma tubular dins el progrés, sinó d'una sentit de confort i de pòs. L'home havia arribat a trobar que la forma profunda de l'amor de la dona (parlem del gran amor-obsessió de quan el llampant era l'home) consistia a menjar-se l'home de viu en viu. I les dues defenses que contra aquesta glotonia la naturalesa ha donat a l'home (l'una agressiva i perdurable, que és l'egoisme, i l'altra defensiva i intermitent, que és la lògica), resultaven insuficients; i aleshores l'home inventà una tercera defensa, la de les formes cilíndriques i les colors opaques en el seu ajustament exterior. I això salvà els homes, els homes com a sexe, i perdé els homes, entesos com a humanitat. Es a dir, els homes conqueriren llur llibertat, però perderen llur poder. El món pot avançar científicament i materialment, a base de què el cos masculí visqui d'incògnit, o, si volen, a base dels lleures de l'esperit masculí; però mentrestant les dones han fet, en un altre ram, el mateix mal negoci del proletariat: han substituït una creença per un ideal. Elles, en el passat, podien governar els homes, pràcticament, però necessitaven per a ésser felices la creença en la superioritat d'un home. Avui, cuirassats els homes dins els seus cilindres, elles han hagut de substituir aquella creença per un ideal: el de llur pròpia llibertat. Amb la manca de lògica que és un dels llurs principals encisos s'han plangut de llur manca de llibertat en el mateix moment que els homes, dalerosos de la reciprocitat, els la deixaven sencera. I així el món va com va. I no tornarà a anar bé fins que l'home i la dona estiguin tancats dins una gàbia, i la dona no alterni, envers l'home, ferotges picossades i esguards d'admiraació.

JOSEP CARNER

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a l'autorització sol·licitada per donya Maria Font Roca per a augmentar l'abastiment d'aigües potables de la vila de Sant Feliu de Torelló.

Idem en l'expedient incoat per la segona Divisió de ferrocarrils, proposant que s'imposi una multa de 250 pessetes a la Companyia dels del Nord, per la topada ocorreguda a Segúes el dia 17 de gener últim entre els trens números 1236 i 1235.

Rekurs d'alçada interposat per donya Manuela Borràs contra una multa que li imposà la Tinència d'Alcaldia del districte quart d'aquesta ciutat, el 31 d'octubre últim, per infracció del Reglament de Tracció Urbana.

Idem l'alçada interposat per don

Josep Alvarez contra la providència de la Tinència d'Alcaldia del districte VI d'aquesta ciutat, de 17 de novembre últim, per la qual s'imposà la multa de 10 pessetes per infracció de les Ordenances municipals.

Ahir al matí el senyor Puig i Cadafalch estigué al seu despatx rebent nombroses visites.

Ha estat a visitar la finca Torre de Marimont, adquirida per a l'Escola d'Ajuntament i Zoològica de la Mancomunitat, el cap dels serveis de ramaderia senyor Rosell Vilà.

Publicacions rebudes

«L'art de menjar». Llibre català de cuina, editat a «La Renaixença».

«Revista Antoniana». Núm. 74, corresponent al present mes de gener d'aquesta bella publicació que edita la Pia Unió i Joventut Antoniana de Palma de Mallorca.

De Societat

senyors de Laso-Cullaré i senyoreta Maria Cullaré.

Ha tornat de Lovaina l'ex-degà del Col·legi d'Advocats, En Joan Maluquer i Viladot.

Han tornat de Sitges, on han passat l'hivern, els comtes de Sant Llorenç de Munt.

D'Amèrica ha arribat En Pau Vila San Juan, amb la seva muller Na Pilar d'Olivar.

Passen temporada a Suïssa els senyors d'Arnús (don Conçal).

De Niza han tornat la marquesa de Vilanova i Geltrú i En Manuel Pérez Olaguer.

Sortiren amb automòbil cap a Sevilla els

L'IVE

DARRERES INFORMACIONS

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 22, 13'30 matinalada
Després de Guerra del dia 21 de febrer:

Zona oriental. — Ha marxat a Drius el segon tabor i el segon escuadró de regulars de Melilla, per a rellevar el primer tabor i primer escuadró que tornen a Nador per a descansar.

Sense novetat a les posicions del territori.

A causa del temporal, l'aviació no va poder efectuar volsahir.

Avui han desembarcat els reduïts que conduïen els vapors «Vicente La Roda», «Lázaro» i «Monte Toro», procedents de Màlaga, el «Marqués del Campo» i l'«Alhambra», de Barcelona.

A causa del temporal no han pogut sortir les expedicions de llicenciats.

Zona occidental. — Sense novetat.

ELS RABASSAIRES

La comissió de rabassaires i parbers ha visitat el ministre del Treball, essent presentada pel diputat senyor Companys.

Els comissionats catalans han celebrat una extensa conferència amb el ministre, al qual han exposat la inquietud existent als camps de Catalunya i la seva resolució d'obtenir solucions jurídiques que elevin la situació social dels conreadors de la terra.

El senyor Chapaprieta els ha recordat les seves campanyes agràries i els ha promès ocupar-se amb gran interès del problema, que té estudiant i preparat.

El senyor Companys també ha presentat la comissió al director d'Agricultura, senyor Pínguer, i al subsecretari de Foment.

Demà serà rebuda la comissió pel president del Consell i el ministre de Foment.

Els rabassaires han rebut telegrams de salutació de diversos organismes agraris de Galícia i Castella.

ENTERRAMENT

Aquest matí s'ha efectuat el trasllat del cadàver del mestre compositor Jeroni Jiménez al cementiri de la Sagrera de Sant Llorenç.

L'acte ha constituït una sentida manifestació de dol, a la qual s'han associat molts compositors, escriptors i artistes, amics i admiradors del finat.

El fèretre ha estat conduït en una carroça-estufa tirada per vuit cavalls, a la qual precedia la clerecia de la parroquia dels Sants Just i Pastor.

Presidien el dol, amb el nebot del finat, el general de la Societat d'Autors, senyor Escalante, els senyors Barrera i Ramos Martín, per la Junta Directiva de la dita societat; el mestre Bretón i el senyor Pérez Zúñiga, en representació de l'Associació d'escriptors i artistes.

VISITA REGIA

Aquesta tarda, a les quatre, han visitat l'Exposició del pintor Joan Echevarria, els reis don Alfons i donya Victòria.

Els sobirans ha nestat rebuts pel senyor Echevarria i la seva esposa, el pare del pintor, senador don Federico Echevarria, i el marquès de la Torreclilla, president de la Societat d'Amics de l'Art.

Els reis han visitat detalladament l'Exposició, aturant-se davant les principals obres exposades, elogiant l'orientació que representen en l'art espanyol i estimulant el seu autor perquè continuï la tasca d'artista sincer i independent.

EL CONSELL DE MINISTRES

El Consell ha terminat a un quart de deu, facilitant-se del seu resultat la següent nota oficial:

«El ministre de la Guerra donà compte d'estar instruint-se diligències amb motiu dels documents relatius a l'exercit públics ahir per la premsa.

El Consell mostrà la seva conformitat amb les resolucions adoptades.

Es nomenà una ponència, dels ministres de Finances, Foment i Treball, per a proposar mesures conduents a protegir el conreu del cotó a Espanya.

S'aprovaren diversos projectes de Betide decret: creant el Consell Penitenciari, sota la dependència del ministeri de Gràcia i Justícia i suprimint altres Juntas del propi ministeri; sobre estudi de les defenses submarines; nomenant inspector farmacèutic honorari del cos de Sanitat

Militar a don Josep Rodríguez Carracedo, rector de la Universitat Central, i autoritzant el ministre d'Instrucció pública per a regularitzar els efectes que en les dependències del dit ministeri ha de produir el Decret de la Presidència fixant les noves tarifes d'honoraris dels arquitectes.

Es concediren un suplement de crèdit i un crèdit extraordinari, el primer per al ministeri de la Guerra, i el segon per a contribuir a la subscrició per tal d'edificar a Panamà un monument a Núñez de Balboa.

S'acordaren cinc expedients d'indult del ministeri de Gràcia i Justícia i s'autoritzà la remesa de manes sense recarreo als individus del reemplaç de 1919 que es llicenciïn a l'Àfrica.

Es despatxaren tres expedients de Foment: un proposant subhasta per a construir o reconstruir ponts a les carreteres de l'Estat; un altre de concurs per a la construcció d'un sifó al canal d'Isabell II, i un altre de subhasta de les obres del ferrocarril de Val de Zafan al Mediterrani.

LES VÍCTIMES DE L'AVIACIÓ

A l'Hospital militar de Carabanchel ha estat reconegut pels metges el capità aviador senyor Botana, aprenent-li la fractura de l'humérus dret, una ferida a la llengua i arosions i contusions a tot el cos.

Amb tot i això, el seu estat és satisfactori i la milloria s'ha presentat molt accentuada.

També seguia molt alleujat de les ferides que sofria el disabte l'aviador militar italià senyor Ferrarini.

Als dos aviadors els han visitat les autoritats militars de la plaça, un ajudant del Rei i l'ambaixador d'Itàlia.

ROBATORI

A l'Audiència, durant un judici per robatori, a un dels testimonis li prengueren la cartera.

En intentar el lladre pendre-li també el rellotge, fou descobert i no tingué altre remei que baltar uns esglaons per a ingressar en un dels calabossos del jutjat de guàrdia.

LA QÜESTIÓ AGRÀRIA

A l'Ateneu ha donat aquesta tarda una conferència l'agrari galleg don Ramon Villariño, el qual ha desenvolupat el tema «Un comentari sobre la qüestió agrària».

A judici de l'erador, per a poder resoldre el problema de la terra que tant preocupa avui dia, és necessari abans que tot separar el domini directe de la terra del domini útil de la mateixa.

Desconfia que aquesta reforma pugui ésser portada a terme pels ministres espanyols, perquè no estan suficientment preparats per a això, ni el seu pas pel ministeri, té la duració que aixequi obra requerir.

Parla del cultiu de la terra i de les disposicions que el seu judici podrien pendre els governs a fi d'aconseguir el cultiu obligatori i eficaç.

Acaba resumint el seu pensament dient que el remei no està, al seu entendre, en despullar a ningú del domini directe de la terra, però sí de la donació del domini útil de la mateixa a qui vulgui i sàpiga cultivar-la.

El senyor Villariño ha estat molt aplaudit.

EL TEMPORAL A VIGO

Vigo. — El transatlàntic de gran port, de tres xameneies i 20.000 tones «Massilia», sortí a les dues del port, amb destí a l'Argentina, i es veié precisat, malgrat la seva gran potència, a tornar a causa del temporal.

Aquest vaixell ha embarcat a Vigo 150 emigrants, que estigueren a les lances més de dues hores i arribaren a bord en deplorable estat a causa del mareig.

Avui ha continuat el fort temporal en mar i terra.

A les dotze de la nit es celà foc a un cafè del carrer de la Creu Verda, que fou sofocat miraculosament, malgrat del gran increment del foc i del pessim servei d'incendis.

El temporal ha causat grans destroces.

Demés de la il·luminació elèctrica s'ha paralitzat el servei de tranvies. Varen caure diversos cables i un d'aquests es creuà amb els fils del telèfon ocasionant la interrupció de les comunicacions.

S'han enderrocat algunes xaroles. A la badia s'han registrat alguns incidents.

El vapor carboner «Suárez número 1», ha enfonsat una gasolinera i una gabarra de la societat de carbons, perdent-se carbó per valor de 40.000 pessetes.

La gasolinera «Neptuno» s'enfonsà. La flota pesquera es troba refugiada al port.

Algunes petites embarcacions han sofert topades, resultant amb avaries.

Des del Finisterre anuncien que disminueix el temporal.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Un cop aprovats els expedients que figuren en la nota oficial, tracta el Consell la gestació i desenvolupament del conflicte militar motivat pel document atribuït als artillers.

Tots els ministres en apreciar la qüestió coincidiren en que les notes oficials facilitades ahir pel President del Consell i el ministre de la Guerra reflectien el veritable sentir del Govern.

Pel que respecte a les diligències instruides a Madrid, el jutge especial encarregat de depurar l'origen del document i la noms dels firmants ha topar amb la dificultat que, segons el testimoni dels directors dels periòdics que publicaren el document, aquest aparegué sense firmes, confirmant el mateix el President del Consell que el ministre de la Guerra que a ell no arribà per conducte oficial el document original, cas que hagi arribat a existir.

Es comentaren les inexactituds publicades en alguns periòdics, atribuint diàlegs entre el ministre de la Guerra i el capità general, que no existiren, perquè la conducta a observar pel ministre sols la coneixia el President del Consell.

Quelcom degué parlar-se de l'estranys coincidència de què còpies d'aquests documents haguessin arribat a poder d'algunes personalitats polítiques.

Creiem saber que en l'ànim de molts dels ministres existeix la sospita que aviat el Govern toparà amb dificultats d'aquesta o altra índole fraguades totes en l'ombra.

No sabeu mai s'avançarà la data de les eleccions, però no seria difícil que si s'aconsegüés vèncer les dificultats de l'encasellat es publicu el decret de dissolució a mitjan març.

FOSSILS

Valladolid. — Ha estat a aquesta ciutat una comissió d'investigacions paleontològiques del Museu Espanyol de Ciències Naturals dirigida pel catedràtic de Madrid don Eduard Hernández Pacheco.

Han visitat els pobles de Fuensalada i Biezniga, on trobaren interessants fossils.

OPERACIÓ

Alacant. — El famós boxador negre Frank Crozier, tan conegut del públic espanyol, que s'havia establert a Alacant amb una Acadèmia de Massatge, comptant amb generals simpaties, acaba de sofrir l'operació de la trepanació.

Fa anys que va sofrir un cop a les cames, durant la seva carrera de boxador, i ara li ha empijorast la cames produïda.

NOTES DE SEVILLA

Sevilla. — Han arribat de Madrid els enginyers de l'Institut Geològic senyors Cabala i Molans, encarregats pel dit Centre a petició de l'Ajuntament de Sevilla, de fer un estudi de la conca del Guadalquivir per a emetre informe respecte al proveïment d'aigües del dit riu.

Els enginyers conferenciaren aquest matí amb l'alcalde i diversos regidors, canviant impressions sobre el problema de l'aigua a Sevilla i documentant-se respecte als compromisos amb l'empresa proveïdora, compromisos en gran part incomplots.

Els esmentats enginyers marxaren aquesta tarda a Campona per a començar llurs estudis.

Aquest matí un dels soldats del regiment de Granada que estava de guàrdia a la presó, tingué la desgràcia que se li engegues el muser quan estava netafant-lo.

El projectil ferí a un braç del soldat Vicens Bravo Prieto que fou conduït a l'hospital.

La guàrdia civil detingué a Osmu a 13 individus que jugaven als prohibits.

Els guàrdies es van inocular dels diners i les cartes.

El Sindicat obrer del ram de cons-

trucció ha acordat no treballar en la construcció del nou edifici destinat a presó de Sevilla.

Anit passada se celebrà una reunió d'hoteles i representants de cambres amb assistència de l'inspector del treball.

S'acordaren unes bases que consisteixen en establir la jornada de deu hores amb dues per a dinar, descans d'un dia a la setmana i jornal de dues pessetes.

El governador civil ha demanat al director d'Agricultura, que li trameti llavors de fruites d'estiu, a fi de repartir-les entre petits agricultors a canvi de que aquests venguin a preus econòmics la collita que obtinguin.

PETICIIONS D'INDEMNITZACIONS

Mallorca. — Passen de mil les instàncies presentades demanant indemnització pels perjudicats causats pels successos de juliol.

Entre els damnificats es presenta el famós «Gato», que aspira a que el Tresor espanyol li doni res menys que 457.000 pessetes, per dits perjudicis en la seva propietat i en son negoci.

EXPLOSIÓ

Logroño. — En el taller de pirotecnia de Calahorra es produí una explosió que trencà els vidres de les cases properes, resultant mort el pirotecnic senyor Ruiz Catalan i el seu fill Cesar, de set anys, i ferit lleu Cesar González.

En el veïnat produí general emoció la desgràcia.

SORTEIG NUL

Vila del Rio. — S'ha descobert casualment que en el sorteig de mocors foren inclosos tres noms corresponents a joves difunts.

En cassinos i tertúlies aquest assumpte constituïx l'únic tema de les conversacions.

Se suposa que el sorteig serà nul.

A l'Ajuntament la preocupació és gran per la gravetat de l'assumpte.

SORTIDA

Gijón. — Ha sortit d'aquest port cap a l'Havana el transatlàntic «Alfonso XIII», portant 184 passatgers i 40 tones de cerrega.

UN SUCCES

León. — A l'escola Normal de mestres s'ocorregué un fet que providencialment no ha tingut greus conseqüències.

El professor de dibuix de la mateixa, Hemini Novell, festejava la professora de Gramàtica, donya Julia Pérez Soano, a la qual cosa aquesta no accedia.

El professor no cessava en son assedi i avui, espera la sortida d'aquella en un dels passadissos.

La senyora Pérez Soano refusà tota conversació i ell llavors tregué una pistola i apuntà al pit d'aquella.

La bala no cortà, i la senyora es refugià en la secretaria de la Normal, perseguida pel senyor Novell, que tornà a apuntar-li la pistola al front aquesta vegada.

El tret fallà novament.

La directora i les professores lograren desarmar a Novell i el conduïren al seu domicili.

El fet produí gran confusió.

Les alumnes aterrades demanaven que es sospenguessin les classes.

UNA CREU

Ferrol. — A bord del torpediner número 20 s'ha celebrat amb gran solemnitat l'acte d'imposar la creu del Mèrit Naval amb distintiu roig al personal de l'esmentat torpediner que es distingí en el servei d'aprovisionament d'Alhucemes.

Després d'imposar les insígnies pronuncià un discurs el senyor Sarandosa, cap de la flota de torpediners, que acabà donant visques al Rei d'Espanya.

DE GOVERNACIÓ

Madrid, 22, 2 matinalada. El ministre de la Governació, en rebre els periodistes aquesta matinalada, ha negat la notícia que dona un periòdic referent a l'avançament de la data de les eleccions.

Ha afegit que les notícies que ha rebut acusen tranquil·litat a tota Espanya.

DILIGÈNCIES SOSPESES

Per ordre del capità general, el ca-

pità senyor Ruiz Morales, que en funcions de jutge instructor incoava la sumaria per a depurar les responsabilitats per la publicació del document atribuït als artillers, ha sospès les actuacions.

HARMONIES MINISTERIALS

Com a botó de mostra de les harmonies ministerials, assenyalam el fet que persistint el ministre de la Guerra en el seu propòsit de presentar la seva candidatura pel districte de Villena, al de la Governació ha amansat els Ajuntaments que li són afectes amb disordre's.

TEATRAL

En el teatre Lara s'ha estrenat aquesta nit amb gran èxit la comèdia en tres actes, original de L. neres Rivas, «La mala ley».

FOC

En el convent de les Siervas de Maria, situat en el p. p. dels Sants de Chamberí, s'ha declarat a polèmica hores de la nit un violent incendi.

Ràpidament ha acudí el servei de bombers, aconseguint dominar el foc a les dues hores d'haver-se iniciat.

Han quedat destruïdes diverses dependències de l'edifici, sense que hi hagi que lamentar per sort cap desgràcia personal.

EVASIO DE PRESOS

Oviedo. De la presó model s'evadiren cinc presos.

S'anomenen Lluís de la Cruz, Josep Costales, Eusebi Villader, Casimir Simón Orrietas (a) El Meruca i Francisco Fernández (a) El Payutxo de Valladolid.

A la cella del Meruca feren un forat per on sortiren al pati; aixecaren la llosa que cobria el clavagaro, fugin cap a la part posterior de la presó.

Perseguits s'internaren en el tinent d'El Pardo.

Els soldats els feren diversos disparos, sense tocar-los.

S'instruïren diligències.

Diverses parelles de la guàrdia civil han sortit per a capturar-los.

BARCELONA

Incident a la porta d'un teatre

Anit passada esdevingué un incident a la porta del Principal Palace.

Uns agents de policia anaven a entrar a la sala d'espectacles i un porter els exigí la identificació com a tals agents, cosa que els altres no volien fer.

Això motivà incidències i l'emplat fou conduït a la Delegació.

Els altres empleats anaren a la Delegació a queixar-se de la forma com havia estat tractat llur company.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gher i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 89.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de València», Miraflores, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma da. Largo S. Domingos, 11: «Tabacaria Restauradores» i «Mossesegries de la Presse», rua d'Ouro, 116.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Llorel, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 33.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 15, Vaudiville, Boulevard des Capucines.

A PUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 21 de febrer de 1923)

En la sala nova del Consistori, i amb la presidència de l'alcalde accidental, N. Enric Maynés, a les 5.55 de la tarda, s'obre la sessió que és ordinària, i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior, després d'haver protestat el senyor Romen, de que en la sessió passada, a la qual ell no va concórrer, s'hagués aprovat tots els dictàmens que ell havia fet restar damunt la taula.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

De l'Alcalde assabentant al Consistori dels comptes informats per la Comissió de govern, en Junta del dia 15 de l'actual i aprovats per l'Alcalde.

Del president de la Mancomunitat, interessant la cessió del mercat del Camp d'en Gelbany, per a l'exposició de material de les brigades sanitàries de la dita corporació, per als dies 26 de febrer al 10 de març.

Del tinent d'alcalde En Victor Blajot, demanant 15 dies de llicència.

De la Secretaria, proposant l'aprovació dels extractes dels acords presos en les sessions del mes de gener per a publicar-los al Butlletí Oficial.

De l'Administració de Propietats i impostos de Barcelona, admetent el recurs d'alçada interposat per l'Ajuntament, i obligant a la Congregació de M. M. de Desamparats de Sant Josep de la Muntanya, per compra de terrenys feta en 30 d'octubre de 1920, situats a la Travessera de Dalt, números 93 al 101, a pagar l'arbitri sobre l'increment de valor dels terrenys, per l'adquisició dels que es tracta.

DE DAMUNT LA TAULA

ELS ENCANTS

Dictamen proposant que els concessionaris de llocs al mercat dels Encants, podran, en el termini de tres mesos, sol·licitar el canvi d'article de venda i l'ampliació, i la Comissió concedirà després d'escoltar el parer dels altres venedors dels costats i l'enfront, exigint-li els drets corresponents augmentats en un 50 per 100, havent de tenir un cartell amb el nom del concessionari i article autoritzat per a vendre.

Acabat el termini de tres mesos, es farà una revisió obligant a legalitzar la situació, i no es consentirà la venda de cap altre article més que l'autoritzat.

El senyor Sabater fa observar l'abús que es fa als Encants, permetent la venda d'articles manufacturats, no usats, en llocs on no es paga més que un mínim arbitri, fent una ruïnosa competència als botiguers de les barriades de l'entorn que han de pagar lloguer de casa, contribució i els nombrosos arbitris municipals per anuns, avisos, aparadors, etc. A més, els dels Encants poden vendre a qualsevol hora del dia, i els de les botigues tenen les hores limitades per les disposicions de la Comissió Mixta que també els fa pagar una altra contribució especial «en gràcia» d'imposar-los diverses vexacions.

El senyor Plaça confessa que tota la raó el senyor Sabater, i que s'ha d'anar aminorant tal injustícia. La re-

glamentació que es proposa és un pas donat en aquesta orientació. Tingui la seguretat de que la Comissió serà molt moderada en la concessió de permisos.

S'aprova el dictamen.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictàmens de les diverses Comissions aprovats, hi ha els següents:

Menant a N. Eduard Giménez, que enderroqui unes barraques-habitació construïdes, i es que està construint al carrer de Ricart (França Nica).

Aprovant al projecte d'addició al traçat d'Elxampla del carrer de Balmes, entre els de la Travessera i de Victor Hugo i zones laterals.

Per remesa a la Junta de l'Hospital Clínic, la quantitat de 43.165 pessetes que com a subvenció figuren en pressupost.

Adquirir a la casa Hartmann dos potabilitzadors d'aigua, sistema Hennrich-Hartmann, per 27.000 pessetes.

Abonar al director de l'Institut Municipal de Beneficència, doctor En Manuel Mè i Güell, 5.420 pessetes com a gratificació.

LES CARMAMELLES

Es consiguin 3.000 pessetes per a celebrar un concurs de colles de les tradicionals Carmelles, en un cadafal convenientment enlluminat, que es muntarà a la plaça de Sant Jaume, i que la Banda Municipal cooperi al major llumament de la festa.

NOVA DIVISIO DE DISTRICTES

Es presenta el dictamen de la Comissió Central que ja coneixen els nostres lectors, per haver-se publicat en aquestes pàgines.

El senyor Romen, remarca la importància del dictamen, cal estudiar-lo i demana l'ajornament de la discussió i votació.

El senyor Junyent, demana la urgència, pel mateix motiu: per la gran importància que té i per la urgència que hi ha de l'aprovació, perquè puguin retrassaren la seva implantació els tràmits reglamentaris; exposat al públic: Informe de la Comissió Provincial i decret de l'Institut Geogràfic i Estadístic, a fi de poder fer aplicació d'aquesta nova divisió en les properes eleccions.

El senyor Romen insisteix.

El senyor Junyent hi accedeix, amb la condició de que en la sessió vinent es discutirà preferentment.

ELS AUTOOMNIBUS

S'autoritza a la Companyia general d'Autoomnibus de Barcelona (els varenells), per a indicar, amb rajolotes a terra, els llocs de parada.

EL TRAMVIA DE L'EXPOSICIO

S'aprova l'autorització a la societat «Els Tramvies de Barcelona», per allargar el tramvia del carrer de Tamarit cap al carrer de Lleyda, fins prop del Palau de l'Art Modern, mitjançant determinades condicions.

ELS EMPEDRATS DE L'INTERIOR DE LA CIUTAT

Dictamen proposant l'aprovació de

les actes de la subhasta simultània, celebrada a Barcelona i a Madrid, el dia 6 de l'actual, per a la construcció de l'empedrat de diversos carrers de l'interior de la ciutat, sota el tipus de 13.779.530/50 pessetes; que com a resolució de la licitació es faci definitiva l'adjudicació provisional de «premates» o favor de Francesc Solé Miró, com a representant legal de la «Constructora Urbana S. A.», per la quantitat de 10.689.000 per ésser la seva proposició més avantatjosa que totes les presentades.

El senyor Romen s'estranya de que si les ofertes facultatives municipals van fixar normal i racionalment la quantitat del tipus de la subhasta, hagi estat possible el fer-hi rebalta de tanta consideració.

El senyor Santamaría diu que mai no s'havia vist una tan gran concurrència de licitadors en una subhasta municipal. Es declara també sorprès de la rebalta d'un 28 per cent feta per la «Constructora Urbana» al tipus fixat per a la subhasta i preveu el que vindran peticions per a fer modificacions a les bases de la subhasta que caldrà vigilar atentament perquè no les alterin essencialment en benefici de l'adjudicatari. Cal estimar la manera com els empleats facultatius han marcat un tipus de subhasta el qual ha estat possible rebaltar-lo un 28 per cent.

Es felicita d'aquesta adjudicació que ha de resultar una importantíssima millora, però prega al senyor alcalde que activi la firma de la corresponent escriptura perquè les obres puguin entrar en vies d'activitat.

Es dol que les clavegueres de l'interior què s'hau de construir en virtut del pressupost de la «decimà», encara no s'hagin començat. Pregunta com està la firma de l'escriptura.

El senyor Tusell, president de la Comissió de Foment, referint-se al tipus fixat per a la subhasta dels empedrats i a l'adquisició, diu que el temps dirà qui s'ha equivocat; referint-se a l'escriptura per a l'adjudicació de la construcció de les clavegueres, diu que la minuta de l'escriptura ja la té el notari per a formalitzar-la.

EL CREDIT DE LA CIUTAT

El senyor Maynés, confirma aquesta última manifestació del senyor Tusell i referint-se a la rebalta feta al tipus de subhasta dels empedrats diu que pot haver-hi influït principalment la normalitat de la Hisenda Municipal i la puntualitat amb que l'Ajuntament compleix totes les seves obligacions. Es publici i notori que abans l'Ajuntament pagava sempre amb gran retràs i amb moltes dificultats. En aquestes darreres anys l'Ajuntament va pagar puntualment quan li són presentades les certificacions de totes les grans obres que s'estan realitzant, sinó que s'ha arribat a avançar el termini del pagament d'obres fetes i certificades mitjançant l'abonament de l'interès corresponent per les quantitats avançades.

Això vol dir que l'Ajuntament està en situació financera tan pròspera que té sobrant en Caixa que permeten pagar per endavant retint-se un interès superior al que li retribuen les lletres dels emprèstims municipals.

El restat obtingut en aquesta subhasta cal tenir-ho en compte. Ja vegeu indicar al Cap dels Serveis tècnics municipals que els tingués en compte per a la fixació dels tipus de les subhastes successives.

S'aprova el dictamen.

De la Comissió de Cultura s'aproven dictàmens fent consignació de 2.000 pessetes per a traspassar l'Arxiu de la Vegueria a l'Arxiu Històric (Casa de l'Ardiaca) i altres 2.000 per al traspass de l'Arxiu de Casa la Ciutat a l'Històric; concedir una copla (valor 100 pessetes) per a preal de la «prova excursionista per muntanya» organitzada pel Centre Excursionista «Rodamón»; de conformitat amb el veredict del Jurat designat per a resoldre el Concurs del «Trofeu de la Ciutat» s'atorga el premi al projecte dels senyors En Lluis Girona i En Climent Maynés; i també de conformitat amb el veredict del Jurat nomenat professor d'obra de l'Escola Municipal a En Caslà Carles i Antoni.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Navés, Massot, Capdevila, Escollà, Canales i Santamaría, perquè es concedeixi la quantitat de 150 pessetes a la Societat La Lira Martinenca amb motiu del festival que celebra durant la festa major de Sant Martí. (Aprovada).

Una altra dels senyors Blajot, Massot i Junyent, perquè es concedeixin 100 pessetes per a subvencionar les despeses ocasionades amb motiu dels Jocs Florals que celebra l'Ateneu i Escoles Prat de la Riba. (Aprovada).

Una altra dels senyors Santamaría, Escollà i Massot perquè es concedeixin 100 pessetes a la Societat Foment Sordanià de Sant Martí, per a subvencionar la festa que celebra durant la festa major de la barriada. (Aprovada).

Una altra dels senyors Tusell, Breton, Massot i Palau, perquè es destinin 200 peseta al pagament d'una llotja del concert executat al teatre Tivoli el 7 de gener últim a benefici de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana per l'imminent violoncelista Antoni Sala. (Aprovada).

Una altra dels senyors Quirós, Massot i Esteve, perquè es destinin 250 pessetes a la Germandat de Patrons Carriers de Sant Antoni Abat com a subvenció de les despeses ocasionades amb motiu de la festa que celebra el 17 de gener últim. (Aprovada).

Una altra dels senyors Gabarró, Tomás, Doménech i Anglada S. i E., perquè es destinin 500 pessetes per al repartiment de joguines als nens pobres de la barriada de Les Corts que organitzi el Casino de la dita barriada. (Aprovada).

Una altra dels senyors Barbey, Massot, Esteve i Duran, perquè es destinin 100 ptes. per pagar una llotja del festival que celebra al teatre Goya l'Associació Catalana d'Estudiants. (Aprovada).

Una altra dels senyors Tomás, Doménech, Marial i Gabarró, perquè es destinin 100 pessetes com a subvenció a la festa escolar i repartiment de premis que celebra l'Associació Instructiva Obrera de Les Corts. (Aprovada).

Una altra dels senyors Olivella, Capdevila, Plaça, Breton, Palau i Anglada S., perquè es destinin 250 pessetes per a subvencionar el ball de disfresses que celebra al local de La Bohemia la Unió General de Venedors dels mercats de Barcelona. (Aprovada).

Una altra dels senyors Olivella, Viza, Nadal i Plaça, perquè es destinin 100 pessetes al pagament d'una llotja del partit Internacional de Futbol que a benefici de la Germandat del Sindicat Professional de Periodistes es celebra al camp de l'Euro. (Aprovada).

Una altra dels senyors Plaça, Massot, Santamaría, Quirós, Trius i Nadal, perquè es destinin 100 pessetes al pagament d'un objecte d'Art que, com a premi, es destina al concurs de fotografia organitzat pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. (Aprovada).

Una altra dels senyors Nadal, Santamaría, Tusquells i Bordes, perquè es permeti instal·lar a les galeries del Saló Central del Palau de Belles Arts, l'Exposició gràfica anexas al primer Congrés nacional del Comerç

Espanyol a Ultramar. (Passà a la Junta de Museus).

Una altra dels senyors Rocha, Tusell, Arquer, Trius, Junyent, Anglada E., Gabarró, Nadal i Quirós, perquè en virtut de la comunicació del sub-Comitè del primer Congrés nacional del Comerç Espanyol a Ultramar, es faculti a l'alcalde per a organitzar tots els actes que estimi necessaris per a obsequiar i atendre els congressistes que visitaran Barcelona. (Aprovada).

Una altra dels senyors Maynés, Doménech, Junyent, Tusell, Anglada E. i Tomás: Primer, que fent ús de la facultat que concedeix l'Ajuntament a l'Estatut de la Fira, s'ampliï en dos vocals el Consell Directiu de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona; segon, que s'autoritzi a la Cambra d'adherits a les fires per a nomenar als dits dos vocals com a dos suplents; tercer, els dits vocals formaran part del Consell mentre l'Ajuntament no revogui l'acord. (Aprovada).

Una altra dels senyors Rocha, Anglada E., Junyent, Plaça i Arquer, perquè es prorrogui fins el dia 30 del vinent mes de març el termini de 60 dies naturals que per a la presentació de proposicions als concursos anunciats en el B. O. de la «provincia», es fixa en les bases de concursos publicades en l'esmentat periòdic per a la construcció de Cases Barates. (Passà a informe de la Comissió).

Una altra des senyors Anglada E., Gabarró i Tomás, perquè es facilitin plantes a l'Associació Catalana d'Artistes amb motiu de la festa que celebrará demà. (Aprovada).

Una altra del senyor Nadal, Degollada i Palau, perquè l'Ajuntament en Corporació assisteixi a l'acte d'inaugurar el Grup Escolar Baixeres, facultant a l'alcalde perquè organitzi l'esmentat acte en la forma que estimi convenient. (Aprovada).

Una altra dels senyors Nadal, Degollada i Palau, perquè s'acordi adherir-se al tercer Congrés d'Història de la Corona d'Aragó que es celebrará a la ciutat de València i que es constituïxi sota la presidència de l'alcalde el Comitè de Barcelona que organitzi la intervenció de Catalunya en les tasques de l'esmentat congrés invitant les entitats Ateneu Barcelonès, Acadèmia de Bones Lletres i Institut d'Estudis Catalans perquè designin un representant que junt amb don Francesc Carreras Candi, Delegat per València, integren l'esmentat Comitè. (Aprovada).

MOCIONS

El senyor Quirós, es dol de l'estat en què es troben els jardins del Parc de la Ciutadella.

El senyor Tusell li fa veure que les obres que s'hi fan s'han de pagar, i per a pagar cal que hi hagi consignacions que no tenim en el pressupost actual. Aquesta dificultat s'ha subsanat consignat en el projecte del nou pressupost una quantitat per a refer aquells jardins.

L'alcalde declara closa la sessió a les set del vespre, amb sorpresa i satisfacció general.

BIBLIOTECA LITERARIA

HA SORTIT

EL MEU AMIC PELLINI I ALTRES CONTES

de PRUDENCI BERTRANA

Novísim recull de les millors produccions del nostre fort prosista, digne del celebrat autor de «Els Herois»

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A. Escudellers, 10 bis, entressol, i a totes les bones llibreries.

BIBLIOTECA TEATRAL

Ha sortit la primera obra:

NAUSICA

del gran poeta JOAN MARAGALL

Un bell volum de 100 pàgines
Preu per exemplar: Ptes. 1'25

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A. Escudellers, 10 bis, entressol, i a totes les bones llibreries.

CINEMA

Els films presentats

Cartes d'altre temps

La casa Procine, coneguda com poques del negoci cinematogràfic, ha presentat nombroses produccions de les que Mary Miles, Minter realitzà no fa gaire temps per compte de l'American Company, de Chicago. Algunes d'aquestes pel·lícules, ressenyades anteriorment per nosaltres, han estat estrenades i acollides favorablement pel nostre públic. N'eren mercedores, tenint en compte el treball gratificantment senzill de Mary Miles, i el fi sentimentalisme d'aquestes produccions.

L'última de les presentades en prova privada és «Cartes d'altres temps». Aquestes cartes com es pot deduir del mateix títol, juguen en la pel·lícula un paper transcendental. Es perden, es troben i es guarden moltes vegades. Per les cartes en qüestió, els matrimonis es barallen i es reconcilien tantes vegades com les cartes es perden.

Al final, després d'unes escenes d'estranyament resoltes i originals, el director, perquè el film acabi optimista, aprofita una de les tantes combinacions propies dels americans.

Tot està fet amb una fotografia de les més clares, i una interpretació molt acurada.

La pel·lícula no farà més que seguir el xit que la Procine fa temps ve recollint, i que arribaran al punt àlgid quan aquesta mateixa casa presenti dins de poc l'admirable «Mephisto», per Jackie Coogan.

Sumurum

Ja fa temps que es cultiven les fantasies d'ambient oriental, algunes indubtablement plenes de bellesa, molt recomanables. Els «Contes de les mil i una nits» en són un exemple.

Dozy, amb els seus treballs històrics de caire francament novel·lesc, encara que difusament, precisa la realitat d'uns temps llunyans, plens de belles tradicions que donen peu a la realització de multitud d'obres literàries.

«Sumurum» entra amb justesa dins els motllos de les tals tradicions. L'argument, ara amb caires d'alegria, ara amb forts sofriments, camina sempre cap al desenllaç, amb igualada cohesió de tots els sentiments que hi intervenen.

Les turbulents passions que s'hi desenrotllen són exposades amb la més refinada fantasia i constitueixen un exemple acabat de les condicions peculiars de la producció alemanya que està obtenint entre nosaltres un triomf esclatant.

Les innovacions tècniques en les realitzacions d'escenaris, aportades

per la indústria alemanya a la cinematografia, assoleixen un marc perfecte en «Sumurum».

Així, per exemple, hom pot veure el contrast de la llum en justa consonància amb els sentiments de l'acció i que vigoritza admirablement les fosquetats; el decorat sense cap mena de migredada, i els exteriors sempre molt apropiats i encaixats d'una manera persistent en tot el curs de la pel·lícula i que no decauen per més metres que ella tingui.

En la interpretació, figura en primer lloc l'important actriu polonesa Pola Negri, la qual executa el seu paper amb un verisme extraordinari que posa la pel·lícula a l'alçada d'una de les obres més estimables dels estudis alemanys.

Cal remarcar per últim, la tristesa constant de l'acció, llevat del seu feliç acabament, tristesa que amb tot i ésser proverbial en tota la producció d'Alemanya, aquí és del tot adequada.

Els títols són una veritable excepció del vulgarisme, fugint de les frases de pessim gust folletinesc, que hem de suportar per deixadesa dels exhibidors.

«Sumurum» serà un triomf per la Casa Chasa.

«Robin dels boscos», per Douglas Fairbanks

L'estrena a París

Ja varem donar compte oportunament de l'èxit grandios que havia obtingut a Amèrica l'estrena del gran film de Douglas Fairbanks «Robin dels boscos», adaptació de la història del rei Ricard Cor de Lleó d'Anglaterra, feta per Elton Thomas i dirigida escènica d'Allan Dwan.

Aquest film no sols és una gran obra d'art per la meravellosa execució, sinó també per la seva grandiositat. En xifres exactes hi figuren 6.500 persones i 1100 cavalls; 2.000 empleats han treballat en la construcció de l'escena; s'han consumit 250 tones de material per a construir els murs del castell; les vuit torres massisses del mirador, si fossin plenes d'aigua, en contindrien cada una, 10.000 litres; la gran sala del banquet té una superfície de 30.000 metres quadrats. I així moltes altres coses.

El dia 16 del corrent, a la Sala Marivaux de París, es féu l'estrena de «Robin dels boscos», i tota la premsa proclama aquest film com el millor que s'hagi vist fet a Amèrica, al mateix temps que és unànime a dir que es tracta d'un triomf personal de Douglas Fairbanks.

Heu aquí l'opinió de «Le Temps»: «No pot dir-se la frescor, la cando-

rositat, la innocència de grans infants que brillen en aquest film. A cada instant esclaten troballes de bon humor que asseguraran a aquesta pàgina d'història un èxit popular ineluctable. Douglas anima tota l'acció de la seva prodigiosa activitat i de les seves sorprenents acrobàcies. No m'agrada gaire la petita barbeta de tenir totes les coses s'ha cregut en en el deure d'adoptar per a portar l'existència aventurera de Robin dels boscos dins la boscuria de Nottingham. Però la lleugeresa, la rapidesa dels seus ulls i dels seus salts en aquesta esplèndida decoració de fades fan d'ell una espècie de divinitat silvestre, que salta d'un arbre a un altre, inquieta els seus enemics, els cau al damunt de dalt del cel, travessa les muralles, apareix, desapareix, s'esvaeix i s'evapora amb una fantasia al·lucinant.

Cal elogiar també la concepció molt intel·ligent de l'escena, meitat realitat i meitat llegenda. Hi ha en ella una utilització de grans quadros del tot encertada. Han tingut el coratge d'impressionar escenes enteres, en una sala gegantina, conservant la reculada que espanta generalment els tècnics del cinema. Hem vist també efectes remarcables obtinguts amb l'ajuda d'actors il·lusionistes en una escala gegantina o bé damunt de terrasses monumentals. I la netedat de la visió no en sofreix cap mica. El primer «pla americà» tendeix aquí a desaparèixer: serà canviat per recerques de «darrer pla». «Robin dels

boscos» ens mostra que hi ha en això tota una sèrie de possibilitats fecundes a estudiar.

Aquest film, que divertirà prodigiosament el públic, aporta als professionals revelacions tècniques de la més alta importància. Mereix ésser estudiat de prop, perquè instruirà tot divertint, no solament els espectadors que únicament demanen a la pantalla un divertiment pueril, sinó també els imaginatius que s'obstinen a conservar per al setè art ambicions d'un optimisme generós.

«Le Figaro», escriu:

«United Artists» ha presentat d'exclusiva a Marivaux el famós film de Douglas Fairbanks «Robin dels boscos», la realització del qual pot ésser considerada com la més bella que se'n hagi ofert fins avui.

Per primera vegada, en efecte, hem tingut la impressió de viure amb els actors, no solament dins els paratges veritables, sinó inclosos dins l'ambient de l'època, ço que esdevé prodigiós quan hom pensa que castells enters han estat reconstruïts, tant a l'interior com a l'exterior. La fotografia és una successió de «tour de force» que arriba a embellir la natura, sobre tot al bosc de Sherwood.

Douglas Fairbanks, «l'incomparable», anima amb tota la seva sorprenent vitalitat el personatge de Robin Hood i arriba inclos a desconcertar-nos per l'audàcia extraordinària dels seus gestos, especialment en l'emocionant episodi de la persecució dins el castell.

Una vegada més aquest gran artista ens apassiona per la senzillesa i la veritat dels personatges que encarna, no preocupant-se mai de la pantalla i realitzant actes que ell viu absolutament.

Després d'aquestes dues opinions tan autoritzades dels grans diaris parisiens, no cal dir l'ansietat amb la qual esperem veure el moment que el senyor Gurt, representant aquí dels «United Artists», ens presentarà «Robin dels boscos», en un dels cinemes de la nostra ciutat.

Les estrenes

CESAR BORGIA

Al Teatre Novetats, després de les exhibicions de films esportius per la Cuyas film, la casa Lerantische ha presentat la producció de caràcter especial, «César Borgia».

La pel·lícula, que és italiana, posa de relleu els esforços que realitzen els italians per a donar a la indústria de producció cinematogràfica, algunes belles guspies de les passades glòries.

Aquests esforços, tot i no assolint en «César Borgia» el triomf que indubtablement es mereixen, hi són exposats amb gran encert, puix l'argumentació és molt ben planejada, i la

interpretació és justa i s'adapta als motllos tradicionals de la vella Italia. Cal dir que part de l'èxit assolit per aquesta producció, ultra l'encert amb que ha estat exhibida per la casa Lerantische, es deu a les moltes escenes realitzades en ple Vaticà, les quals permeten admirar una presentació magnífica i naturalment apropiada.

Reportatges

Properament serà presentada per la casa representant dels Artistes Associats l'última producció realitzada per Max Linder als estudis de Hollywood.

La pel·lícula consisteix en una paròdia dels «Tres mosqueters», la coneguda novella d'En Dumas (pare), i segons informacions dels que presenciaren les diverses exhibicions últimament donades a París, hi ha escenes plenes d'una comicitat força original, ensems que d'un esperit sa i francès.

A Nova York ha obtingut un gran èxit la darrera producció d'En Charles Ray «Un home fet a mida».

Sembla que seguint en les adaptacions de les novel·les d'En Blasco Ibañez, tan productives com ben realitzades, s'empenirà la filmació dels «Enemics de la dona».

Per ara el projecte tot just comença a cristallitzar-se.

Per aquesta producció, la companyia «American Company» ha contractat a Alma Rubens i Lyonel Barrymore, l'actor més celebrat, actualment, de tot Amèrica.

Repetint-se el cas dels «Tres mosqueters», els «Misteris de París» de N'Eugeni Sué han estat filmats a França i Amèrica.

Es molt possible que properament sigui presentada aquí l'adaptació francesa, en la qual intervien, entre altres, artistes tan elogiats com Mathot i Huguette Dufflos. La que ara ha estat presentada en sessió especial per a la premsa de Nova York, realitzada per Montagne Lore i Dolores Casinelli, pertany a les Rinet Productions.

Als Teatre Gaumont de París, En Pierre Colombier, reputat «metteur en scene» francès, prepara els últims escenaris d'un film molt parisenc, títol «Petit hotel per llogar».

Gaston Modot i France Dhelia interpreten els principals papers.

Ida Rubinstein, la dansarina «danziana», com l'anomenen a París, interpretarà ben aviat «Les jardins sur l'Oronte», en companyia de l'actor André Feramns.

S'ha ultimad un conveni comercial entre la «Deutsche Mutos» i la «Rop» de Ber-

Sense parlar de milions

Sols amb un petit gran artista **JACKIE COOGAN** un assumpte sentimental i un títol

“CHIQUILIN”

orfe que apadrina a Espanya l'important literat **EDUARD MARQUINA**

Procine, S. A.

batrà el record de l'èxit a Barcelona

AVUI, DIJOUS,
podreu admirar en

Pathe-Cinema

la primera jornada del grandios espectacle cinematogràfic interpretat per MIA MAY i en dues jornades

LA TOMBA INDIA

Extraordinària i emocionant narració oriental basada en l'enigmàtic poder dels faquirs indis. Degut al gran metratge d'aquesta meravellosa pel·lícula, l'Empresa es veu obligada a dividir-la en dues jornades. — Si haveu demostrat tenir gust artístic veient

La dona de Faraó

no deixeu de veure la seva germana bessona

La tomba índia

In i la «Flammen» de Fackel, de Moscon, per a realitzar el film «Entre la nit i el matí», sota la direcció del director americà Arthur Robinson, producció basada en la revolució russa.

Conrad Veld, després de la presentació de «Paganini», film realitzat pel seu compte, ha tornat a la Companyia de Richard Oswald i comença de filmar «El tunel», adaptació de la popular novel·la d'En Kallermann.

El jove director d'escena americana Rex Ingram ha obtingut un gran èxit amb la producció «La novel·la d'un rei», considerada com una obra que reuneix totes les condicions.

A Berlín s'ha constituït una Socie-

tat per a l'exploitació d'un nou procediment de pel·lícula verge, l'emulsió de la qual no serà a base de plata, co que disminuirà el preu d'un 30 per 100.

A més aquesta pel·lícula no és inflamable.

Sembla que les «Lavel Photoplays Co.» del Canadà, intenten un plet a Mary Pickford, sobre el «Faust», que vol començar sota la direcció de Lubitsch. S'assegura que l'esmentada casa té adquirits els drets de totes les versions existents de l'obra de Goethe.

La crítica francesa ha censurat la demanda feta per alguns sectors del treball de revisar els films que evocuen vicis de la professió.

Així els carrilers protestaren de la

forma en que apareixen al film «La Roue», i ara són els funcionaris que es lamenten del film «Son excellence le Bonif», que mostra un valent moço d'oficina encarregat de substituir successivament els principals funcionaris del seu ministeri i fins es veu obligat a ocupar el lloc del ministre per anar a inaugurar a un balneari l'estatua d'un mecenes local.

Si hagués d'exercir-se aquesta nova censura, el cinema, com tot espectacle, es veuria molt restringit. En cada branca de l'activitat hi ha individus que són un exemple i altres que constitueixen un afront per a la societat i fins n'hi ha que no es prenen seriosament la professió.

Però el fet d'evocar un d'aquests casos vol dir que tots són bons, tots són dolents o tots són burletes? Cal convenir que de tot hi ha entre la

societat i que mai l'acció d'uns pocs pot ésser considerada com el reflex de tots.

Pathe Cinema

Els senyors Villaseva i Ledesma donaran en el Pathe Cinema les últimes exhibicions del meravellos espectacle que constitueix «La Dona del Faraó». En les passades setmanes vàrem parlar degudament d'aquesta producció alemanya en la qual hi ha reunides totes les valors de la cinematografia moderna, magistralment exposades.

En honor seu cal sols esmentar la quantitat obtinguda d'exhibicions, sobretot tenint en compte la curta estabilitat dels programes dels nos-

tres cinemes més celebrats. Aquestes exhibicions s'han comptat tots els dies amb plens. Això confirma de manera indiscutible els nostres judicis, posant de relleu la bellesa de «La Dona del Faraó», i considerant-la com una veritable i acabada expressió d'art.

Continuant la sèrie de grans espectacles, demà s'estrenarà la pel·lícula «La Tomba Índia». Certes dificultats inevitables i comprensibles, han fet del tot impossible la presentació de prova especial, no podent exposar, per tant, amb l'extensió que voldríem, alguns conceptes a propòsit del dit espectacle.

Reservant-nos fer-ho en la propera pàgina, ara ens plau dir que tenim la certesa que «La Tomba Índia», interpretada per Mai May i Conrad Veld, assolirà un èxit brillantíssim.

Cròniques d'Art

Concurs Plandiura

II

En la crònica anterior assenyalàvem com la pintura catalana, i sobretot la pintura dels joves entrats en maduresa, havia assolit globalment remarcable plenitud i de com el Concurs Plandiura havia accelerat aquesta plenitud esperonats els nostres pintors pel guany de fama i fortuna.

Cal assenyalat ara, el fenomen produït amb més o menys extensió entre els mestres novells: l'apostasia de l'impressionisme. Alguns d'aquests artistes a que ens referim, temps ha que havien abdicat de la ideologia impressionista, afilant-se els més en el cezanisme i els altres orientant la feina vers els camins de normal simplicitat. Alguns d'aquests darrers per via Cézanne o des del Cubisme Matemàtic, intentava frescar els clàssics camins traçats per Rafael, Poussin, David i Ingres, desviant-se de vegades pels corriols que deixaren roents de continguda passió, els Masaccio, Pietro della Francesca, Benozzo Gozzoli i Melozzo da Forlì. O bé altres vegades, seguint les darreres pègnes de Picasso plenes de reformisme elefantí, inflen l'epidermis dura dels personatges llurs.

Picasso ha estat, especialment, pel nostre Josep de Togores la seva pedra de toc. Pau Ruiz Picasso, aquest màgic de la facilitat tècnica i de les diversitats tècniques, canvia de manera i de visió més sovint que de canina, en una hora dibuixa les línies correctes d'un retrat objectivista i les més rares composicions cubistes de tots els gèneres. Inquiet, recerca nous mètodes d'expressió plàstica de passant les lleis de la visualitat, descomposant la forma com els puntillistes la llum o bé inundant de conceptes ultra plàstics, les seves produccions. De vegades reaccionant, obre la Història de l'art i a l'atzar escollirà el nou canó. La darrera manera inflada sembla nascuda així: no ens costaria massa trobar els seus antecedents en certes deformacions dels primitius flamencs, alemanys i en alguns venecians que tingueren relacions amb Durero. També algunes figures de Benozzo Gozzoli ens explicarien com cal la naixença d'alguns d'aquests darrers aspectes

plàstics del pintor malaguenyo-parisienc.

Josep de Togores segueix aquest camí fresat de poc, després d'haver tastat altres aspectes de l'avantguardisme. Home de facilitat, com Picasso s'ha lliurat amb èxit a aquest doble joc de revolució i reacció, i així ha anat afinant l'esperit que ha esdevingut prou àgil per a intentar contenir la passió dintre les línies gairebé normals del «Retrat» (el qual nosaltres ens atrevim a qualificar de «clou» del Concurs Plandiura). I diem gairebé normals, perquè encara algunes restes elefantíes es manifesten en la cara en la qual es assolia una fina qualitat d'epidermis però amb certa inflor de picada d'abella. El més remarcable d'aquest «Retrat» de dona és la concepció plàstica de les seves línies generals, plasmades amb unitat absolutament reeixida; aquestes línies encadenen fortament una psicologia molt viva i particularment molt dolça dintre d'una ponderada complexitat humana. En la cara apareixen encara les línies de les faccions dibuixades en negre gairebé imperceptible: resta del caràcter avantguardista que desapareix bellament en les robes, pintades amb veritable maestratge, en les quals juga la llum dolça d'interior. La color en aquest «Retrat» s'humanitza relegant les terres monocromes de les pintures anteriors, aconseguint ara una paleta de càlida sobrietat, difícilíssima.

Josep de Togores exposava a més «La parella» i «Le Bas Meudon». En «La parella», prosament elefantí, ajuntat a les dificultats excessives de l'esforç i a la color terrosa, resta simpatia a l'obra, la qual té aspectes pagafals de gran valor. «Le Bas Meudon» és un paisatge d'un japonisme encisador.

Dintre l'àrea després de Cézanne cal posar-hi a Francesc Vayreda, aquest jove mestre aconduïx la feina per camins de claredat, en aquest aspecte el «Paisatge» exposat, és inoblidable: una forta sanitat moral és la seva característica; paisatge d'hivern d'Olot on els conceptes plàstics tenen la precisió de l'estil i la eufòria vibrant d'un cor apassionat i frívol. No hi ha aquí cap mena de refinament, solament, rústica senyoria. Per això ens estranya que el pintor Vayreda hagi pintat el «Retrat», amb tendència a despendre's

de la seva noble rústicitat. Com un record de Matisse passa per davant l'esguard; endebades, però, l'art exquisit de Matisse, ple de totes les fragàncies del «boudoir» de la més afuada «cocotte» vol ésser recordat aquí: la robusta complexió moral del pintor oït el traïx tornant els nostres ulls a la recerca del serè Paisatge per sadollar-se en la sanitat de la visió inconfusible de Vayreda fill. En el paisatge, la tècnica és més reeixida, més contundent i l'obra més acabada. Vayreda — és sabut de sobres — de temps que s'havia després de l'impressionisme per seguir els camins actuals de claredat.

Aquesta abdicació de l'impressionisme és eüriosa en els casos Mallol i Colom. Ignasi Mallol ha arribat a una plenitud tècnica envejable, és potser el paisatgista d'ofici més solid; els seus paisatges ens fan quedar bé a tot arreu on s'exposin, però aquesta mateixa perfecció tècnica refreda la seva concepció. L'impressionisme de Mallol ens recorda una mica l'impressionisme belga; delicat i acadèmic. La gamma de Mallol gris-sedosa, es repeteix en les tres teles aportades al Concurs, que repeteixen alhora la gamma de les obres exhibides al darrer Saló de Primavera. Entre les teles de Mallol d'aquesta estilitzada visió sedosa de la color, en recordem de Tossa i d'Olot; totes tenen idèntica expressió: solament una arbitrària subtilitat embolcallant-ho tot.

Colom, el més seguit dels nostres pintors, en una de les teles aportades al Concurs, i potser en la millor, renuncia a la més remarcable de les seves virtuts: el seu impressionisme en «Tossa» és molt refrenat. En «Fira a Bourg-Madame», Colom, és en canvi gairebé un «fauve».

L'únic dels nostres impressionistes fidel al dogma és Domènec Cares. En Cares sí és que cau en heretgia, peca per orientar la seva feina pels camins de Bonnard i Matisse, que més que impressionistes són «fauves». Cares té la subtilitat incomparable de la visió i un concepte molt viu del conjunt dintre aquestes característiques, Cares construeix amb fuga d'inspirat. La qualitat és trobada per aquest pintor amb instint afínat per la visió i el tacte dels llavis i les porcel·lanes «extreme orientals». Les obres aportades al Concurs tenen més o menys reeixides aquestes particularitats.

Joaquim Mir, aquest gran pintor, quan céngeix la seva feina per una gamma honesta, és un gran impressionista sense dogma. El seu paisatge

«La sinia de l'oncle» és un dels millors paisatges que s'han pintat a Catalunya. Bona qualitat, veritat i optimisme; quan gairebé tota la joventut s'ha calçat les sabates de cimolosa. En Mir ens dona una lliçó de llibertat, una lliçó de cara a la nostra naturalesa, de cara als nostres cels i els nostres núvols i els nostres verds i les nostres terres daurades i roses: ofici aquí, però frescor, no preocupació d'ofici, ni preocupació de Museu, ni de Revista d'avantguarda.

Bé és veritat que amb aquesta preocupació d'ofici, havem mort l'aficionat que vivia gairebé en tots els pintors catalans posteriors a Martí i Alsina — això és un guany — però, ens exposem ara a matar l'artista, o dit amb paraules més adequades, la frescor, que és la primera virtut de l'ard vi del divi Rafael al perfumat Matisse.

RAFAEL BENET

Noticiari

A les Galeries Dalmau (Portaferrissa, 18) del 10 al 28 del corrent, exposa les seves pintures Ignasi Gennover.

En Lluís Foix ha tingut exposats darrerament alguns paisatges en «El Camarín».

Del 10 al 23 de l'actual els pintors Josep Guiteras i R. Paus, exhibeixen a can Parés, les seves obres: el primer dintre un sistemàtic puntillisme, el segon plenes de humilitat fosforescent. També s'exposen en aquell saló una obra de l'artista R. López Cabrera.

El nostre amic, el pintor F. d'A. Lleixà exposarà vint-i-tres teles als Salons d'«El Siglo»; la seva exposició durarà del dia 21 del corrent al 14 de març.

F. d'A. Planas i Doris i J. Bonet del Rio, exhibiran a les Sales C i D d'«El Siglo» diverses teles. L'exposició restarà oberta del 20 de febrer al 10 de març.

Avui, a les cinc de la tarda, als Salons de Belles Arts d'«El Siglo» inaugura la seva exposició Antoni Urbezo, restat oberta fins l'11 de març.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'n articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata, Plaça del Rel.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

Arquitectura: Escola d'Arquitectura — Segon pis de la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

— Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona. — De les deu a dos quarts d'una del matí, de les cinc a dos quarts de nou de la tarda, els dies feiners; de les deu del matí a dos quarts de sis de la tarda, els diumenges. Els diilluns, al matí, roman tancada.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Pare. D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 2.

De l'Associació de la Premsa d'Ària (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

21 de febrer
de 1923

Barcelona, 10 de febrer de 1923. — El Secretari accidental del Comitè, P. Gavestany.

Barcelona. 21 de febrer de 1923

Apartat de Correus
Direcció telegràfica:
CATALONIAB

de la banda, en
dellera, 10 bis,
tar:
Modificació de
l'article 5 dels
Barcelona 19
El Secretari, Ga

capital social i de
estatuts.
22 de febrer de 1992.—
per Rosés.

Nova Orleans	Tassa anterior	Obriment actual	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	29,00	00,00		00,00
Future: . . .				
Marc.	28,82	00,00		00,00
Maiç	28,80	00,00		00,00
Juliol.	28,44	00,00		00,00
Octubre. . . .	25,74	00,00		00,00
Desembre. . .	25,53	00,00		00,00

La Cambra d'Adherents a les Fires de Mostres de Barcelona, Association creada al marge de la Fira Oficial de Mostres, i integrat per dret propi per tots quants s'adhereixen a tals manifestacions, es va reunir en assemblea general al Palau de la Fira, prenent els següents acords sobre la concurrència de públic, una vegada establerts els procediments estrangers utilitzats en reunions d'aquesta mateixa classe.

Primer. Que des dels dies 17 al 24 de març propiement, estarà oberta la Fira, i del 17 al 24 inclussius, estarà destinada a la venda, i del 25 al 28 inclussius, també per a exposició.

Segon. Queden suplints en absència tota les epases de favor.

Tercer. Que els que visitin la Fira amb caràcter de comprador, hauran

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, a dos quarts de deu. Primer concert pel genial pianista EMIL SAUER. Obres de Bach, Stradal, Beethoven, Schumann, Chopin, Sauer, Smetana, Wagner, Liszt. — Diumenge, tarda. Segon concert SAUER (tint de tarda).
Es despatxa a Comptaduria.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Telèf. 5125 i 4786 A

AVUI, DIJOUS
MATINEE A LES QUATRE TARDÀ.
Nit, a les deu.
Exit formidable del fastuós i artístic espectacle de gran presentació

CRI - CRI
ZIG - ZAG

Integrat pels quadros que obtingueren més èxit en les dues esmentades revistes, figurant-hi els tituls
SIMPLICISSIMUS - IDILIO DE MUNEOS - A LA LUZ DE LA LAMPARAS CAMPANAS DE PASCUA
Direcció escènica i coreogràfica de J. W. JACKSON

LA SETMANA QUE VE, VARIACIO DELS QUADROS DE L'ESPECTACLE.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dijous, a les cinc de la tarda. «Espectacles per a infants». La més divertida de les obres d'En Folch i Torres.
LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN
Graciosa peripetia de l'Almeric. Ossos blancs en escena. Emocionant naufragi de «La Mustela». Nit. «Terribles Catalans».

LA FORASTERA

I PER NO ESSER TRETZE
Demà, tarda. La famosa comèdia LA CREU DE LA MASSIA. Nit. Funció organitzada pel «Futbol Club Barcelonès». Els dos grans èxits de l'última «Veïlada Selecta». LA FORASTERA I PER NO ESSER TRETZE. — Diumenge, tarda, a les tres. El gran espectacle en quatre actes, LES AVENTURES D'EN MASSAGRAN. A dos quarts de sis, i nit. La famosa comèdia LA FORASTERA, i l'obra en un acte de gran bromes, PER NO ESSER TRETZE.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Grandiosa companyia d'òpera de ESPERANÇA IRIS

Avui, dijous, a les cinc de la tarda. SELECTA MATINEE A PREUS ECONÒMICS. Butaca amb entrada, 3'50 pessetes. El pas de comèdia dels germans Quintero.

EL ÚLTIM CAPITULO

per Esperança Iris i senyors Ramos i Calero. La sarsuela en un acte.

LA REVOLTOSA

per la senyora Iris i les principals parts de la companyia. Gran FI DE FESTA pels GROMWELLS i ESPERANÇA IRIS. Nit, a les deu. La famosa òpera en tres actes.

La duquesa del bal Tabarin

Grandios èxit per tota la companyia. Formós
FI DE FESTA per ESPERANÇA IRIS
Demà, nit, FI. FI. — Dissabte, tarda. Esplèndida matinee. Nit, i diumenge, tarda i nit, grans programes. Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

BALLS AURIGEMMA CANADO

dissabte, 24 de febrer, nit

FESTIVAL MI-CARÈME

GRAN BALL DE VESTITS

Concurs de bellesa

Elecció de la Reina de la Formosa

Artística cabalgata. — Localitats, Fernando, 33 Casa Aurigemma, i a la taquilla del Teatre

Teatre Català ROMEA

Dilluns, 26 de febrer

GEMIER

en L'AUTORITAIRE, d'Henry Clerc

Dimarts, 27 de febrer

GEMIER

en TARTUFFE, de Molière

Dimercres, 28 de febrer

GEMIER

en LA RABOILLEUSE, d'Emile Fabre

Es despatxa a Comptaduria per a totes tres funcions.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dijous. Colossals espectacles.

El record dels programes de varietats. SERATA D'ONORE I COMIAT

de la eminent artista coreogràfica LA ARGENTINA. Tarda, a tres quarts de cinc. Nit, a les deu. Projectió de

notables pel·lícules. Gran quadro d'atraccions. Gran exalt dels ovals

acrobates. TROUPE MENDEZ. Gran

succés del popularíssim artista BAL-

DER. Exits immensos de la eminent

ballarina ANTONIA MERCE, LA AR-

GINTEINA. Succés de la genial idola

del públic, PILAR ALONSO. — Demà, di-

vidres. Reaparició de la famosa ba-

llarina clàssica, LAURE DE SANTI-

MO. — Dissabte, benefici BALDER.

TEATRE NOU

EMPRESA SERRANO

ESPECTACLES IRIS - PALMER

Avui, dijous, dia 22 de febrer.

Nit, a les deu. Estrena de SCHEHE-

RAZADE, LA CHARLOTTE i KREC-

KOW. Exit grandios dels GERMANS

FERRONIS.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts

de cinc. LA TOSCA (quatre actes), i

LA TORNADA D'EN NANDU. Butaca

amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit,

a dos quarts de deu. El drama en

vuit actes, MARGARITA DE BORO-

NA REINA DE FRANCIA.

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRAN-

CESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI.

La companyia de millor conjunt

Avui, dijous, 22 febrer 1923. Gran

vermut especial. A dos quarts de cinc. Per primera vegada en funció de tarda, a petició del públic.

Primer: la graciosa sarsuela en dos actes i sis quadros, de Muñoz Seca, Pérez, Fernández i mestre Guerrero.

El Número 15

Exit personal del popular Ferran Vallejo en «El tio del paquete». Ovals a Salut Rodríguez, Tornamira, Huertas, Blanca, Vidal, Pradas, etc. Segon:

SAN JUAN DE LUZ

Gran èxit de Maruxa Chafar, Mas, Tornamira, Vidal, Acuña, Pradas, totes les segones tiples, etc.

NIT, a tres quarts de deu. Primer: últimes representacions de la sarsuela en dos actes.

El Número 15

Exit personal del popular Ferran Vallejo. Tothom al Victoria a veure el «Tio del paquete»; segon: represa de la sarsuela en un acte i tres quadros, de Manuel Pradas i mestre Gallego.

CONSOLACION LA GITANA

pels mateixos artistes que l'estrenaren amb grandios èxit. Per Pepeta i Concepció Huertas, Matilde Tornamira, Ferran Vallejo, Damià Rojo, Blanca, Pradas, López i chor general.

NOTES. — A dissabte, la joia musical, de molts anys ençà no representada en aquest teatre.

La Bruja

Fixeu-vos en el repartiment eminent, i LAS CORSAIRAS, per Ferran Vallejo i totes les tiples. Numeros nous.

Continuen els assaigs de la gran revista de Manuel Fernández.

¡Vaya calor!

Presentació, la més ben presentada.

400 representacions a Buenos Aires.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTIERE i BERGES

Avui, dijous, 22 febrer. Tarda, a les cinc. EL MEU NANO. Nit, a les

deu. El gran èxit, LA SEGONA NIT

DE NUVIS.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Guell - Tudela - Asquerino - Cortès

Avui, dijous, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA.

UNA PESSETA. L'èxit de bromes con-

tinua en tres actes, de Muñoz Seca.

LOS FRESCOS

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA

PLATEA. DUES PESSETES. La for-

mosa comèdia en tres actes, de F. Ma-

nuel Linares Rivas.

LA MALA LEY

Demà, divendres, tarda popular. EL

CURA DE LONGUEVAL. Nit. FUNCIO

en honor i benefici de la primera ac-

triu MATHIE ASQUERINO. LA

MALA LEY, i acte tercer de FRENTE

A LA VIDA.

Es despatxa a Comptaduria. - Telè-

fon 4134 A.

TEATRE GOYA

Companyia de Comèdia

Cobena-Oliver

Avui, dijous, tarda, a les cinc. MATINEE gran moda. Nit, a les deu. La

magnífica obra de GÁLDOS i ELS

QUINTERO. MARGARETA. Genial creació de GARMETA. — Dissabte, nit. Gran esdeveniment. ESTRENA DE LA GITANILLA, de Cervantes, adaptada a l'escena per Dídac San José. Protagonista, GARMETA OLIVER.

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adrià. Avui, dijous, tarda, a les quatre. Funció organitzada per «La Mainada». Primer: EL RUSTEC BERTOLDO; segon: DEIXEU QUE ELS NENS VINGUIN A MI.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, tarda i nit. Programes extraordinaris. Grans estrenes. La pel·lícula d'interessant argument, VI-LA PRIMAVERA; la famosa comèdia, ILLETRA VENÇUDA; la famosa producció, DE GRAN SORT, i esdeveniment cinematogràfic, sisena jornada de la pel·lícula superproducció de l'acreditada marca alemanya, U. F. A., L'HOMME SENSE NOM, titulada EL FALS INVENT. A cada jornada creix l'interès per aquesta magna i pintoresca pel·lícula.

Diorama

Seleccioneu programa per a avui: Estrena dels episodis setè i vuitè de la superproducció Vitaphone, per Carmel Myers.

L'EPOPEIA D'UNA DONA

VIATGE DEL PRÍNCIP DE GALES; RAPAX, episodis primer i segon; DEL VIU AL PINTAT, superproducció del Programa Ajúria, per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

GRAN CINEMA DE MODA

Notable quintet JORDA

i tercet TORRENTS.

Avui, dijous, 2 grans èxits, 2 joies

formoses de la cinematografia. Triomf

sorollós del Programa Ajúria. L'U-

SURPADOR, la més bona pel·lícula

de l'any. Una i veritable meravella

d'art, que ningú deixarà d'admirar.

Exit colossals, SOMNIS JOVENILS

(Artistes Associats). Grandiosa crea-

ció de la genial artista MABEL NOR-

MAND. El més sensacional i arriscat.

Escenes de gran emoció entre un ae-

roplà i un dirigible en marxa, i la

de bromes contínua, EN TOMASSET

TOT UN HOME. — Aviat, el tan es-

perat esdeveniment, PARODIA DELS

TRES MOSQUETERS, per MAX

LINDER. L'èxit mundial més gran-

dios de la cinematografia, és esperat

amb veritable expectació. El progra-

ma més selecte el projecta EL SALO

CATALUNYA. — PREUS CORRENTS.

Pathé Cinema

Rbla. Catalunya, 37

Telèfon 589 A

El saló de més confort de Barcelona

Avui, dijous, tarda i nit, estrena

del grandios espectacle cinematogrà-

fic en dues jornades, interpretat per

MIA MAY.

LA TOMBA INDIA

Primera jornada

Extraordinària narració oriental se-

gons la cèlebre novel·la de Thea V.

Harlow, en la qual es presentaran

amb extraordinari luxe de detalls els

misteris enigmàtics fakirs indis. Es-

trena de la famosa comèdia dramàtica interpretada per MILDRED HARRIS.

LA COL·LEGIOLA

(Per a marits solament)

i la comèdia de gran bromes,

PER FI PARE

NOTA. — Es despatxen a calitat

numerales per a la sessió de les sis

del diumenge.

Associació Intima de Concerts

Coliseu Pompeu - Travessera, 8

Divendres, 23 febrer, a dos quarts

de deu de la vetlla. Recital de piano

per l'eminent artista ALEXANDRE

RIBO.

Putxinell's Miria

Rosselló, 206, davant del Frontó

Avui, dijous, dia 22, a les cinc.

Gran funció, amb sortej de joguines

als infants concurrents. I. EL Dr. MA-

TASANOS (estrena). Tothom a riure

II. L'ESTUDIANT MURRI. Ball

Dimoni-Turbant TURRUT, acompanyat

de platerets. Entrada i seient,

1 pesseta.

Sala Empordanesa

Carrer del Pi, 11

Espectacles per a infants

Avui, dijous, a dos quarts de sis

de la tarda

TITELLES

PALLASSOS

Preus populars: Butaques, 1'50 pes-

setes. Entrada amb seient, 0'50 pes-

setes.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda, a un quart de

cinc. Dos grandiosos partits de pilota

a cistella. Nit, a un quart d'onze. Ex-

traordinaris partits de pilota. Primer

a gala, BADIOLA i JAUREGUI contra

ARAQUISTAIN i AGUIRRE. Segon

partit a cistella. GURUCEAGA i SAL-

SAMENDI contra BARRENECHEA i

CASTANAGA.

FOOT-BALL-CLUB-BARCELONA

Divendres, 23, nit. Funció organit-

zada per aquesta entitat al TEATRE

CATALA ROMEA. Programa de Teatre

Selecte. LA FORASTERA (tres ac-

tes), i PER NO ESSER TRETZE (un

acte). — Localitats, a l'estatge social

Fortuny, 1, i al Teatre.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Director artístic, Fran-

cesc Peresoff. Telèfon 3332 A.

Avui, dijous, dia 22 de febrer. Nit,

a les deu. Presentació de les més

bellíssimes artistes i millors números

de varietats. Cada dia, de set a dos

quarts de deu. «Aperitíf Dancing» a

l'elegant «Foyer», i d